

БГ 9196
К-903

P

БІБЛІОТЕКА
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА
імені
ШЕВЧЕНКА
У ЛЬВОВІ.

Ч. 44654/II

10783

44654/II
ВСЕУКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ НАУК
БІБЛІОГРАФІЧНА КОМІСІЯ

УКРАЇНСЬКА БІБЛІОГРАФІЯ

ВИПУСК 2

ЄВГЕН КИРИЛЮК

БІБЛІОГРАФІЯ ПРАЦЬ

П. О. КУЛІША

ТА ПИСАНЬ ПРО НЬОГО

У Києві—1929

012 [Кулиш] + 016: 891.79.092 [Кулиш]

Иск

2006

2012

44654

II

УКРАЇНЬСЬКА БІБЛІОГРАФІЯ

ВИПУСК 2

BIBLIOGRAPHISCHE KOMMISSION
DER UKRAINISCHEN AKADEMIE DER WISSENSCHAFTEN

DIE BIBLIOGRAPHIE DER UKRAINE

ZWEITES HEFT

JEVHEN KYRYLJUK

DIE BIBLIOGRAPHIE DER WERKE

von P. O. KULIŠ

UND DER IHN BETREFFENDEN SCHRIFTEN

Kyjiv—1929

ВСЕУКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ НАУК
БІБЛІОГРАФІЧНА КОМІСІЯ

УКРАЇНСЬКА БІБЛІОГРАФІЯ

ВИПУСК 2

ЄВГЕН КИРИЛЮК

БІБЛІОГРАФІЯ ПРАЦЬ

П. О. КУЛІША

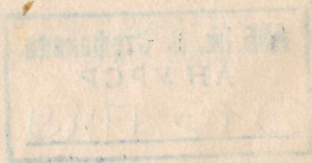
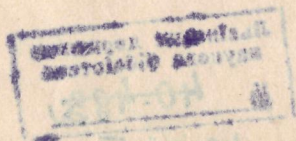
ТА ПИСАНЬ ПРО НЬОГО

44654

/II

У Києві—1929

2-й кр

Чиб 60662

Бібліографічний опис цього видання вмі-
щено в „Літопису Українського Друку“, „Карт-
ковому Репертуарі“ та інших покажчиках
Української Книжкової Палати.

IV
876. 469
2-2nd

Ш5(24к)5-4
K-903

Дозволяється випустити в світ.
В. об. Неодмінного Секретаря Академії Наук
акад. О. Корчак-Чепурківський.

Київський Окрліт № 232. 1929.
Зам. № 1523—1200.

АНБ ім. В. Стефаники
АН УРСР
D15 1749

Львівський державний
науковий бібліотечний
40-492

16765

012:84 v
K-903

Бібліографія П. Куліша.

I.

Можна сперечатися про оцінку Кулішевої спадщини, можна по-різному зважувати її значіння для сучасности, але не можна заперечувати одне — П. Куліш одна з центральних постатів у літературному й громадському житті України XIX століття. Коли Т. Шевченко має завдячити своє величезне значіння в цю-ж і наступну добу витворові свого генія — „Кобзареві“, П. Куліш посів це місце не тільки своєю творчістю, все-таки менше яскравою, ніж у Т. Шевченка, але й неймовірно продуктивною, різнобарвною діяльністю мало не у всіх галузях літературно-громадського життя. П. Куліша дуже часто зіставляють із Т. Шевченком; причому зіставлення це, звичайно, буває не на користь П. Кулішеві. Не заперечуючи, що П. Куліш і Т. Шевченко, може й не весь час, стояли на різних соціальних позиціях, уважаємо, що дослідження їх обох треба провадити за науковою методою, *sine ira et studio*, не спокушаючись на легку проекцію в сучасність, вивчаючи кожного з них на тлі тієї доби, у якій вони жили й творили.

Що П. Куліша досі вивчали мало, в цьому немає нічого дивного. Це саме ми можемо сказати й про кожного иншого письменника, бо нема поки-що галузи української літератури дослідженої цілком. Тільки останніми часами почалося наукове студювання Т. Шевченка — Шевченкознавство. Одночасно почалися досліди й над П. Кулішем. Досліди ці дуже часто йдуть рівнобіжно, оскільки матеріял для їх вивчення дає одна й та-ж сама доба. Проте досліди ці провадиться не в однакових умовах. Твори Т. Шевченка видрукувано всі, тимчасом коли багато з Кулішевої спадщини ще не видрукувано й сливе невідомо для широкого кола дослідників. Тут маємо романи, поеми, переклади, уривки з різних творів і надзвичайно багато листування. Чернігівські, київські, ленінградські архіви ховають у собі ще чималу частину самого П. Куліша. І можна сказати з певністю, що на весь свій зріст він стане перед нами не скоро. І це ще не така велика прогалина. Кінець-кінцем, над Кулішем працює ціла низка дослідників і мало-по-малу витягають звідти нові й нові сторінки до історії його творчості. Гірше те, що широкі кола українських чатачів не знають ще цілого П. Куліша, навіть давно вже видрукуваного; і ще менше знають з того, що написано в різні часи про нього. Найперша причина цьому: ми не маємо повної збірки

творів П. Куліша. Двічі пробували їх видавати. Один раз дружина Куліша Ганна Барвінок: „Сочиненія и письма П. А. Кулиша“, за редакцією І. Каманіна. Київ, 1908 — 1910. Гадали видати двацять томів, а видали тільки п'ять. Мало не одночасно львівська „Просвіта“ розпочала видання Кулішевих „Творів“ у серії „Руска письменність“, вийшло шість томів (Львів, 1908 — 1910). Але прийшли вони до нас у невеличкій кількості аж 1917 р. І тільки тепер Державне Видавництво України розпочало видавати всі художні твори Куліша в 24 томах. А поки-що читач знає якусь дрібнесеньку частку цілого Куліша — його „Чорну Радугу“ та невеличку кількість „Поезій“. Тільки 1928 року вийшов в українському перекладі перший Кулішів роман „Михайло Чарнишенко“, через 85 років після свого першого видання. Отже ще довгий час читач, коли захоче ознайомитися з Кулішем, звертатиметься до перводжерел — тих видань і журналів, де вперше було видрукувано його твори. Охопити Куліша одразу, знайти з найменшою витратою часу те, що треба, без допомоги докладної бібліографії, річ дуже важка. Працювати над історією літературного або громадського життя ХІХ століття, не знаючи гаразд Куліша, ще важче. Бо хоч-би яке явище ми взяли, мало не скрізь доведеться зустрічатися з Кулішем, його працею, його поглядами.

Не краще стоїть справа з біографіями Куліша. Їх є багато (Б. Грінченко, О. Маковей, В. Шенрок, Д. Дорошенко — два видання, І. Ткаченко), але ні одна з них завдовольнити нас не може, бо всі надто стислі й неповні. Правда, ми не маємо пристойної біографії Т. Шевченка, але тут маємо, принаймні, „Хроніку його життя“ О. Кониського. Проте для Куліша й цих розмірів було-б замало. Тут треба розмірів праці Н. Барсукова („Жизнь и труды Н. П. Погодина“, 20 томів, мало не десять тисяч сторінок). У читача при вивченні Куліша повставатиме не одно запитання, на яке він так само змушений буде шукати відповіді сам. Отож, обслужити широкі кола читачів Кулішевих творів, прислужитися до написання майбутньої „хроніки“, коли не монографії про життя й творчість Куліша й повинна ця бібліографія.

II.

Працювати над українською бібліографією річ надзвичайно важка. Ми не маємо, приміром, докладних і повних показників українського друку, що їх так багато має російська література (В. Межов, А. Мезьєр, І. Владиславлев, С. Венгеров і т. и.).¹ Особливо в знаки дається мало не цілковитий брак показників української періодики. Показники „Кіевской Старини“, та „Літературно-Наукового Вістника“ (частково, ХХ томів) ось і все, з чого ми можемо скористуватися.

¹ Щоб переконатися, скільки їх, варто тільки переглянути розділ „Указатель книг гражданской печати“ А. Мезьєр „Словарный указатель по книговедению“, Ленинград, 1924, стор. 603—647.

Така монографічна, вичерплива праця, як І. Є. Левицького,¹ на жаль, обривається на 1893 році² і охоплює собою тільки Західню Україну.

До всіх цих труднощів приєднуються бібліотечні. Ми не маємо жадної бібліотеки, що могла-б задовольнити українського дослідника-бібліографа. Всенародня Бібліотека України навіть з усіма своїми філіями, все-ж занадто бідна (через цілу низку причин, найголовніша з яких — невеликий її бюджет). Доводиться користуватися з усіх київських бібліотек (Університетська, Публічна, Б. Грінченка, В. Антоновича, УНІК'у, акад. С. О. Єфремова і т. и.). Нема чого казати, що користуватися з послуг Публічної Бібліотеки в Ленінграді дуже незручно (минає довгий час, поки дістаєш книжку, присилають тільки дублети, періодики за таких умов зовсім не можна використувати, бо не можна-ж виписувати комплект журналу за цілий рік для того тільки, щоб переконатись, що в ньому нічого Кулішевого й про нього немає). Ми навели всі ці, може надто дрібничкові факти, щоб з'ясувати неймовірно важкі умови будь-якої бібліографічної праці. Приміром, знаємо ми, що року 1881-го Куліш умістив у київській газеті „Трудь“ статтю про Шевченка. Щоб з цілковитою відповідальністю занотувати її в бібліографії, треба побачити її на власні очі. Шукаємо комплект цієї газети в усіх київських бібліотеках і не знаходимо. Повстає навіть сумнів, чи була така газета, бо Енциклопедичний словник Брокгауса й Ефрона не згадує за неї зовсім і тільки покажчик Лісовського³ доводить, що газета така виходила; нарешті, випадково розшукавши в Кулішевому архіві при У. А. Н. вирізку статті з Кулішевими поправками, впевняємось остаточно, що стаття така була. Зрозуміла річ, що деяких книжок ми так і не розшукали, покликуючись в кожному окремому випадку на відповідне джерело (літера в кінці №). Особливо це стосується до видань закордонних і періодики.

Праця над бібліографією Куліша важча, ніж над будь-яким іншим письменником, бо він невтомно творив 57 років. Ось що пише про Кулішеву спадщину акад. М. С. Грушевський: „На брак матеріалу поскаржитись не можна. Навпаки, Куліш — лірик, суб'єктивіст, одвертий егоцентрист, лишив таку масу матеріалу для пізнання своєї інтелектуальної, соціальної і творчої індивідуальності, як рідко котрий інший український діяч. Можна сказати — він засипає, пригнічує принагідного дослідника сею масою документів, бо її не легко звести до короткої, легкої до перегляду схеми, не легко підвести

¹ Галицко-русская Библиография XIX столѣтія, дополненная русскими изданиями, вышедшими въ Венгріи и Буковинѣ (1801—1886). Составилъ Иванъ Ем. Левицкій томъ I Л. 1888, томъ II 1895, Львовъ, изданіе автора.

² Українська бібліографія Австро-Угорщини за роки 1887 — 1900, уложив на підставі автопсій Ів. Ем. Левицький том I, [роки 1887—1889]. У Львові 1909, Накладом Наукового Товариства імені Шевченка. (Матеріали до української бібліографії), т. II 1910, т. III Л. 1911.

³ Лісовскій Н. М. „Библиография русской періодической печати 1703—1900 г. г. П. 1915.

під певні хронологічні чи синхроністичні категорії, або поділити його діяльність на виразні сфери творчості".¹ Але коли він сам працював тільки п'ядесять сім років, то про нього писали 88 років, мало не ціле століття. Шевченкознавець у своїй праці перебуває куди в кращих умовах. Він має досить повний покажчик М. Комарова.² Праці М. Яшека³ і Багрія,⁴ численні додатки по наших журналах. Про Куліша маємо одну-однісіньку працю А. Балики,⁵ що аж ніяк не може дорівнювати праці М. Комарова, хоч і вийшли вони в один і той самий рік. Тимчасом життя настирливо вимагає від нас такої праці. Ось що писав ще 1923 року П. Б-кий рецензент „Нової України“, з приводу книжки Д. Дорошенка:⁶ „До дефектів же цієї прекрасно написаної і дуже гарно виданої книжки все таки мусимо віднести відсутність літератури питання, бо ми переконані, що після студіювання цієї книги кожний поважний читач обов'язково захоче звернутися до детального вивчення й самої творчості Куліша й літератури про нього. А де йому нещасному без підмоги досвідченої людини знайти те все, що потрібно, при браку повної збірки творів Куліша і праць про його, порозкиданих по старих журналах та в окремих працях різного часу і різних авторів цілої України й Росії. Ні, бібліографія „Kulišewian“-и таки конче потрібна і без неї праця виглядає немов не закінчена“. Тимчасом за роки 1903—1928, цілу чверть століття, нічого в нашій бібліографічній літературі про Куліша не з'явилось. Це й змушує подати до друку нашу працю, можливо дуже далеку від абсолютної повности.

III.

Накреслимо коротенький історичний розвиток Кулішевої бібліографії. Ще за життя письменника М. Комаров присвятив йому три сторінки в своїй праці „Бібліографічний покажчик нової української літератури“, 1798—1883, Київ 1883. Всі журнали, подаючи додатки й поправки до неї, водночас зазначали велику заслугу її автора. Не зайве буде тут навести закінчення рецензії В. Науменка в „Київской Старині“: „Не в осужденіе пусть приметъ уважаемый составитель „Покажчика“ наши поправки и дополненія; мы признаемъ что пропусковъ въ подобномъ трудѣ никто избѣжать не можетъ особливо, если приходится вести его въ провинціальномъ городѣ, гдѣ

¹ „Україна“ 1927 (див. наш № 239 „Писання про Куліша“), стор. 9.

² „Т. Шевченко въ литературѣ и искусствѣ“, библиографическій указатель матеріаловъ для изученія жизни и произведеній Т. Шевченка, составилъ М. Комаровъ, Одесса, 1903, стор. 140 + (4).

³ Микола Яшек „Т. Шевченко“, матеріали до бібліографії (р. р. 1903—1921) випуск перший. Центральний бібліографічний відділ, Всеукраїнське Державне Видавництво Х. 1921, стор. 104 + (4).

⁴ Багрий А. В. — К библиографии Т. Г. Шевченка (по поводу указателя М. Яшека) Владикавказ, типография Наркомпроса Горреспублики, 1923, стор. 14.

⁵ Див. наш № 132 („Писання про Куліша“).

⁶ Див. наш № 235 („Писання про Куліша“).

достанешь далеко не все нужное для справокъ. Единственная возможность пополнить пробѣлы бібліографическаго указателя—сдѣлать извѣстными имѣющіяся у каждаго свѣдѣнія путемъ печати, что мы на первый разъ и сдѣлали, обѣщаємъ и впредь, по мѣрѣ накопленія матеріала, предавать его тисненію. А пока что скажемъ еще разъ большое „спасибо“ М. Комарову, отъ лица всѣхъ занимающихся малорусскою літературою за составленный имъ „Показчик“. ¹ Не будемо про цей „Показчик“ багато говорити, скажемо тільки, що що-до Куліша він надто був неповний і мав багато прикрих помилок: „Чорна Рада“, приміром, за ним вийшла 1859, замість 1857 року. „Досвітки“ другим виданням вийшли 1878 року і т. и. За часів, коли він складався, кращий ледві чи можна було дати.

Не в кращому стані був автор другої повнішої, докладнішої бібліографії А. Балака, складаючи її в Чернігові („Дубове листе“ альманах, стор. 247—275, Чернігів 1903). Тим-то й трапляється в нього дуже багато прикрих помилок і недоречностей. Так під № 38 читаємо: „1855 чы 1858. Оеклуша. Повѣсть Николая М. „Русская Бесѣда“ кн. II“. Справді-ж повість видрукувано не 55 і 58-го року, а 1856 в книжці III, стор. 3—102; за № 48, 1860 „На почтовой дорогѣ въ Малороссіи“ П. Кулишъ „Искра“, № 49. Справді „Искра“ 1859-го, а не 1860-го, стор. 498—504; Під № 16 „Записки о жизни Гоголя“, Н. М. „Современник“, Петербургъ Справжня назва статті: „Опытъ біографіи Николая Васильевича Гоголя“. Під № 146 „Могильні сходи́ни“, поема Гургурдядько. „Мета“, літературно-політичний вістник, том перший, № 1—4, за місяць вересень—грудень, боки 18—34, 106—116. Тимчасом ось що писав про цю поему в примітках до II тому видання „Творів П. Куліша“ Ю. Романчук: „ніяк не можна уважати Кулішевим твором зовсім слабеньку поему „Могильні сходи́ни“, поміщену найперше в Львівськiм місячнику „Мета“ з 1863 р. з підписом Гургурдядько, а відтак передруковану в Київському виданю творів Куліша з 1908 р.—хотя і Іван Ем. Левицкий в своїй Галицко-руській бібліографії і А. Балака в своїм показчику, поміщенім в альманаху „Дубове листе“, і нарешті І. Каманін приписують її Кулішеви. Против сему авторству говорить перед всім дуже виразно сама „поема“, її форма, її стиль, її тон, її зміст, відтак інші докази негативної натури (гл. мою статію в газеті „Діло“, 1909, ч. 77), а надто є против неї й позитивне свідощтво; іменно др. О. Цись, автор деяких слабоньких драм („Ятрівка“, „Сватання невзначай“, обі в Києві 1874) признався сам до авторства „Могильних сходи́н“ („К. С.“ 1903, рецензія альманаху „Дубове листе“). Се констатував рецензент Ще-хин, і він як і С. Єфремов (в київськiм дневнику „Рада“, 1908 нр. 236) уважають справедливо тим признанем Цися питане авторства дефінітивно поріше-

¹ „Кіевская Старина“, 1883, апрѣль, стор. 873.

ним“ (стор. 498). Гадаємо, що після цієї „історії питання“ більше сумнівів не може бути; ми маємо досить підстав, щоб остаточно відкинути псевдонім „Гургурдядько“, як не належний Кулішеві.¹ Спірним лишається питання про поезію „Три сльози дівочі“, 1860, „Хата“ 105—111. Занотував її Балика, вміщено її в виданні Каманіна² й Романчука.³ У примітці до 1-го тому Ю. Романчук зазначив: „Всі три частини сеї поезії 1847-го року написано після засудження членів Кирило-Методіївського товариства і тяжкого покарання Шевченка. Дехто приписує сі вірші іншому авторові, іменню Ол. Псьолівні. І справді они не виглядають на твір Куліша, та й в тім часі Куліш був і сам покараний засланням, тож він мав би близшу тему до оспівання. Але Петров в своїм „Очерк-у исторіи Украинской литературы XIX столѣтія. Кіевъ 1884“ і Огоновский в „Исторіи литературы русской, III—I. Львѡвъ, 189 (отже обі книжки за життя Куліша видані і певне єму знані), приписують їх Кулішеви, а він сего не заперечив“... (стор. 482). Проте ми гадаємо, що більше можна йняти віри акад. С. О. Єфремову, що не вважає її за Кулішеву поезію („Рада“ 1908).⁴ Тим-то ми й не нотуємо її в нашії бібліографії.

Так само спірна справа з оповіданням „Лѣто въ Малороссіи“. А. Балика під № 15 зазначає, що його друковано в „Современнику“ за 1854 рік, книга перша. Переглянувши „Современник“ за цей і близькі до нього роки, ми оповідання такого не знайшли. Розшуки в різних біографічних матеріалах дають нам підставу прийти до інших висновків. О. Маковей у своєму біографічному нарисі зазначив: Куліш „написав якусь статтю п. з. „Лѣто въ Малороссіи“ (1853), але та стаття десь запропастилася“ (ЛНВ, 1900, кн. IV, стор. 16). Вже ця одна згадка була-б підставою вважати, що статтю загублено, хоч пізніший біограф В. Шенрок невиразно зазначає: „Опытъ біографіи Н. В. Гоголя вмѣстѣ съ нѣкоторыми другими работами, какъ на примѣръ повѣстью „Лѣто въ Малороссіи“ Кулишъ передалъ въ „Современникъ“; Шенрок посилається тут-же на „Кіевскую Старину“, 1898, XII, стор. 350. На цій сторінці маємо лист Куліша до Д. С. Каменецького з 28 жовтня 1859 року, писаний з Москви: „Коли ж ні Макаров, ні хто сього на себе не візьме (іде мова про одне доручення. Є. К.)—Вас. Мик. (Білозерському. Є. К.) хоть і некажіть, буде з нього, що занাপастив „Літо в Малоросіі“, колись із

¹ До речі, псевдонім „Гургурдядько“ ще 1928-го року потрапив до „Словника псевдонімів українських письменників“, Олександр Тулуб, Українська Академія Наук У Києві 1928 № 303.

² Том I, стор. 63—66; ³ Том I, стор. 225—227.

⁴ Див. так само рецензію „М. Ж.“ (Д. Дорошенко) „Новий похорон Куліша“ („Рада“ 1908, № 217, на том I Каманінського видання): „До поезій Куліша редактор через віщось залічує „Три сльози дівочі“, друковані в „Хаті“ 1860 р.; три поезії під цим заголовком звичайно вважають належними пані Псьол“.

Жемчужниковим і мою статтю про Ужинок.¹ Отже тепер можемо з певністю сказати, що оповідання, „Льто въ Малороссіи“ загублено. Під № 185 А. Балика зазначив: „1860 чи 1861 Історія Англії Маколея (переклад Куліша)“. Переглянувши цю історію в кількох томах, ми вважаємо, що немає підстав увесь її переклад приписувати Кулішеві, бо тільки на томі VII „Історія Англії отъ восшествія на престолъ Іакова II, часть вторая, изданіе Николая Тиблена, СПб, 1862“, знаходимо згадку: „Томъ этого переведенъ подъ редакціей г. Кулиша“ (на звороті титульної сторінки). Знаходимо згадки про цю працю в листуванні, а особливо в „Жизні Куліша“ („Правда“, 1868), ніби Куліш мусів перекладати Маколея, щоб видавець друкував її в Кулішевій друкарні, але цього надто мало, щоб увесь переклад приписувати Кулішеві. Під № 228, 1878 року зазначено друге видання „Досвіток“. Тимчасом у нашій бібліографії під цим роком читач його не знайде, а тільки під 1876 р. (наш № 304). Річ у тім, щр ми прийшли до такого висновку після цілого ряду зіставлень і спостережень, не вважаючи, що всі бібліографії (М. Комаров, А. Балика, Д. Дорошенко) нотують 1878 рік. Щоб не повторюватись, відсилаємо до нашої замітки „До історії другого видання „Досвіток“ (збірник „Література“ У. А. Н, Київ, 1928). „Холмскій греко-уніатскій календаръ“ (Балики № 161), вийшов не 1865-го, а 1866 року.

Відомості про книжки А. Балики дуже неповні. Приміром, № 6, 1845 „Чорная Рада“, „Современникъ, СПб (томів, чисел і сторінок не зазначено);² № 10 „Украинскія народныя преданія“... — вийшло на початку 90-х років у „Чтеніяхъ Моск. Общ. Истории и Древностей Рос.“ — точно-ж цю працю видруковано 1893 року, книга перша (дивись наш № 402);³ № 14, 1853 — „Алексѣй Однорогъ“, повѣсть, а де її видано — невідомо. Справді повість видруковано спершу в журналі „Современникъ“ 1852, т. 36; 1853, т. 37, і тільки потім окремою відбиткою в Петербурзі; під № 153, 1863 „Борьба шляхты съ козаками за обладаніе Украйной обѣихъ сторонъ Днѣпра“ („Бібліотека для Чтенія“ № 7 и 9). Справді початок (V розділ) видруковано в 9-й книжці, а кінець статті, що його зовсім не позначив А. Балика, видруковано в 7-й книзі тільки не 1863, а 1864-го року, № 131, назва

¹ Маємо ще одну згадку про оповідання в листі Куліша до О. Бодяньського („Киевская Старина“ 1897, XII, 453). Вона так само не дає підстави вважати, що оповідання було видруковано. Навпаки більше маємо підстав думати, що оповідання загубилося. Крім того, дуже можлива річ, що Куліш видрукував її десь в іншому місті під іншою назвою, але для цього потрібні не тільки бібліографічні, але й історично-літературні розшуки.

² Так само і в №№ 7, 11, 12, 13, 16, і т. д.; очевидно А. Балика не мав цих видань під руками.

³ Між иншим не вказує точно року й така солідна бібліографія, як Д. Дорошенка, де так само читаємо: „Книжка ця видрукована року 1847, пушена була в продаж п'ятдесять років пізніше“, бо коли додати до 1847 50 років, то буде 1897, справді-ж 1893 р. („Науковий збірник Українського Університету в Празі“. Прага 1925, стор. 156, № 97).

статті неточна, не „Паденіє шляхетскаго господства въ Украинѣ обѣихъ береговъ Днѣпра, в XVII в.“, а „Паденіє шляхетскаго господства въ Украинѣ обѣихъ сторонъ Днѣпра въ XVII столѣтіі“.

Звичайно, ми і не думаємо всі ці хиби ставити на карб А. Балиці. Ми їх навели тут кілька (справді їх дуже багато), щоб довести, що покажчик „Дубового лыстя“ зовсім не придатний до користування: 1) через свої помилки, 2) через неповність, 3) неточні нотації — часом треба переглянути комплект часопису за цілий рік, щоб знайти потрібне оповідання або статтю, 4) для наших часів застарілий, бо доведено його тільки до 1901 року.

Після бібліографії А. Балики дальших спроб подати Кулішеву бібліографію не було. Слід згадати про „Кулішевіяну“ в загальних бібліографічних покажчиках. Маємо на увазі Д. Дорошенка (Чернівці, 1917, Прага, 1925).¹ Звертаємо увагу на останнє видання, оскільки в першому надто багато коректурних помилок. Знов-таки найбільша хиба цього покажчика та, що він уривається на 1898 році, і не доходить до наших днів, по-друге, тут немає закордонної періодики, немає „россіки“, що в багато разів перевищують окремі видання Кулішевих творів. Трапляються дрібні огріхи: двічі занотовано ту саму книгу Иродчук — „Сіра кобила“ під 1896 р. (№ 951, стор. 227) і 1897 (№ 991, стор. 230), справді-ж книжка вийшла тільки 1897 р., та зазначені вже неточності із „Українськими народними преданнями“ та „Досвітками“. Проте окремі українські видання за вказаний період зазначено, на наш погляд, усі. Слід згадати, про бібліографію, що подав М. Плевако в 1 частині своєї „Хрестоматії нової української літератури“. Вона не додержує бібліографічних вимог, дає надзвичайно стислі вказівки про книгу, проте для хрестоматії, для широкого кола читачів вона стає у великій пригоді. А на повність і вичерпність вона й не претендує. Помилка у ній не багато, приміром на стор. 383 читаємо: „С. Є. Літературна спадщина Куліша, ЛНВ, т. XI“. Справді, ЛНВ, т. XIII, 1899 р. До речі це така малесенька хронікерська замітка, що про неї не варто було-б зовсім згадувати, бо читач може подумати, що це якась стаття, дошукуватиметься, витратить багато часу й даремно.

Російські бібліографічні покажчики в своїй „Кулішевіяні“ найбільше хибують на неповність нотації навіть того матеріалу, що Куліш писав російською мовою. Прикладів не наводимо, бо це забрало-б у нас надто багато місця. Мало не кожен покажчик має дещо про Куліша, але все це, здебільшого, випадкові й часом аж надто дрібничкові, відомості. Так, приміром, С. Венгеров² на стор. 331, № 11 нотує: Добролюбовъ, „Сочиненія“ издание второе, безъ

¹ „Покажчик літератури українською мовою в Росії за 1798—1897 роки“. („Науковий збірник Українського Університету в Празі“, ч. I, Прага, 1925, стор. 142—238).

² Источники Словаря русских писателей. Собралъ проф. С. А. Венгеровъ, Карамышевъ — Ломоносовъ СПб, 1914, стор. 331—333.

перемѣнъ, томъ IV, Санктпетербургъ, 1871, стр. 546, справді там про Куліша нічогосінько; під № 19 Очерки Гоголевскаго періода русской литературы Чернышевскаго, стр. 45, а там лист Гоголя до Максимовича в Кулішевій праці „Опытъ біографіи Н. В. Гоголя“ № 12 Писаревъ, Сочиненія VI, стр. 315 — справді там розбирається роман, герой якого заявляє, що йому не подобається ортографія Куліша; № 50, стор. 332 „Вѣстникъ Европы“ 1882, № 4, 734 — 736 — про Куліша там ані слівця (стаття про Карамзина). Гадаємо, що цього досить, щоб уявити собі характер цих покажчиків що-до Куліша. А в такій солідній праці, як І. Владиславлева („Русскіе писатели XIX — XX ст., опытъ библиографическаго пособия по новѣйшей русской литературѣ“, изданіе 2-ое, М. 1913, 4-е 1924) Куліша зовсім нема.

IV.

Мусимо застерегти тут про цілу низку непевних матеріалів, що їх ми або не нотуємо, або нотуємо почасти. Серед них на першому місці стоїть твір „Ничипора Кулеши“. Вперше знаходимо розшифрування цього ніби-Кулішевого псевдоніма в „Опытъ словаря псевдонимовъ русскихъ писателей“ В. Карцева и М. Мазаева, СПб, 1891, та „Материалахъ для словаря псевдонимовъ“ М. Желѣзняка („Русскій календарь“ А. С. Суворина 1881). Обидва ці покажчики зазначають, що під цим псевдонімом Куліш писав у „Современнику“ Плетньова. Переглянувши „Современникъ“, ми ніде статті підписаної цим псевдонімом не знайшли. З зазначених уже джерел псевдонім цей потрапив до „Словника псевдонімів українських письменників“ (У. А. Н., у Києві, 1928, № 571), без зазначення вже жадного джерела. Що-ж то за „Ничипор Кулеша“? Під цим ім'ям знайшли ми оповідання, видрукуване в „Литературной газетѣ. А. Краєвського за 1840 рік (№ 8 за 27 січня, стор. 168 — 174) під назвою „Что еслибъ у меня была дочь“. Переглянувши це оповідання, ми вважаємо, що його не можна приписати Кулішеві. Аргументи проти цього авторства, звичайно тільки стилістичного характеру, бо ніяких інших джерел у нас немає. „Что еслибъ у меня была дочь“, це навіть не оповідання, а фейлетон. Повстає питання — чи міг написати його Куліш 1839-го року, почавши ним свою літературну діяльність? Адже увесь перший цикл Кулішевої творчости являє собою дивну цілість. Це „Малороссійскіе рассказы“ (О томъ, отчего въ мѣстечкѣ Воронежѣ высохъ Пѣшевцовъ ставъ; О томъ, что случилось съ козакомъ Бурдюгомъ на зеленой недѣлѣ), „Огненный змѣй“, „Цыганъ“, „Коваль Захарко“. Усі ці твори писані в один і той самий час — роки 1839 — 1841, об'єднані спільним характером — багатством етнографічного матеріалу, фантастикою, що визначає їх, як яскраво романтичні твори. Тут широко використовується народні перекази, казки, повір'я, Куліш дуже мало привносить од себе, він тут тільки етнограф, що тільки надає літературного оформлення, призбираному в народі фольклорному ма-

теріялові. Не дарма-ж пізніший Куліш, видаючи на початку 60-х років свої російські твори, не передруковує нічого з цього циклу. Куліш довершений художник відкидає свої ранні етнографічні нариси. В фейлетоні немає жадної риси що вказувала-б на авторство Куліша, він ніде не використовує етнографічного матеріалу: навпаки, є факти, що свідчать про петербурзьке походження автора фейлетону: „хожу по набережной, читаємо там, смотрю на Неву, вижу только не воду, а темнорусую косу“... „Я начинаю импровизировать стихами всевозможных размеров, а когда не станет вдохновения, такъ прозой, а все на тотъ же ладъ. Да такъ жалобно, такъ чувствительно, что кухарка моя, у которой душа давно зачерствѣла на Сѣнной и на Щукинѣмъ дворѣ, прибѣжитъ ко мнѣ въ слезахъ и вырветъ гитару говоря: „Да вы этакъ совсѣмъ убьете себя Нечипоръ Флегонтъевичъ“... Знаходимо тут французькі вірші, коли для Куліша природніше було-б подати уривок з народньої пісні. Нарешті, підписано його „Кулеша“, так, як Куліш ніколи не підписувався (завсіди „Кульшъ“, або „Кулишъ“). В № 26 тієї-ж-таки „Литературной газеты“ видрукуване справжнє оповідання Куліша, підписано П. Кульшъ „Приключеніє съ козакомъ Бурдюгомъ на Зеленой недѣлѣ“. Яка величезна різниця в стилі, яке знання українських звичаїв, замилювання з української природи. Зіставивши ці два твори, важко сказати, що писала їх одна особа. А зіставивши згаданий фейлетон з іншими, хоч-би П. Мельникова в дальших номерах, ми скажемо, що стиль їх однаковий, такі самі кумедні ймення: „Матрена Елистратовна“ „стряпчий Пчихчицкий“, „развязный“ тон, писання віршів в альбом і т. и. Ось чому ми відкинули оповідання Нечипора Кулеші до з'ясування цього спірного питання.

Року 1865-го в журналі „Нива“ видрукувано статтю „Почини лихоліття Ляцького і перві козацькі бучі“ (без підпису). Ми занотували її на підставі примітки Ю. Романчука в VI томі „Творів“ (стор. 778) „ся вивідка надрукована була в львівській часописі „Нива“ 1865-го року без підпису автора, і ані в покажчику Комарова ані в Балики ані Історії літератури рускої Огоновського, ані в Бібліографії Ів. Левицького, ані взагалі нігде автор не єсть названий. Але ним очевидячки не може бути ніхто інший, тільки Куліш. Она єсть як-би дальшою частиною вивідки „Руїна“ і там було властиве єї місце“... Згадує її Д. Дорошенко, як Кулішеву працю в своїй книзі „Пантелеймон Куліш“ (стор. 158, 164) та в „Огляді української історіографії“ (Прага, наклад Українського Університету в Празі 1922, стор. 109). Правда, в останньому випадку з помилкою: „Почини лихоліття козацького... (замість „ляцького“).

Не внесли ми з багатьох міркувань до нашої бібліографії „Автобіографії Шевченка“, видрукуваної в „Народномъ Читеніи“ 1860-го року („Письмо Т. Шевченка“ къ редактору „Народнаго Читенія“, № 2). Річ у тім, що Д. Яворницький року 1909-го опублікував у своїй праці

„Матеріяли до біографії Т. Г. Шевченка“ (Катеринослав) „Письмо П. А. Кулиша Петру Ивановичу З.“ (наш № 517). У листі цьому Куліш писав: „посылаю Вамъ дорогой друже, Петре Ивановичу, жада- ный автографъ Шевченка та й прошу: не давайте нікому робити зъ него копію и самі не пропечатуйте сієї автобіографії нігде... Не будучи въ состояннїи написать ее такъ, какъ хотѣлось бы, онъ обратился за помощью ко мнѣ и отдалъ мнѣ свою рукопись. Я написалъ отъ его имени то, что въ „Народномъ Чтеніи“, а недоконченная автобіогра- фія поета лежала въ моихъ бумагахъ, забытая мною до 1885 года“ (стор. 12). Гадаючи, що питання встановлення певности Кулішевого тексту потребує додаткових дослідів, що Кулішеві тут належить тільки стилістична обробка, ми її не нотуємо. Під № 49 (у нас зазначено рецензію на „Граматку“ П. Куліша. Вміщено її в „Основи“ 1861 го року, № 1, стор. 328—330 під назвою „Вісті—изъ подъ Кіева“ (за- мѣтки о граматкѣ г. Кулиша, изданной въ 1857 году въ Петербургѣ. Є деякі підстави вважати, що писав її сам Куліш. Такий здогад висловив В. Міяківський у своїй статті „З просвітньої діяльності П. А. Куліша“ (ЛНВ, 1919, наш № 220), де читаємо: „Автор подає тут певні відомості про кількість надрукованих і проданих примір- ників, вартість книжки для видавця й ми певні в тому, що цю за- мітку міг скласти лише сам видавець—Куліш, або хто з знайомих під його диктуру... завдання статті теж наводить на думку, що без Куліша тут не обійшлася справа і коли пригадати, що Куліш не раз вдавався до таких містифікацій, то можна буде вважати підпис „П. Горницький“ за новий псевдонім Куліша“ (стор. 98). Точнісінько таку саму річ маємо із „Жизню Куліша“ у львівській „Правді“ за 1868, що в багатьох дослідників уже починає фігурувати, як Кулі- шева автобіографія. Вважаючи, що обидві справи потребують іще додаткових, головним чином стилістичних досліджень, ми не нава- жилися занотувати їх, як Кулішеві твори. Тим більше, що кожний, хто вдаватиметься до послуг нашої бібліографії, може мати на оці ці уваги.

1904-го року „Кіевская Старина“ передрукувала два оповідання Куліша, видрукувані вперше в „Искрѣ“ 1859-го року (наші №№ 492 і 493). В передмові до них редакція висловила здогад, що в „Искрѣ“ видрукувано ще деякі твори „не без участія Кулиша, а во всякомъ случаѣ, не без его вліянія“ а саме „Пулечка“, очеркъ провинціальной жизни (№ 33) підписані „П. Д.“ та „Оборотень“ (№ 43) підпис „Тихорскій“. Обидва ці оповідання з українською тематикою, а перше має motto—„малороссійскую поговорку“. Николай Тихор- скій досить відомий свого часу автор оповідань і поезій, друку- вався не тільки в „Искрѣ“ (де крім „Оборотня“ є ще кілька його оповідань), а й у „Маяку“ та в інших часописах. Що-ж до „П. Д.“, то справа лишається під сумнівом, стилем воно не нагадує Куліша. Тут так само потрібно ще попрацювати. З цієї-ж „Искры“ заноту-

вали ми під № 75 „Малороссійскія анекдоты“. Статтю цю не підписано, за авторство Куліша висловився І. Масанов у своїй праці „Русскіе сатиро-юмористическіе журналы“ (библіографическое описаніе), выпускъ I, II, „Искра“ („Труды Владимірской ученой архивной комиссії 1909, книга XI, окрема відбитка „Владимірь“, 1910), що просто дає підпис під статтею „П. Кулишъ“. Стилем своїм вона нагадує Куліша. Одну з подібних анекдот Куліш обробив у „Цигані“, другу в оповіданні „Панъ Мурло“ („Искра“). Під № 27 у нас занотовано „Нѣсколько словъ о Гоголѣ“. — Певности, що написав цю річ Куліш, ми не маємо. Дуже багато говорить за те, що Куліш, почавши в той час працювати над Гоголем, міг написати таку річ. Не нотуємо ми таких цілком сумнівних статтів, як приміром статтю підписану „П. К.“ (так, як часто підписувавсь Куліш) в „Русскомъ Дневникѣ“ 1859, № 10 „Встрѣча съ Гоголемъ“, бо, як відомо, Куліш не був знайомий з Гоголем. Під № 214 ми занотували оповідання Куліша „Порубежники“, не бачивши книжки журналу, де його видрукувано. Що таке оповідання видрукувано, не може бути сумніву: у проспекті видання журналу „Дѣло и Отдыхъ“ в 1865 і 1866-х роках, прикладеному до томів I, III, IV за 65 р., і I, II, за 1866 рік читаємо: „Въ одиннадцати вышедшихъ книжкахъ „Дѣла и Отдыха“ помѣщены слѣдующія статьи оригинальныя: „Порубежники, историческій разсказъ П. Кулиша“ (стор. 9). Тільки минулого року з'ясувалося непевне авторство Куліша що-до „Сірої кобили“ Іродчука. В другому листі до Ом. Огоновського (наш № 573) Куліш писав: „Думаютъ, що я написав: „Сіру кобилу“. Ні, бо знайшов я її справді в чужих паперах, а на спомин про мого приятеля Миколу Даниловича Білозерського змалював у передньому словці песика його Іродчука, яко мовчущого автора. Сей Микола, дядько італіяна Івана, кохавсь у письменській старовині, і що запопаде, бувало, шле зараз до мене, — нехай буде свята його пам'ять“. Він же то винишпорив десь і „Сіру кобилу“. Залишили ми її ось з яких міркувань. Куліш вдавався до подібних способів заховати своє авторство — знайдено мовляв між паперами якоїсь мітичної особи. Справді, він або сам писав або переробляв річ так, що неможливо тепер відділити, що взяв Куліш, а що додав від себе. А що він справді додав до „Сірої кобили“, читаємо в тому-ж листі трохи нижче: „Шкода, що поминули такі автографи... котрі я повикінчував, чи подомальовував, як „Сіру кобилу“. Тепер би й мені самому хотілось подивитись, як вони вийшли по-чорну від авторів“ (стор. 294).

В багатьох місцях, де авторство Куліша непевне, ми покликуємося на джерело або в тексті, або в зносі.

V.

Зрозуміла річ, що наша бібліографія на цілковиту повність не претендує. Сподіваємося, що праця ця викличе відгуки й додатки

всіх, хто працює над Кулішем і таким способом ми матимемо через якийсь час повну бібліографію Куліша та писань про нього. При цьому слід зазначити, що в нас є дуже багато таких карток, які ми не можемо подати до друку. Приміром, знаємо ми, що в журналі „Галичанин“ за 1863 рік, книга I, випуск 2-й вміщено поезії Куліша, але які саме та в якому числі — не знаємо, бо журналу в Києві нема. Довідались-же ми про це з замітки у ч. 17 за той-же рік на стор. 139. Або в № 47 „Черниговскихъ Губернскихъ Вѣдомостей“ за 1856 рік, здається, була вміщена стаття, або замітка Куліша під назвою „О думѣ-сказаніи про морской походъ и старшаго князя язычника въ христіанскую землю“. Або знаємо напевне, що в газ. „Ділі“ 1909 ч. 77 була стаття Ю. Романчука, але, не знаючи точної назви, не маємо змоги її занотувати. Не можемо ми, приміром, розшукати книгу „Pamiętników Umysłowych“, що її видав Ад. Кіркор у Вільні 1845 р. П. Щурат зазначає в своїй праці „Філософічні основи творчости Куліша“ (наш № 232), що в ній видруковано „Малоросійськіє разказы“ під назвою „Powieści Małorossyjskie Pana Kuleszy“. Переклав їх Зенон Фіш з поради Грабовського. Там-же він зазначає, що про це „Сам Куліш певно не знав, бо инакше в другім томі „Записок Южной Руси“ (1857) друкуючи „Разсказъ современника-поляка о походѣ противъ гайдамакъ, не написав би, що се часть еще ненадрукованой хроніки пана старости Закшевського, одержаної від Грабовського. Та хроніка була надрукована вже в першім томі „Pamiętników Umysłowych“ (1845), а початок з неї ще раніше в Кіркоровім альманаху „Radegast“ (Вильна 1845). Таких карток у нас є по-над 80. Особливо багато може бути додатків що-до передруку різних Кулішевих поезій та прозових уривків по журналах, читанках, хрестоматіях. Ми, приміром, не могли розшукати всіх видань читанок Барвінського, Партицького, Крушельницького та інших, а в них, безперечно, вміщувано Кулішеві речі.

Подаємо всі твори Куліша в хронологічному порядку, гадаючи, що такий спосіб використовувати матеріал найкращий. Уперше подаємо рецензії або відгуки на Кулішеві твори. Так само вперше подаємо реєстр писань про Куліша, свідомі того, що він особливо неповний. Цей відділ не вражає своєю повністю ще й тому, що найголовніший матеріал (щось із 186 карток) увійшов, як рецензії до бібліографії самого Куліша. Отож разом про Куліша зібрано 466 карток. Гадаємо, що для першого разу цього досить.

Довго міркували ми над тим, як подати цей відділ. Спочатку гадали ми встановити поділ тематичний „Куліш — поет“, „Куліш — прозаїк“, „Куліш — критик“, „Куліш — історик“, Куліш — етнограф“, „Біографічні матеріали про Куліша“. Але потім відкинули цей поділ через те, що в кожному відділі було тільки кілька карток, решта-ж статтів порушує різні сторони Кулішевої діяльності, отже треба було одну картку нотувати два-три рази, а це не зовсім зручно.

Можна було подати їх за алфавитом авторів, що писали про Куліша, але все одно тоді треба переглядати ввесь цей реєстр, шукаючи матеріалів про Куліша. Отож ми вирішили подати краще всі картки в хронологічному порядку. По-перше, чимала частина карток у нас зосереджена біля самих творів. По-друге, читача завжди цікавить якийсь певний період, а коли він захоче обізнатися з Кулішем у цілому, не так важко переглянути роки 1900—1927, щоб розшукати потрібні матеріали. Коли біля картки не стоїть жадного прізвища, це значить, що твір цей видрукувано під власним прізвищем Куліша, хоч і різним правописом: „П. Кульш“, „П. Кулиш“, „П. Куліш“. Псевдоніми та криптоніми скрізь позначено. Коли твір не підписано, є анотація в кінці картки.

Не додержано в нас того детального бібліографічного опису книг і журналів, що їх вимагає Шамурін. Річ у тім, що це на багато збільшило-б розмір нашої праці й широкому читачеві воно не завжди стає в пригоді, навпаки, часами обтяжуючи його увагу багатьма відомостями особливо про часопис (редактор, друкарня, то-що). Ми намагалися додержати одного й наголовнішого правила — скопіювати титульну сторінку книги або часопису. Отже розшукати книгу таким способом легко, її завжди можна одрізнити від иншої. У сумнівних випадках подавали навіть друкарню, редакцію часопису, то-що. Скрізь намагалися ми додержати правопису оригіналу. Про часопис подаємо повніші відомості, коли про нього згадуємо вперше; далі давали тільки назву й місце видання.

Деякі бібліографічні покажчики, приміром Н. Баженов, про Квітку¹ подавали невидані твори письменника. Що-до Куліша, то це зробити дуже важко. Треба описати силу дрібних творів і уривків по багатьох музеях і архівах Києва, Чернігова, Ленінграда, Москви, Харкова, Гуманя й т. д. Гадаємо, що з цього може скластися спеціальний покажчик, над яким треба попрацювати довший час. Тепер ця праця являє величезні труднощі. Досить того, що архів Куліша, що належав І. Каманінові й зберігається тепер в Українській Академії Наук, досі не описаний навіть найелементарнішим способом. І щоб розшукати щось, треба переглянути цілу шафу. Так само не впорядкована ще цілком, тоб-то не описана до дрібниці, Кулішева спадщина в Чернігівському музеї ім. Тарновського. А без такої попередньої, початкової роботи складати покажчик неможливо. Маємо деякі завваження до Кулішевого листування. Часом, коли листи подаємо в контексті статті або з поясненнями, то їх треба шукати в бібліографії про Куліша, де скрізь позначено, до кого саме ці листи. (Пошукування полегшує систематичний покажчик).

Не нотували ми надто дрібничкових відзивів про твори Куліша. Приміром А. Пипін у своїй праці про Некрасова (Спб. 1905) на

¹ „Извѣстія“ Отдѣленія русскаго языка и словесности, Императорской Академіи Наукъ, СПб, 1910, томъ XV, книжка I, стор. 289—290.

стор. 110 містить листа Некрасова, до Тургенева де говориться: „что ты думаешь об авторѣ Ульяны Терентьевны и Якова Яковлевича“, або численні хронікерські замітки по журналах і газетах, прим. „Правда“ 1868, ч. 17, стор. 204 та ч. 3, стор. 36.

Свідомо обминаємо ми бібліографію портретів Куліша та його малюнків. Бібліографічні матеріали опрацьовано до 1927 року включно. Всіх карток зібрано по-над 1136.

VI.

Наша бібліографія відкриває цілком нові обрії для дослідів над Кулішем, од самих початків його літературної діяльності. Вона збільшує розміри першого періоду Кулішевої літературної діяльності. Так, досі ми завсіди про перші Кулішеві кроки на літературному полі читали: „Куліш для Максимовичевого альманаху „Кіевлянинъ“ написав два оповідання „О томъ, отъ чего въ мѣстечкѣ Воронезѣ высохъ Пѣшевцовъ ставъ“, и „О томъ, что случилось съ козакомъ Бурдюгомъ на Зеленой недѣлѣ“. Виявляється, що друге оповідання видрукувано трохи раніш у „Литературной газетѣ“ А. Краєвського в цілком відмінній редакції, під назвою „Приключеніе съ козакомъ Бурдюгомъ на Зеленой недѣлѣ“ (1840, № 26). Участь Куліша в цьому часописі була для нас цілком несподівана. Досі про це ніде абсолютно не згадувано. А що самої „Литературной газеты“ в Київі не було, то й розшукати цю річ нікому не щастило. Натрапили ми на її слід так: в № 5 петербурзького часопису „Отечественныя Записки“ за 1840 рік В. Белінський умістив рецензію на першу книгу „Кіевлянина“, де зазначив, що одне оповідання, а саме, „О томъ, что случилось съ козакомъ Бурдюгомъ на Зеленой недѣлѣ“, вже було видрукувано в „Литературной газетѣ“. Характерний самий факт співробітництва Куліша в органі, де брали участь Белінський, Некрасов, Панаєв та інші. Цікава й сама редакція. Насамперед вона більша від тієї, що в „Кіевлянинѣ“, більше-менше на одну третину. Оповідання в „Кіевлянинѣ“ закінчувалося тим, що Бурдюга вратував його приятель Федір, узявши його в свій човен. Перша редакція („Литературной газеты“) цим не закінчується. В ній у Бурдюга є два сини — менший, що є в другій редакції й старший Сидір; пригоди цього Сидора й описано в першій редакції після батькових пригод. Обидві редакції дуже різняться між собою стилістично. Перша редакція більша, тут описи природи ширші, менше українізмів (дуже можливо, що ці поправки могла поробити редакція „Литературной газеты“). Хоч цензурна дата „Кіевлянина“ раніша від „Литературной газеты“, та ми вважаємо „Приключенія съ козакомъ Бурдюгомъ на Зеленой недѣлѣ“ за першу редакцію, а „Кіевлянина“ за другу. І ось чому: цілком природньо, з більшого оповідання робити менше, а не навпаки; дуже можливо, що кінець оповідання відкинув Куліш за порадою Максимовича, нарешті, оповідання в „Литератур-

ной газетъ“ могло залежатись більше, ніж у Максимовича, за довід на це й є пізніша рецензія „Литер. газеты“ на „Кієвлянинъ“, вже після того, як оповідання видрукувано в „Литературной газетъ“.

Досі вважали, що оповіданнями друкованими в „Кієвлянинъ“ обмежується цикл етнографічних творів Куліша. Виявляється, що 1843-го року Куліш видрукував у „Москвитянинъ“ оповідання „Коваль Захарко, разсказъ одного козака“. Підписано його „П. К.“, але жадних сумнівів нема, що писав це Куліш. Насамперед доводить це дата „1841. Кієвъ“, тоб-то тоді саме, коли Куліш був у Києві й написав перед тим свого „Огненнаго змѣя“, „Цигана“. Місце дії оповідання той-же-таки Вороніж, місце дії усіх попередніх оповідань. „Коваль Захарко“ цілком примикає до досі відомих творів. Так, про „Ковалья Захарка“ знаходимо згадку в „Огненномъ Змѣѣ“. Головна дійова особа чорт, — з яким хрещеній людині треба боротися. „Коваль Захарко“ узявся на хитрощі й поборов чортів.

3 року 1843-го маємо першу історичну працю Куліша — polemічну статтю „Отвѣтъ г. Сенковскому на его рецензію „Исторія Малороссіи Маркевича“. Статтю не підписано, але вона має дату „Кієвъ, 1843, марта 16“, тоб-то час, коли Куліш був у Києві. Як довести, що вона належить Кулішеві? Насамперед звертає увагу, що автор статті базується на тих самих джерелах, що й у першому романі Куліша „Михайло Чарнышенко, или Малороссія восемьдесятъ лѣтъ назадъ“, що вийшов того-ж самого року в Києві, а саме 1) „Исторія новой Сѣчи“ Скальковського („Москвитянинъ“, стор. 164, „Михайло Чарнышенко“, стор. 200 — 203 — перша частина; 164 — 173, 177 — друга частина), 2) „Geschichte der Ukraine und der ukrainischen Kosaken“ („Москвитянинъ“, стор. 175; „Михайло Чарнышенко“ 193), 3) „Исторія Русовъ или Малой Россіи“ псевдо-Кониського, що не була тоді ще видрукувана („Москвитянинъ“, 165, 173, „Михайло Чарнышенко“ в дуже багатьох місцях). Звичайно цього замало, бо з цих саме джерел могли черпати і М. Костомаров, і В. Білозерський. Дальші розшуки дали нам такі доводи: у томі першому повної збірки творів Сенковського вказується відповідь на його рецензію „Исторія Малороссіи“ Маркевича й вказується її автор „П. Кулишъ“. ¹ Нарешті, Н. Барсуков у сьомій книзі своєї монографії „Жизнь и труды М. Погодина“ (СПБ, 1893) на стор. 144, зазначає: „Въ другомъ своемъ письмѣ Кулѣшъ просить Погодина напечатать въ „Москвитянинъ“ его критическую статью противъ Сенковскаго „Объ этомъ“, пишетъ г. Кулѣшъ, „вмѣстѣ со мной просить Васъ и мой добрый благодѣтель, помощникъ попечителя Кіевскаго учебнаго округа М. В. Юзефовичъ, который сожалѣетъ, что случай не позволяетъ ему имѣть удовольствіе познакомиться съ вами во время проѣзда вашего черезъ Кієвъ. Въ рецензіи моего романа Сенковскій еще

¹ „Собраніе сочиненій“ Сенковскаго (барона Брембеуса), т. I, СПб, 1858, стор. СXXXII, № 253.

безсовѣстнѣ уродуетъ „Історію Малороссіи и безъ церемоніи дѣлаєть насъ поляками, чѣмъ мы ни въ какомъ случаѣ быти нежелаємъ и молчать на его выходки значило бы соглашатися съ его сужденіями“. „Но эта просьба, пише Барсуков, кажется не была исполнена Погодинымъ“... Очевидячки, Барсуков помиливсь, гадаючи, що статті не видрукувано, а може думав, що Куліш збирався відповідати на рецензію „Михайла Чарнышенка“; але тут у листі виразно зазначено „еще безсовѣстнѣ“... тоб-то ще більше, ніж у рецензії „Історія Малороссіи“ Н. Маркевича. Що-ж цікавого в ній? Вона дає нам дуже багато для визначення Кулішевої ідеологічної концепції перших років його літературно-громадської діяльності. Дуже шкода, що до нас не дійшла ціла стаття, а що вона була більша — свідчить примітка на стор. 161-ій: „редакторъ исключилъ нѣсколько мѣстъ слишкомъ рѣзкихъ. Въ слѣдующей книгѣ онъ предложитъ Г. Сенковскому свои замѣчанія“. Але й так, як вона є, вона дуже цінна, і не дає підстав уважати молодого Куліша за якогось непоміркованого козакофіла, непримиренного ворога Росії, то-що, як дуже часто робили його критики, щоб відтінити його пізнішу „зраду“ та раптову зміну за тульської доби, або в часи співробітництва в „Вѣстникъ Юго-Западной Россіи“ Говорського та писання „Історіи Возсоединенія“. Ось, приміром, деякі уривки з його статті: „Русское сердце трепещетъ при мысли, что съ уничтоженіємъ до Уніи казачества вѣра православная была бы уничтожена въ Южной Россіи“. Або закінчення: „я надѣюсь, что изложеннаго мною достаточно для убѣжденія читателей „Библиотеки для Чтенія“ въ неосновательности сужденій Г. Сенковского на счетъ южно-русскаго народа, память дѣлъ котораго еще долго будетъ горька врагамъ Русской славы и Русскаго величія“. Є в ній ще кілька місць надзвичайно цінних з біографічного погляду.

Але найцікавіша справа з „Чорною Радою“. Опрацьовуючи літературну історію „Чорної Ради“ нам довелося з'ясувати, яка помилкова думка, що її подибуємо в усіх біографіях Куліша, ніби Куліш, видрукувавши 1845-го року в „Современнику“ п'ять розділів з „Чорної Ради“, цим обмеживсь. Бо справді, цього року видрукувано тільки 5 розділів (перших два останньої редакції), але 1846-го року видрукувано ще дуже багато. Насамперед, у тому-ж таки „Современнику“, уривок роману „Кієвскіе богомольцы въ XVII столѣтіи“, що відповідає 4, 5, 6 і 7 розділам останньої редакції, та два уривки в „Москвитянинѣ“ за той-же рік. Це „Козацкіє паны“ (розділ 3 останньої редакції) та „Одинъ день изъ жизни запорожца Кирилла Тура“ (11 і 12 розділи). Ця перша редакція „Чорної Ради“ так різниться від останньої, що ми можемо вважати їх за цілком різні твори.

1846-го-ж року у часопису „Современникъ“ Куліш видрукував оповідання „Самое обыкновенное происшествіе“, скоротивши своє оповідання „Повѣсть о старинныхъ временахъ и обычаяхъ Малороссій-

16765

ських“, написане ще року 1844-го. Оповідання це дуже подібне до „Орисі“. Молодий Федір Хильчевський, послухавшись матеріної ради, їде свататися до Насті Крутоверхої, але по дорозі потрапляє до давнього приятеля свого батька й одружується з його дочкою. Художньою стороною оповідання далеко поступається перед „Орисею“. У цій-же книжці „Современника“ є ще одне оповідання „Жизнь моей матери“. Воно належить польському авторові,¹ але передмова, підписана „П. К.“, безперечно належить Кулішеві.

Ми не беремося оглядати пізніших невідомих досі творів Куліша, бо вони являють собою меншу цікавість (використовуються почасти друковані вже твори) та частково вже досліджені.

Закінчуючи свою передмову, сподіваємось, що наша бібліографія хоч трохи прислужиться до повного і всебічного вивчення П. Куліша й стане в пригоді кожному, хто захоче глибше познайомитися з його особою та його творчістю.²

Євген Кирилюк.

31. VII. 1928.

м. Київ.

¹ Головінському.

² Нарешті, повинен скласти подяку всім, хто допомагав мені в цій праці: Українському Інституту Книгознавства, в особі Ю. О. Меженка, що допоміг бібліографічними вказівками, акад. С. О. Єфремову за дозвіл скористатися з його бібліотеки, за різні вказівки М. К. Зерову, О. К. Дорошкевичеві та В. П. Петрову.

Р. С. У статті Олександра Барвінського „Участь П. О. Куліша в підемі і розвитку народнього письменства в Галицькій Україні“ (ЛНВ, 1922, IV, стор. 49) знаходимо згадку ніби-то „Громадський с д над Страхопудом“ (наш № 222) написав не Куліш, а В. Білозерський. Не маючи ніяких інших джерел до підтвердження цього авторства ми залишаємо картку в Кулішевій бібліографії. На стор. 6-ій передмови ми згадали про поезію „Три сльози дівочі“, приписувану довгий час Кулішеві. 1912-го року її вмістив ще М. Комаров у збірнику „Вінок Т. Шевченкові“. В змісті вона йде під прізвиськом П. Куліша, але до самої поезії додано таку примітку: „Ці вірші надруковано вперше в збірнику „Хата“... Опісля вірші ці передруковано в збірнику творів П. Куліша... як вірші Кулішеві, але-ж в примітці редактора мовиться, що, по думці В. П. Горленка, ці вірші скомпоновані панною А. Псьол, а не Кулішем. Здається це буде вірніше, бо не дурно ж Куліш дав такий заголовок: „Три сльози дівочі“, та й ніколи сам Куліш не лічив ці вірші за свої і не завів їх ні в один збірник своїх віршів, які видано за життя його (Досвітки, Дзвін, Хуторна поезія), а до того і по складу і по силі поетичного почуття вони більше нагадують відомі нам вірші А. Псьол“ (стор. 4) Отже ще раз маємо ствердження непевности Кулішевого авторства. До речі, в примітках до Кулішевих віршів в цій-же-таки збірці М. Комаров згадує „Досвітки“ тільки 1876-го року. Це знов свідчить про правдивість нашої думки, що були „Досвітки“ 1876-го року, і що дата 1878 позначена вперше в покажчикові М. Комарова 1883-го року була помилкова.

Вже коли наша бібліографія була здана до друку її частина видрукувана, в „Записках Історично-Філологічного відділу“ кн. XVIII з'явилися „Замітки про Куліша“ (стор. 224—241). Автор їх намагається поповнити Кулішеву бібліографію. На початку він пише: „досі ми не маємо ще повної бібліографії творів Кулішевих, і нам мабуть ще не раз доведеться знаходити „нові“ його писання.

Працюючи над прозою Кулішевою, ми знайшли три такі „нові“ речі“. Далі йде інформаційна публікація про наші №№ 5, 210 і 87. Публікація ця великою мірою передчасна. Бо навіть зробивши ще кілька дрібніших додатків до бібліографії А. Балики, І. Ямпольський далеко ще не вичерпав їх (в чому він мав нагоду пересвідчитися,

переглянувши наш покажчик у картках на весні цього року). Про розміри додатків може свідчити такий факт. Бібліографія Балики закінчена 1901 роком має 348 номерів; наш покажчик на цьому самому місці має понад 480 номерів, крім того в таких „замітках“, про твори відірвані від іншої прози Куліша не можна дати їхньої повної історично-літературної характеристики. Що-до № 210, то І. Ямпольський не згадує про окрему відбитку, що її, здається, мало оповідання „Порубежники“.

I. Бібліографія творів П. О. Куліша.

1840.

1. Приключеніє съ козакомъ Бурдюгомъ на Зеленой недѣлѣ. — „Литературная газета“, Спб. № 26, стр. 598—613.

2. Малороссійскіе разказы: I) О томъ, отъ чего въ мѣстечкѣ Воронежѣ высохъ Пѣшевцовъ ставъ. II) О томъ, что случилось съ козакомъ Бурдюгомъ на Зеленой недѣлѣ. — „Кіевлянинъ“, Книга первая на 1840 годъ. Издалъ Михайль Максимовичъ, Кіевъ. Въ Университетской типографіи, стр. 205—228.

Рец. 1) „Маякъ“ современнаго просвѣщенія и образованности, Спб. 1840, часть VIII, стр. 209—210.

2) [Бѣлинскій В. Г.] „Отечественныя Записки“. Спб. 1840, томъ X, № 5, отд. VI, стр. 8—9, бібліографическая хроника.

3) „Литературная газета“ Спб. 1840, № 34, стр. 799.

4) Белинскій В. Г. „Полное собраніе сочиненій“ том XII. Государственное Издательство 1926, стр. 228.

1841.

3. Огненный змѣй, повѣсть изъ народныхъ преданій. — „Кіевлянинъ“, книга вторая, издалъ Михайль Максимовичъ. Кіевъ. Въ университетской типографіи. Стр. 181—288.

4. Циганъ, Урывокъ зъ казкы. — „Ластовка“, Сочиненія на малороссійскомъ языкѣ, собравъ Е. Гребенка, изданіе книгопродавца Василя Полякова. Спб. Стр. 362—370. 16^о.

1843.

5. П. К. — Коваль Захарко, разказъ одного козака. — „Москвитянинъ“, журналъ издаваемый М. Погодинымъ, М., часть I, № 1, стр. 132—140.

6. Отвѣтъ г. Сенковскому на его рецензію „Исторія Малороссіи“ Маркевича. — „Москвитянинъ“, М., часть III, № 5, стр. 161—177, критика [без підпису]¹.

¹ [Що це стаття Куліша свідчить листування Куліша з Погодіним та бібліографічний показчик до повного видання творів Сенковського.]

7. Україна, зложивъ П. Кулѣшъ. Одъ початку Вкраины до Батька Хмельницького. Кіевъ. Въ университетской типографіи. 8°. Стр. 7 нenum.+95+2. [поезії]

Рец. 1) *Грушевський О.* — З сорокових років, студії Олександра Грушевського. — „Записки Наукового Товариства імені Шевченка“, наукова часопись присвячена передовсім українській історії, фіольології й етнографії, виходить у Львові що два місяці, під редакцією Михайла Грушевського, т. LXXXV, 1908, кн. V, стор. 81—105.

2) Письмо Грабовскаго о сочиненіяхъ Гоголя — „Современникъ“ 1846, т. XLI, стр. 55—56.

8. Михайло Чарнышенко или Малороссія восемьдесятъ лѣтъ назадъ. Сочиненіе П. Кулѣша, Кіевъ, Въ Университетской типографіи, 8°, часть первая стр. 206; часть вторая стр. 190, часть третья, стр. 215. Объявленіе о составленіи книги подъ заглавіемъ „Исторія малороссійскихъ фамилій“. Стр. 217—221.

Рец. 1) *Шевыревъ С.* — „Москвитянинъ“, 1848, часть IV, № 7, М. стр. 126—133, критика.

2) „Современникъ“, Спб., 1843, т. XXX, № 4, стр. 100, новыя сочиненія.

3) „Литературная газета“, Спб., 1843, № 43, стр. 770—771.

4) „Библиотека для чтенія“, журналъ словесности, наукъ, художествъ, промышленности, новостей и модъ, Спб. 1843, т. пятьдесятъ седьмой, мартъ, стр. 50—64, литературная льтопись.

5) „Сынъ Отечества“, Спб., 1843, ч. III, № 5, отд. VI, стр. 1—22.

9. Отрывки изъ новаго романа Михайло Чарнышенко. — „Москвитянинъ“, М., часть V, № 9, стр. 243—264, смѣсь.

[Передруковано точнісінько розділи XIV, XV і XVI роману, без приміток, без поділу на розділи й без підпису].

1845.

10. Пять главъ изъ новаго романа П. Кулѣша „Черная Рада“. — „Современникъ“, Спб., т. XXXVII, стр. 332—376, т. XXXVIII, стр. 5—37, 135—196.

1846.

11. Повѣсть объ украинскомъ народѣ. — „Звѣздочка“, журналъ для дѣтей старшаго возраста, издаваемый Александромъ Ишимовою, Спб., ч. XVII, стр. 68—82; 129—158; ч. XVIII, 13—32; 60—77; 147—166; ч. XIX, стр. 1—14. [історична стаття].

12. Повѣсть объ украинскомъ народѣ, написалъ для дѣтей старшаго возраста П. Кулѣшъ. Спб. Въ типографіи Императорской Академіи Наукъ, 8°. (2) +114 стр.

Рец. 1) „Современникъ“, 1846, томъ XLIII, стр. 229—230, новыя сочиненія.

2) *Самаринъ Ю.* — Изъ дневника веденнаго Ю. Θ. Самаринимъ, въ Кіевѣ, въ 1850 году. — „Русскій архивъ“, издаваемый Петромъ Бартевымъ, Спб., 1877, № 6, стр. 229—232.

3) *Грушевський О.* — З сорокових років, студії Олександра Грушевського — „Записки Наукового Товариства імені Шевченка“, кн. III, т. LXXXIII, 1908, стр. 158—168.

4) *Майковъ Валеріанъ*. — „Критическія опыты“ (1845—1847) съ приложеніємъ портрета В. Н. Майкова и матеріаловъ для его біографіи и литературной характеристики. Изданіе журнала „Пантеонъ литературы“, Спб. Типографія Н. А. Лебедева, стр. 522—526.

5) „Сочиненія В. Н. Майкова“ въ двухъ томахъ, томъ II, Кіевъ, изданіе Б. Н. Фукса. Стр. 237—240 [року не зазначено, цензурний дозвіл „11 іюня 1901 года“].

6) „Отечественныя Записки“, учено-литературный журналъ, издаваемый Андреемъ Краевскимъ. Спб., 1846, т. XLVIII, стр. 11, бібліографія.

13. Лѣтопись Самовидца о войнахъ Богдана Хмельницкаго и о междоусобіяхъ, бывшихъ въ малой Россіи по его смерти. — „Чтенія въ Императорскомъ Обществѣ исторіи и древностей російскихъ при Московскомъ университетѣ“. М., 1-го іюня 1846 г., № 1, стр. 1. [публікація Куліша й передмова до неї].

14. Кіевскіе богомольцы въ XVII столѣтіи. — „Современникъ“, Спб., т. XLI, стр. 62—121; 177—225; 297—343.¹

Рец. 1) *Студитскій А.* — Русскіе литературные журналы за январь 1846 года. — „Москвитянинъ“, 1846, № 2, стр. 223—224.

15. *Гладкій*. — Карманная книжка для помѣщиковъ или лучшій извлеченный изъ опыта способъ управлять имѣніемъ. Издалъ помѣщикъ Черниговской губерніи штабъ-лекаръ Гладкій. 16^о, Спб., стр. 32.

Рец. 1) „Современникъ“, 1846, XLIV, стр. 113.

2) „Отечественныя Записки“, 1846, томъ XLIX, стр. 51—53.

16. Одинъ день изъ жизни запорожца Кирила Тура. Отрывокъ изъ романа „Черная Рада“. — „Москвитянинъ“. М., часть III, № 5, стр. 3—32.

17. Козацкіе паны. Отрывокъ изъ неизданнаго романа П. Кулѣша „Черная Рада“. — „Москвитянинъ“, М., часть I, № 1, стр. 81—122.

18. Самое обыкновенное происшествіе. — „Современникъ“, Спб., т. XLIV, стр. 131—156.

19. Письмо Грабовскаго о сочиненіяхъ Гоголя [передмова, переклад і примітки П. Куліша]. — „Современникъ“, т. XLI, стр. 49—61. [без підпису].

20. П. К. — Жизнь моей матери. — „Современникъ“, Спб., т. XLIV, стр. 13—14.

[Передмова й переклад Куліша, оповідання Головінського].

21. К. (?) — Кочубей, генеральный судья. Историческая повѣсть Николая Сементовскаго въ 8, 376, VIII стр., 1847, — „Москвитянинъ“, стр. 224—225 [рецензія].

21а. Отзывъ Грабовскаго о Пушкинѣ. — „Современникъ“ Спб., т. сорокъ первый, стр. 234—244.

[Передмова й переклад Куліша; на це вказують такі слова „послѣ разбора нѣкоторыхъ сочиненій Гоголя, который мы недавно

¹ [Власне дальші розділи „Чорної Ради“; в оглаві зазначено: „Изъ историческаго романа П. А. Кулѣша „Черная Рада“].

сообщили читателямъ Современника...“, що подав, як напевно відомо П. Куліш].

1847.

22. Украинскія народныя преданія, собралъ П. Кульшъ. Книжка первая, М. Изданіе Императорскаго Общества Исторіи и Древностей російскихъ. По опредѣленію общества 29 марта 1847 г. Въ Университетской типографіи. 8°, 8 нум. стр. +90+2 нум.

[Надруковано 1847 року, вийшла книга 1893 р. дивись № 402].

Рец. 1) „Москвитянинъ“, 1846, часть VI, № 11—12, стр. 140—158.

2) А. Л[азаревскій]. — „Кіевская Старина“, 1895, декабрь, стр. 111—112.

3) Грабовський М. — „Rubon“ Вильна 1845 т. VI.

23. Michal Čarnyšenko aneb Malá Rus před osmdesáti lety od Petra Culeše, z ruštiny přeložil Cristián Stefan. Část první, w Praze, Nákladem knihkupectví Cronbergra a Řivnáče—8°, (2) +139. Část druhá (2) +161 + (3).

[Текст перекладено цілком, без приміток, без епіграфу до 1-го розділу. Поділено роман не на 3 частини, а на дві, на XV розділі].

1852.

24. Николай М. Исторія Ульяны Терентьевны. — „Современникъ“, Спб., XXXIV, № 8, стр. 139—252.

Рец. 1) „Отечественныя Записки“, СПб., 1852, томъ 84, октябрь, отд. VI, стр. 83—84, журн.

2) Б. А[лмазовъ]. Журналистика, Современникъ, № 8 и 9. — „Москвитянинъ“ Москва, 1852, томъ V, отд. V, стр. 106—113.

3) Григорьевъ А. — Русская изящная литература въ 1852 году, — „Москвитянинъ“ 1853, томъ первый, стр. 15, 35.

4) [Передрук] „Сочиненія Аполлона Григорьева“, томъ первый, изданіе Н. Н. Стрехова“ СПб., 1876, стр. 59, 78.

5) „Собраніе сочиненій“ Аполлона Григорьева, подъ редакціей В. Саводника, выпускъ 9. Москва 1911, стр. 68, 89—90.

6) „Полное собраніе сочиненій и писемъ Аполлона Григорьева“ въ двѣнадцать томахъ, подъ редакціей, съ біографическимъ очеркомъ и примѣчаніями Василія Спиридонова, со статьями проф. С. А. Венгерова и прив. доц. В. А. Григорьева. П. т. I 1918, стр. 155, 175, 324.

7) [Панаевъ]. Канунъ новаго 1853 года, кошмаръ въ стихахъ и прозѣ новаго поэта. — „Современникъ“, 1853, т. XXXVII, отд. VI, стр. 124.

8) Тургеневъ. Письма И. С. Тургенева къ Н. А. Некрасову. — „Русская Мысль“, ежемѣсячное, литературное, политическое изданіе, М. 1902, книга I, стр. 116—117.

25. Исторія испанской литературы по Тикнору. — „Отечественныя Записки“, Спб., т. LXXX статья первая, февраль, стр. 51—80; статья вторая, мартъ, стр. 19—46; статья третья, іюнь, стр. 63—96; статья четвертая, іюль, стр. 37—68; статья пятая и послѣдняя, декабрь, стр. 79—108. [без підпису]

26. Нѣсколько чертъ для біографіи Николая Васильевича Гоголя. — „Отечественныя Записки“, Спб., т. LXXXI, апрѣль, стр. 189—201 [без підпису].

„Вологодскія Губернскія Вѣдомости“, 1852, № 31. [А. Л.]

„Московскія Губернскія Вѣдомости“, 1852, №№ 25—27. [А. Л.]

„Пензенскія Губернскія Вѣдомости“, 1852, №№ 32—33. [А. Л.]

„Рязанскія Губернскія Вѣдомости“, 1852, №№ 36—37. [А. Л.]

Рец. 1) Г[аев]скій В. — Замѣтки для бібліографіи Гоголя. — „Современникъ“, 1852, т. XXXV, № 10, отд. VI, стр. 141—148.

27. Николай М. Яковъ Яковличъ, повѣсть. — „Современникъ“ СПБ, т. XXXV, № 10, стр. 137—188.

Рец. 1) Б. А[лмазовъ]. „Современникъ“ №№ X и XI. — „Москвитянинъ“, 1852, т. VI, отд. V, стр. 35. (журн.).

2) Канунъ новаго 1853 года, кошмаръ въ стихахъ и прозѣ Новаго поэта — „Современникъ“ 1853, т. XXXVII, отд. VI, стр. 122.

28. [?] Нѣсколько словъ о Гоголѣ. Отрывокъ литературнаго письма. СПБ, 15 стр. Въ типографіи Эдуарда Веймара.

Рец. 1) „Современникъ“ 1852, т. XXXIII, стор. 29 (крит.).

1852—1853.

29. Николай М. Алексѣй Однорогъ, историческій романъ, — „Современникъ“, СПБ, т. XXXVI, № 2 стр. 61—140; 1853, т. XXXVII, январь, стр. 9—78; февраль, стр. 161—224.

1853.

30. М. Прогулки по Петербургу. I. Утро на толкучемъ рынкѣ — „Современникъ“, СПБ, т. XXXVII, № 1, отд. VI, стор. 39—47.

31. Николай М. Воспоминанія дѣтства, Повѣсти Николая М. СПБ, въ типографіи Эдуарда Праца, 8^о, 4 нenum.+52+114.

[Зміст: „Яковъ Яковличъ“, 1—52 стр.; „Исторія Ульяны Терентьевны“, 1—114 стр.].

32. Николай М. Алексѣй Однорогъ, историческій романъ Николая М. СПБ, въ типографіи Эдуарда Праца, 8^о, 4 нenum.+214.

33. Живописный Сборникъ замѣчательныхъ предметовъ изъ наукъ, искусствъ, промышленности и общежитія. Изданіе А. А. Плющера, СПБ, 1853. [Рецензія, без підпису] — „Современникъ“, т. XXXVII, отд. IV, стр. 5—6.

34. Очеркъ исторіи Кадетскаго и Морскаго Корпуса съ приложеніемъ списка воспитанниковъ за 100 лѣтъ, составилъ Ѳ. Веселаго, Спб., 1852. Изюмскій Слободско-козачій полкъ Николая Гербеля, Спб.; 1852. Исторія Лейбъ-Гвардіи Семеновскаго полка 1683—1854 (?). Составилъ лейб-гвардіи Семеновскаго полка штабсъ-капитанъ Карцовъ, СПБ, 1852. Исторія лейбъ-гвардіи сапернаго баталіона 1812—1852, съ пла-

нами и рисунками. Составилъ А. Волькенштейнъ л.-гв. Сапернаго баталіона капитанъ и пр. СПб, 1852. [Рецензія, *без підпису*] — „Современникъ“, СПб, XXXVII, отд. IV, стр. 7—15.

35. Приворотное Зелье, романъ въ трехъ частяхъ, Москва, 1852. Богатая невѣста и московскія сваты или ахъ денежки, денежки, оригинальный романъ въ четырехъ частяхъ. Москва, 1852. Влюбленный въ самого себя или приключенія съ красавцемъ. Сочиненіе Ивана Крылова. Москва, 1852. [Рецензія, *без підпису*] — „Современникъ“, СПб, т. XXXVII, отд. IV, стр. 19—28.

36. Шхеры Финскаго залива, сочиненіе В. Мельническаго, СПб, 1852. [Рецензія, *без підпису*] — „Современникъ“, т. XXXVII, отд. IV, стор. 5—19.

37. Иностранная Извѣстія [*без підпису*] — „Современникъ“, СПб, т. XXXVII, № 1 отд. VI, стр. 125—142; № 2, стр. 283—290, 1; № 3, 161—193 № 4, 296—327.

38. *Грабовскій М.* Паркъ князя М. С. Воронцова въ Кіевской губерніи. [Переклад Куліша]. — „Современникъ“, СПб, № 4, стр. 242—257.

39. Нѣсколько чертъ для біографіи Н. В. Гоголя. Оттискъ изъ „Отечественныхъ записокъ“, т. 81, № 4. СПб, [*без підпису*] [А. Л.]

Рец. 1) *Тихонравовъ Н.* Библіографическія поправки и дополненія къ статьѣ „Нѣсколько чертъ для біографіи Н. В. Гоголя“. — „Московскія Вѣдомости“ 1853 № 51 [А. Л.]

2) *А[ксаков] С.* Нѣсколько словъ о біографіи Гоголя. — „Московскія Вѣдомости“, 1853, № 36.

1854.

40. *Николай М.* Опытъ біографіи Николая Васильевича Гоголя. — „Современникъ“, СПб, т. XLIII, ст. 37—96; Т. XLIV, мартъ, стр. 1—84; апрѣль 91—149.

Рец. 1) *Лонгиновъ Мих.* Воспоминаніе о Гоголѣ. (По поводу опыта его біографіи“. — „Современникъ“, Т. XLIV, мартъ, стр. 85—90.

2) *В. А[лмазов]* — „Москвитянинъ“ М. 1854, т. IV, стр. 34—36 (журн.).

41. *Николай М.* Опытъ біографіи Н. В. Гоголя со включеніемъ до сорока его писемъ. СПб, Въ типографіи Эдуарда Праца 8^о, 4 нenum.+206+2 нenum, стр.

Рец. 1) „Отечественныя Записки“, 1854 т. XCIV, стр. 55—57 (журнал).

2) *Дудышкинъ С.* „Отечественныя Записки“, 1854, томъ XCVII, стр. 1—34.

3) *Э-нъ Е.* „Отечественныя Записки“ 1854 года. [Відповідь на попередню рецензію]. — „Москвитянинъ“, 1854, № 24 декабрь, книга вторая, стр. 167—68.

4) „Библіотека для чтенія“, 1854, іюнь, т. 126, стр. 1—3 (литературная лѣтопись).

¹ [Друкарська помилка — „300“].

- 5) Баста и навѣки симфонія г. О. Б. по поводу „Опыта біографіи Гоголя и отзывѣ „Библиотеки для чтенія“ о томъ же „Опытѣ и о Гоголѣ“. — „Отечественныя Записки“ СПб, 1854, т. ХСVI. октябрь, стр. 72—74 (журнал).
- 6) *Срезневскій И.* — „Извѣстія Императорской Академіи Наукъ по отдѣленію русскаго языка и словесности“, 1854, т. III, стр. 249.
- 7) „Сѣверная Пчела“, 1854, № 175. [А. Л.]
- 8) „Пантеонъ“ 1854, № 3. [А. Л.]
- 9) „С.-Петербургскія Вѣдомости“, 1851, № 80. [А. Л.]

42. Народныя Южнорусскія пѣсни, Изданіе Амвросія Метлинскаго, Кіевъ. Въ Университетской типографіи. [Народні пісні, що їх записав Куліш, підписано *П. К.*] стр. 377—400; 405—406; 407—409; 413—424; 426—427; 437; 442; 443.

1856.

43. *Николай М.* — Записки о жизни Николая Васильевича Гоголя, составленныя изъ воспоминаній его друзей и знакомыхъ и изъ его собственныхъ писемъ. Съ портретомъ Н. В. Гоголя. Т. первый, СПб, Въ типографіи Александра Якобсона, 8°, стр. 6 (ненум.)+339+1 (ненум.).

44. *Николай М.* Записки о жизни Николая Васильевича Гоголя. Томъ второй. Въ типографіи Юліуса Штауфа, 8°, стр. 4+302+10 ненум.

- Рец.* 1) *Б[асисто]въ П.* — „Отечественныя Записки“. 1856, статья первая т. CVIII, сентябрь, стр. 20—41; статья вторая, т. CIX, ноябрь, стр. 15—52.
- 2) „Современникъ“, 1856, т. LVII, стр. 26—39 (новыя книги)
 - 3) „Сынъ Отечества“, 1856. № 8. [А. Л.]
 - 4) *О. Колядинъ.* — „Библиотека для чтенія“. Т. сто тридцать восьмой, 1856, июль, стр. 1—44. (критика).

45. Разсказъ современника-поляка о походахъ противъ гайдамакъ. (Статья изъ втораго тома „Записокъ о Южной Руси“). Нѣсколько словъ отъ издателя „Записокъ о Южной Руси“. Стр. 68—71; статья — 71—100. Эпilogъ издателя „Записокъ о Южной Руси“, стр. 100—101. — „Русская Бесѣда“, 1856, кн. IV, отд. II, стр. 68—101.

Рец. 1) „Черниговскія Губернскія Вѣдомости“, 1857, № 7, стр. 51.

46. Записки о Южной Руси. Издалъ П. Кулишъ. Т. первый, Спб, 8°, XXVI+332+(2) стр.

[Зміст: „Предисловіе“ (V—IX) Содержаніе XI—XXVI. „Изслѣдованія, преданія, легенды и повѣрья“. „Думы и пѣсни“ 1—322].

Рец. 1) *Костомаровъ Н.* — „Отечественныя Записки“, 1857, т. CXII, июнь, стр. 41—74. (крит.).

- 2) „Современникъ“, 1857, т. LXI, № 1, январь, стр. 11—21. (библ.).
- 3) *Максимовичъ М.* — Украинскія письма къ П. А. Кулишу отъ М. А. Максимовича. Письмо первое „О сотникѣ Харькъ и запорожцѣ Чупринѣ“; письмо второе „Объясненіе нѣкоторыхъ украинскихъ пѣсенъ“. — „Русская Бесѣда“, М. 1857, I, книга пятая, стр. 38—64. (Смѣсь).
- 4) Собраніе сочиненія М. А. Максимовича, т. I, отдѣлъ историческій, К. 1876, стр. 595—622 [передрук].

- 5) Р-нъ Н. — „Русская Бесѣда“, М. IV, книга восьмая, отд. III, стр. 1—24. (крит.).
- 6) П[илип]нъ А. — „Современник“, 1857, т. LXIII, май, отд. 3, стр. 1—24.
- 7) Rambaud Alfred — L'Ukraine et ses chansons historiques. VII. Koulich Zapiski ioujnoi Roussi. Saint-Petersbourg. 1856—1857. — „Revue des deux mondes“, juin 1875. Paris, стр. 801—835.
- 8) Є[фремов]. С. Повне зібрання творів Тараса Шевченка, під загальною редакцією акад. Сергія Єфремова, том четвертий, „Щоденні записки“ (Журнал). Державне Видавництво України, 1927, стор. 285—288.
- 9) Литературное извѣстіе—„Молва“, еженедѣльная литературная газета М. 1857 № 1.
- 10) „Извѣстія Императорской Академіи Наукъ по отдѣленію русскаго языка и словесности 1856, т. V, стр. 314—315.

47. Өеклуша, повѣсть. Изъ воспоминаній дѣтства. — „Русская бесѣда“, Москва, 1856, III, стр. 3—102.

48. Отрывокъ изъ Записокъ о Южной Руси—„Русская бесѣда“, II, стр. 49—62 (науки) [преданіе о набѣгахъ гайдамаковъ].

1857.

49. Записки о Южной Руси. Издалъ П. Куишъ. Т. второй, СПб, 8°, XIII+354+1.

[Зміст: „Содержаніе“ (V—XIII). 1. „Сказки и сказочники“ (1—103) 2. „Разсказъ современника-поляка о походахъ противъ гайдамакъ“ — нѣсколько словъ отъ издателя (105—110); 3. „Наймишка“, поэма, предисловіе издателя (143—148). 4. „Записка члена Малороссійской Коллегіи Григорія Николаевича Теплова“, предисловіе издателя (169—174); 5. „Орися“, идиллія (197—208). 6. „О древности и самобытности южно-русскаго языка“, примѣчаніе издателя (259—260). 7. „О причинахъ взаимнаго ожесточенія поляковъ и малороссіянъ въ XVII вѣкѣ; двѣ статьи М. А. Грабовскаго и П. А. Кулиша по поводу недавно открытаго универсала гетмана Острианицы (291—354)].

Рец. 1) „Сынъ Отечества“. журналъ политическій, ученый и литературный СПб, 1857, № 38, стр. 925 (обзоръ русскихъ книгъ).

2) „Извѣстія Императорской Академіи Наукъ“. 1857, томъ 5, выпускъ 6-ой.

3) „Санктпетербургскія Вѣдомости“. 1857, № 33. [Д.: К.]

4) Максимовичъ М. — Критическія замѣчанія относящіеся къ исторіи Малороссіи, III. О Григоріѣ Николаевичѣ Тепловѣ и его запискѣ „О непорядкахъ Малороссіи“. (Письмо къ П. А. Кулишу). — „Русская бесѣда“, 1857, IV, книга восьмая, стр. 61—78 (крит.); кн. V, отд. V, стр. 38—64.

5) „Собраніе сочиненій М. А. Максимовича“, томъ I, отдѣлъ историческій. Кіевъ 1876, стр. 545—564. [Передрук].

6) Костомаровъ Н. — „Отечественныя Записки“, 1857, томъ CXIV, сентябрь. стр. 1—26. (крит. и библиограф.).

7) Лазаревскій А. — „Черниговскія Губернскія Вѣдомости“, 1857, № 47, стр. 397, часть неофіціальная, Украинская литературная лѣтопись.

8) — [Дивись № 46,5].

9) — [Дивись № 46,6].

10) „Современник“, 1857, т. LXI, № 1, стр. 11—21.

50. Граматка. Спб., 12°, 149 стр. Въ типографіи П. А. Кулиша. Ц. 50 коп.

- Рец. 1) Лазаревскій А. — „Черниговскія Губернскія Вѣдомости“, 1858, № 13, ст. 101—102.
 2) Б-ръ Л. [Комаровъ?]. Малорусскія учебники. — „Книжный Вѣстникъ“, СПб, 1861 № 13, стр. 196.
 3) Наскѣ грамматики. — „Основа“, 1862, січень (январь), стр. 64—82.
 4) Горницкій П. Вісті изъ подъ Кіева (замѣтка о граматкѣ г. Кулиша, изданной въ 1857 году въ Петербургѣ). — „Основа“ 1861 январь, стр. 328—330.
 5) С. — „Сѣверная Пчела“, 1861, № 44. [В. М.]
 6) Гатицкѣ. — О малорусскихъ учебникахъ. — „Московскія Губернскія Вѣдомости“, 1861, № 192. [В. М.]

51. Проповѣди на малоросійскомъ языкѣ, протоіерея Василя Гречулевича. Изданіе второе, исправленное. Петербургъ, 8° XIV+203. [Це видання переробив Кулиш, а дещо написав сам].

52. Чорна Рада, хроніка 1663 року. Написавъ П. Кулишъ, СПб, № 8°, 4+428+2 стр. Въ типографіи Ал. Якобсона. Ц. 3 рубля серебромъ.

- Рец. 1) Лазаревскій А. — „Черниговскія Губернскія Вѣдомости“, 1858, № 7, стр. 102.
 2) Е. К. — По поводу „Черной Рады“ — хооники 1663 року, г. Кулиша. — „Библиотека для чтенія“, 1857, томъ сто сорокъ шестой, стр. 41—52 (крит.).
 3) Максимовичъ М. — Критическія замѣчанія относящіяся къ исторіи Малороссіи. Объ историческомъ романѣ г. Кулиша „Черная Рада“; (Письмо къ Г. И. Галагану) — „Русская Бесѣда“, 1858, I, книга девятая, стр. 13—27.
 4) Собраніе сочиненій М. А. Максимовича, т. 1, отдѣлъ историческій. К. 1876, стр. 515—531 [передрук].
 5) Костомаровъ Н. — „Современникъ“, 1858, т. LXVII, книга 1, стр. 1—28 (критика). [Останні дві сторінки — рецензія на „Проповѣди“ Гречулевича].
 6) Приднѣпровскій житель — „Кіевскій телеграфъ“ 1863, № 27—29.
 7) „Сынъ Отечества“ Спб. № 34, стр. 827—828.

53. Черная Рада, хроника 1663 года. — „Русская Бесѣда“, М. II, книга шестая, стр. 1—108; III, книга седьмая, стр. 1—122.

54. Черная Рада, хроника 1663 года. Сочиненіе П. А. Кулиша. М. 8°, 253 стр.

55. Объ отношеніи Малоросійской словесности къ общерусской. Эпilogъ къ „Черной Радѣ“. — „Русская Бесѣда“, М. III, книга седьмая, стр. 123—145.

- 1) [Фремов] С. — Кулишів „Эпilogъ къ „Черной Радѣ“. — Повне зібрання творів Тараса Шевченка, том четвертый, „Щоденні Записки“ (журнал), Д. В. У., 1927, стор. 602—603.

56. Повѣсть о Борисѣ Годуновѣ и Димитріи Самозванцѣ. Чтеніе для молодыхъ людей, Написалъ П. Кулишъ, Спб, 8°. Въ типографіи П. А. Кулиша, VII+330+VI.

- Рец. 1) „Журналь для воспитанія“, руководство для родителей и преподавателей, издаваемое Александромъ Чумиковымъ. годъ второй, томъ III. СПб, 1858, № 1, стр. 30—31, критика и бібліографія.
 2) Толль Ф. „Наша дѣтская литература“, СПб, 1862, стр. 232—233.
 3) „Современникъ“, СПб, т. LXV, № 10, отд. IV, стр. 78—81, бібліографія.

57. Взглядъ на Малоросійскую словесность по случаю выхода въ свѣтъ книги „Народні оповідання“ Марка

Вовчка. — „Русскій Вѣстникъ“, журналъ литературы и политики, издаваемый М. Катковымъ, М., т. двѣнадцатый, декабрь, стр. 227—234.

58. Объ игрѣ Г. Артемовскаго въ Малороссійской оперѣ: „Москаль—Чаривныкъ“. — „Русскій Вѣстникъ“, т. двѣнадцатый, декабрь, стр. 224—227.

59. Воспоминаніе русскаго о польскомъ археологѣ Константинѣ Свидзинскомъ. — „Русскій Вѣстникъ“. Москва, томъ одиннадцатый, октябрь, книга 2-я, стр. 229—233.

Рец. 1) Бунге Н. — Огвѣтъ П. А. Кулишу. — „Русскій Вѣстникъ“, томъ двѣнадцатый декабрь, книга, вторая стр. 234—237 (современная лѣтопись).

60. „Сочиненія и письма Н. В. Гоголя“. Т. первый. Изданіе П. А. Кулиша, Спб., стр. I—IV. [Кулишеви належить „Отъ издателя“, поясненія українських слів та примітки видавця].

Рец. 1) „Отечественныя Записки“, 1857, т. LXIV, № 8. [А. Л.]

2) Лонгиновъ М. Н. — „Московскія Вѣдомости“, 1857, № 74. [А. Л.]

3) „Кулишъ о своемъ изданіи“. — [Там само]. [А. Л.]

4) „Сынъ Отечества“, 1857, № 24, стр. 572—573.

5) „Современникъ“, 1858, № VIII, августъ, стр. 85—132.

1858.

61. Слово одъ издателя. — „Народні оповідання Марка Вовчка“. Издавъ П. А. Кулишъ, Спб., 12^о, стр. V—X. [переклад цієї передмови — „Украинскіе народные рассказы Марка Вовчка“ — Русскій художественный листокъ 1860, № 2 [РИБ].

62. Григорій Квітка (Основьяненко) и ёго повісті. Слово на новий виходъ Квітчинихъ повістей. Написавъ П. Кулишъ. Спб., 12^о, XXXVI стр. Въ типографіи П. А. Кулиша.

[Цю-ж брошуру додано, як передмову до окремого видання „Повісті Квітки“, що його видав Кулиш].

Рец. 1) „Черниговскія Губернскія Вѣдомости“, 1859, № 14, стр. 97—98.

63. К[овальскій] В. Записки о Южной Россіи, (по сочиненію П. Кулиша). — „Отечественный Сборникъ“. Додатокъ до десятого рѣчника выдаваемого въ Вѣднѣ „Вѣстника“, часописи урядовою для Русинѣвъ аустрійской державы. Шестый рѣчникъ. Издатель и редак. Василій Зборовскій. № 6 і 7.

64. Переписка Н. В. Гоголя съ А. А. Ивановымъ, посвящается Ѳедору Ивановичу Юрдану. — „Современникъ“ Спб., т. LXXII, ноябрь, стр. 123—174.

Рец. 1) [Без підпису]. Замятки по поводу предъидущей статьи — „Современникъ“, 1858, т. LXXII; стр. 175—180.

65. Записки А. С. Пушкина къ Н. В. Гоголю. Изъ бумагъ Н. В. Гоголя, сообщены П. А. Кулишемъ. — „Библиографическія Записки“, періодическое изданіе М. томъ 1 № 3, стр. 75—76.

66. Кіевскіе богомольцы. — „Народное чтеніе“, Спб., февраль.

1859.

67. Климентій, українскій стихотворець временъ Гетмана Мазепы. — „Русская Бесѣда“, М. V, книга семнадцатая, стр. 79—140.

68. Что такое поэзія и что народная поэзія [стаття]; Народныя пѣсни, подобранныя авторомъ предыдущей статьи — „Народное чтеніе“, Спб., № 2, стр. 195—203; 204—212.

69. Повѣсть о Южной Руси. — „Народное чтеніе“. Спб., кн. III. стр. 85—120; VI стр. 32—59.

70. Н. В. Гоголь. — „Лицей Князя Безбородко“, издалъ Г. А. Кушелевъ-Безбородко, Санктпетербургъ 4^о, въ типографіи Императорской Академіи Наукъ, отдѣлъ второй, стр. 29—62.

71. Майоръ, малороссійская повѣсть. Посвящается Николаю Васильевичу Бѣлозерскому. — „Русскій Вѣстникъ“, журналъ литературы и политики, издаваемый А. Катковымъ, М. т. девятый, январь, книга первая, стр. 146—180; январь, книга вторая, стр. 279—336; февраль, книга первая, стр. 453—500.

72. Панъ Мурло. Разсказъ моего пріятеля. — „Искра“, сатирическій журналъ съ каррикатурами, Спб., № 7, февраля 13, стр. 66—71; № 8, февраля 20, стр. 75—79; № 9, марта 6, стр. 90—93.

73. Сельскій философъ, Малороссійскій анекдотъ. — „Искра“, сатирическій журналъ съ каррикатурами, Спб., № 38, октября 2, стр. 376—378.

74. На почтовой дорогѣ въ Малороссіи. — „Искра“, № 49, стр. 498—504.

75. Малороссійскія анекдоты. — „Искра“, № 32, стр. 318—319 [без підпису].

1860.

76. Хата. Издавъ П. А. Кулішъ, Петербургъ 8^о.

[Кулішеві належить: Передне слово до громади, Погляд на українську словесність, стр. VII—XXII; Слово одъ издателя (до „Первоцвіту Щоголева й Кузьменка“) стр. 1—4; одъ издателя (до приказок Гребінки) ст. 39—42; Сіра кобила (підписано Иродчукъ): Миколаю Даниловичу Білозерському — одъ издателя, ст. 59—70; Одъ издателя (до „Лихо не без добра“), стр. 90—97; Колії, українська драма зъ останнёго польского панування на Україні, актъ первый, стр. 113—157, одъ издателя (до „Въ осени літо“), стр. 159—161.]

77. Хата, типомъ другимъ, видавъ П. А. Кулішъ, П. 8^о. [Зміст такий самий].

Рец. 1) „Современникъ“, 1860, т. LXXX, стр. 115—119.

2) „Свѣточъ“, учено-литературный журналъ издаваемый Д. И. Калиновскимъ, Спб., 1860, книжка IV, стр. 74—80.

3) *Крутойрченко* — „Семейный кругъ“, 1860, № 15.

[К. Д.]

4) *Милорадовичъ* — „Черниговскія Губернскія Вѣдомости“, 1860, № 28.

[К. Д.]

78. *Иродчук* — Сѣрая кобыла, Иродчука. (разсказъ этотъ заимствованъ изъ сборника на 1860 г. „Хата“, изданный П. А. Кулишемъ), разсказъ простолюдина. Съ малороссійскаго перевелъ А. Стороженко. — „Сѣверная Пчела“¹.

79. *Иродчук*. — Сѣрая кобыла Иродчука. (Разсказъ этотъ заимствованъ изъ сборника на 1860 г. „Хата“, изданный П. А. Кулишемъ), разсказъ простолюдина. Съ малороссійскаго перевелъ А. Стороженко 16^о, стр. 7.

[Дати на книжці нема, на стор. 7 є цензурна дата „1-го іюня 1860 г.“ Є. К.].

80. Повѣсти П. А. Кулиша въ четырехъ томахъ. Томъ первый, Черная Рада, Спб, 1860, 8^о, 6+357 стр.

81. Повѣсти П. А. Кулиша, томъ второй, Алексѣй Однорогъ, 8^о, стр. 6+357.

82. Повѣсти П. А. Кулиша, томъ третій, Воспоминанія дѣтства Николая М.: Оеклуша, Яковъ Яковлевичъ, Исторія Ульяны Терентьевны, 8^о, 8+422 стр.

83. Повѣсти П. А. Кулиша, томъ четвертый: Майоръ Потомки Заднѣпровскихъ гайдамакъ. 8^о, 6+323+3 стр.

84. Потомки Заднѣпровскихъ гайдамакъ — „Народное чтеніе“, Спб, кн. II, стр. 144—212.

85. Потомки Заднѣпровскихъ Гайдамакъ, разсказъ П. А. Кулиша. (Изъ „Народнаго чтенія“), Петербургъ, 8^о, 71 стр.

86. Коліі, українська драма П. А. Кулиша, Актъ первый. (Изъ „Хаты“), Петербургъ, 8^о, 44 стр.

87. Семейныя бесѣды исправника, человѣка, убѣжденій положительныхъ, съ возвратившеюся изъ института дочкою, дѣвицею, убѣжденій болѣе или менѣе отрицательныхъ (эпизодъ изъ романа). — „Искра“ Спб, № 1, стр. 9—13. [продовження „Украинскихъ незабудок“: див. №№ 113, 170, 171].

1861.

88. Нѣсколько объяснительныхъ словъ [в статті „Замѣтки и наброски Н. В. Гоголя для драмы изъ украинской исторіи“]. — „Основа“, южно-русскій литературно-ученый вѣстникъ, П. январь, стр. 116—117.

89. Обзоръ украинской словесности. I. Климентій. — „Основа“, январь, стр. 159—234. [Див. № 67].

90. Обзоръ... II. Котляревскій... — „Основа“, январь, стр. 235—262.

¹ [Номера й сторінок не зазначаю, але оповідання було там видруковано, про що свідчить наступний номер, де біля цензурної дати зазначено „изъ Сѣверной Пчелы“].

Рец. Чибисовъ В. „Обозрѣніе журналовъ“, „Одесскій Вѣстникъ“. 1861, № 25. [В. М.]

91. Обзоръ... III Артемовскій-Гулакъ.—„Основа“, мартъ, стр. 78—113.

92. Обзоръ... IV Гоголь, какъ авторъ повѣстей изъ украинской жизни, статья первая.—„Основа“, апрѣль, стр. 67—90;

Гоголь, какъ авторъ повѣстей изъ украинской жизни и исторіи, статья вторая.—„Основа“, май, стр. 1—33.

Гоголь, какъ авторъ повѣстей изъ украинской жизни, статья третья.—„Основа“, сентябрь, стр. 56—68.

Гоголь, какъ авторъ повѣстей изъ украинской жизни и исторіи, статья четвертая.—„Основа“, ноябрь—декабрь, стр. 1—11.

Рец. 1) Максимовичъ М. Оборона украинскихъ повѣстей Гоголя.—„День“ Спб, 1861. Издатель и редакторъ И. Аксаковъ. № 3, стр. 15—16; № 5, стр. 15—16; № 7, стр. 18—20; № 9, стр. 15—16; № 13, 1862, стр. 15—16. [Остання стаття без підпису].

2) Критики-этнографы, Малороссійскій писатель Гоголь по г. г. Кулишу и Максимовичу. („Основа“, 1861, кн. 4, 5 і 9; „День“ №№ 3, 5, 7 і 9) — „Время“ журналъ литературы и политики, издаваемый подъ редакціей М. Достоевскаго. Петербургъ, 1862, томъ VII (январь) стр. 99—108. [без підпису].

3) Максимовичъ М.—Изъ старыхъ матеріаловъ о Гоголѣ¹. Оборона украинскихъ повѣстей Гоголя. (I, II „О предисловіи къ Вечерамъ на Хуторѣ“; III „О смѣшныхъ прозваніяхъ“; IV „О свадьбѣ Грицька Голоупенка“; V „О времени и мѣстѣ сватовства Грицькова“). — „Литературный Вѣстникъ“, изданіе Русскаго Библіологическаго Общества, С.-Петербургъ, томъ III, книжка I, стр. 104—124. [Передрук з газ. „День“ 1861, №№ 3, 5, 7, 9, 13].

93. Хуторянинъ. Листи съ хутора. Листъ I.—„Основа“, январь, стр. 310—318; листъ II, февраль, стр. 227—232; III Чого стоить Шевченко, яко поэтъ народній, мартъ, стр. 25—32; IV Про злодія в селі Гаківниці,—апрѣль, стр. 143—156.

Козакъ Белебень, V. Хто такий Хуторянинъ, ноябрь—декабрь, стр. 122—128.

94. Объ изданіи украинскаго словаря.—„Основа“, январь, стр. 333—334.

95. Другой человекъ. Изъ воспоминаній былого (посвящается Николаю Ивановичу Костомарову).—„Основа“, февраль, стр. 56—104.

96. Характеръ и задача украинской критики.—„Основа“, февраль, стр. 157—162.

97. Необачный П. Знайденіи на дорозі листъ.—„Основа“, февраль, стр. 233—238.

98. Литературныя извѣстія [Про вихід „Хмельнищини“ та словник Шейковського].—„Основа“, февраль, стр. 263.

99. Объясненіе неудобопонятныхъ южнорусскихъ словъ, содержащихся во 2-й книжкѣ „Основы“ (письмо къ редактору).—„Основа“, февраль, стр. 1—9.

¹ [Цю назву статті дала редакція „Литературнаго Вѣстника“.]

100. *Казюка П.* О публичныхъ чтеніяхъ профессора Костомарова изъ исторіи Украины, по смерти Богдана Хмельницкаго. — „Основа“, февраль, стр. 252—253.

101. Старосвѣтское дворище, душеспасительное размышленіе, посвященное Льву Михайловичу Жемчужникову. — „Основа“, мартъ, стр. 32—49.

102. Хмельнищина (частина). — „Основа“, мартъ, стр. 1—15.

103. *Жемчужниковъ Л.* ¹ — „Воспоминаніе о Шевченкѣ, его смерть и погребеніе“, Слова надъ гробомъ Шевченка... П. А. Кулиша. — „Основа“, мартъ, стр. 5—6.

104. *Казюка Панько.* Півпівника, гишпанська дитська казочка. — „Основа“, апрѣль, стр. 39—43.

105. *Хоречко Д. П.* Липовыя пуши, начало романа найденнаго въ бумагахъ покойнаго Д. П. Хоречко. — „Основа“, май, стр. 1—25.

106. Плачъ Россійскій. — „Основа“, май, стр. 46—48. [Передмова й текст вірша XVIII віку].

107. Про концертъ 27 апрѣля памяти Шевченка. [Лист Кулиша в газеті „Сѣверная Пчела“, № 95 (1 мая).] — „Основа“, июнь, стр. 146—147.

Рец. 1) *Побратимъ А. В.* Концертъ 27 апрѣля. — „Основа“, июнь, стр. 154—155.

108. Народня слава; Солониця, дума (1596). Примѣчанія къ думѣ Солониця; За Дунаю (Олександрі Михайловні К.) — „Основа“, сентябрь, стр. 25—26; 26—30; 30—33; 33—34.

109. *Ломусъ.* Русалка, Мицкевичова баллада. — „Основа“, сентябрь, стр. 34—40.

110. Съ того світу. (Варвѣломееві Шевченкові); Кумейки, (дума 1637). Примѣчанія къ думѣ Кумейки. — „Основа“, сентябрь, стр. 49—50; 50—53; 53—55.

111. Что есть миѣ и тебѣ жено. — „Основа“, сентябрь, стр. 108—109.

112. Исторія України, одъ найдавнішихъ часівъ. — „Основа“, сентябрь, стр. 79—107.

113. Украинскія незабудки, очерки изъ невозвратнаго времени. (Писано довольно давно и собственно для памяти любознательному потомству). — „Основа“, сентябрь, стр. 1—48.

114. Передовые жиды. — „Основа“, сентябрь, стр. 135—138.

115. Частина поеми „Черниця Марьяна“ Шевченка. — „Основа“, сентябрь, стр. 1—7. [передмова та уваги Кулиша].

116. *Ломусъ.* Химери. Мицкевичова баллада: *Romantyczność* (присвячена Олександрі Михайловні К.) — „Основа“, октябрь, стр. 17—20.

117. О повѣсти г. Кузьменка. — „Основа“, сентяб., стр. 139—141.

118. Самъ собі; Люлі-люлі; Старецъ (дума, присвячена Надежді Олександровні Б.), Дунайська Дума, перва половина (1648—1654). Примѣчанія къ „Дунайской Думѣ“. — „Основа“, октябрь, стр. 20—21; 22; 22—25; 25—32; 33—43.

119. Настуся (поэма, 1648), Івану Пилиповичу Хильчевському. Примѣчанія къ поэмѣ „Настуся“. — „Основа“, октябрь, стр. 1—24; 25—30.

120. Настуся; Замість епілога до поеми: Брату Тарасові на той світъ. Примѣчанія къ поэмѣ „Настуся“. — „Основа“, ноябрь—декабрь, стр. 1—11; 11—13; 13—16.

121. Гоголь и Ворона. — „Основа“, октябрь [сторінки ненумеровані — в кінці книги].

122. Нѣсколько предварительныхъ словъ [до оперетти Я. Г. Кухаренка „Чорноморський побитъ на Кубані, між 1794 и 1796 роками“]. — „Основа“, ноябрь—декабрь, стр. 1—5.

123. Давне горе (дума). *Ломусъ*. Чумацькі діти, Мицкевичова баллада *Powrót taty*; *Куліш П. Lago maggiore*; До Данта, прочитавши ёго поему „Пекло“. — „Основа“, ноябрь—декабрь, стр. 1—2; 3—7; 7—9.

124. До Марусі Т., Родина єдина. — „Основа“, ноябрь—декабрь, стр. 11—12; 12—14.

125. *Забоцень Петро*. Гордовита пара, бабусине оповідання. — „Основа“, ноябрь—декабрь, стр. 49—56.

126. Виговщина. — „Основа“, ноябрь—декабрь, стр. 1—15.

127. Святиня. — „Основа“, ноябрь—декабрь, стр. 15—16.

128. *Горза Іванъ*. Гульвіса. — „Основа“, ноябрь—декабрь, стр. 15—16. [Дивись про це „Сочиненія и письма П. А. Куліша“, т. 1, стр. 148—149 і стр. 129 „примѣчаній“.]

129. Хмельницина. Историчне оповідання П. Куліша [з переднім словом]. Коштомъ О. И. Чорненка. Петербургъ, въ друкарні П. А. Куліша. 12°, 128 стр.

Рец. 1) *Придніпровскій житель* — „Кіевскій телеграфъ“, 1863, № 27—29.

2) *П. К-ий* — „Черниговскій листокъ“, 1861, № 3, 26 іюля, стр. 24. (Бібліографическія извѣстія).

130. Оріся. Идиллія. Петербургъ. („Сільська бібліотека“ ч. 16). Въ друкарні П. А. Куліша, 16°, 16 стр.

131. Листи съ хутора, Листъ I і II Про городи й села, Петербургъ, (Сільська бібліотека ч. 21), 16°, 30 стр. [без підпису].

132. Листи съ хутора, Листъ III. Чого стоїть Шевченко, яко поетъ народній, Петербургъ. „Сільська бібліотека“, ч. 22, 16°, 17 стор. [без підпису].

133. Листи съ хутора, Листъ IV. Про злодія у селі Гаківниці. Петербургъ, Сільська бібліотека, ч. 23, 16°, ст. 29. [без підпису].

134. *Казюка Панько*. Півпівника, гишпанська дїтська казочка, по-нашому розказавъ Панько Казюка. Петербургъ. Въ друкарні П. А. Куліша, 16°, 12 стр.

135. Бабуся съ того світу. Оповідання про померші душі. Петербургъ. Въ друкарні П. А. Куліша, 16°, 14 стр. [без підпису].

136. Очаківська біда, козацьке оповідання. Петербургъ. Въ друкарні П. А. Куліша, 16^о, 8 стр.

137. Граматка П. Куліша. Петербургъ, въ друкарні П. А. Куліша 16^о, 68 стр. [На обкладинці „До громади“, П. Кулішъ.]

Рец. 1) „Съверная Пчела“, 1861, № 13; № 44. [Д. В. М.]

2) Гатцукъ М. — О малорусскихъ учебникахъ. — „Московскія Губернскія Вѣдомости“ 1861, № 192.

3) Блюммеръ Л. — „Книжный Вѣстникъ“ 1861, № 13.

4) *** Наські Граматки — „Основа“ 1862, січень (январь) стр. 71—82.

138. Остання пісня. — „Черниговскій листокъ“, № 11, стр. 83.

139. Зъ-за Дунаю. — „Слово“, [газета] виходить що середи и суботы. Издатель и редакторъ отвѣчальный Богданъ А. Дѣдицкій. Львовъ, № 71.

140. Концертъ въ память Т. Шевченка. — „Съверная Пчела“ Спб., № 95.

141. Публичныя чтенія профессора Костомарова объ Украинѣ во времена Гетмана Выговскаго. — „Вѣкъ“, журналъ общественный, политическій и литературный, № 7, стр. 231—236.

142. Казюка Панько. Передне слово [до книги:] „Українські пісні зъ голосами, десятківъ первий“. Видавъ Данило Каменецкий. 16^о, стор. I—IV.

Рец. 1) „Черниговскій Листокъ“, 1861, № 5, 9 августа, стр. 38—39, Библиографическое извѣстіе.

143. Исторія испанской литературы по Тикнору, составилъ П. Кулишъ. Въ типографіи П. А. Кулиша, 8^о, 4 (ненум.) +IV+205 стр.

Рец. 1) „Журналъ Министерства народнаго просвѣщенія“ Спб., 1863, часть СХІХ, іуль, стр. 1—5 (критика и библиографія).

144. Нѣсколько словъ объ оборонѣ Гоголя и нападеніи его земляковъ — „День“, ноябрю 25, № 7, стр. 18.

1862.

145. Великі проводи, поэма (1648). — „Основа“, южно-русскій литературно-ученый вѣстникъ, Спб. січень (январь), стр. 17—70; лютий (февраль), стор. 30—81. [3 примітки].

146. Простонародность въ украинской словесности. — „Основа“, січень (январь), стр. 1—10.

147. Казюка Панько. Січові гості (Людська память про старовину, споминка старого діда). — „Основа“, січень (январь), стр. 1—12.

148. Переглядъ українськихъ книжокъ. „Казки и байки зъ сусидової хатки перелицовани и скомпоновани Придприпранцемъ, Кієвъ, (два випуски) 1850, 1860 (въ 24 долю листа, стр. 50 и 45)“. [Рецензія] — „Основа“, січень (январь), стр. 57—64 (библиографія).

149. Переглядъ українськихъ книжокъ. — „Основа“, березиль (мартъ), стор. 48—53.
150. Гоголь предъ судомъ обличительной литературы Н. Герсевича, Одесса, 1861, в 8-ю д., стр. 171. — „Основа“, січень (январь), стр. 52—56, (библ.) [Рецензія, без підпису].
151. *Вешнякъ Т.* До землячки. — „Основа“, лютий (февраль), стор. 81—82.
152. Полякамъ объ украинцахъ, (отвѣтъ на безыменное письмо). — „Основа“, лютий (февраль), стр. 67—86.
153. *Вешнякъ Т.* На добра-нічъ усімъ на ніч! — „Основа“, лютий (февраль) [66 стр., власне нумерована].
154. До братівъ на Україну. — „Основа“, березиль (мартъ), стр. 29—32.
155. Роковини по Шевченкові, місяця лютого, 26-го дня, 1862 року. — „Основа“, березиль (мартъ), стр. 22—24. [Промова Куліша на роковини Шевченкової смерті].
156. Извѣстіе объ обѣдѣ 5 марта 1862 года, въ Петербургѣ, по случаю годовщины смерти Т. Гр. Шевченка. — „Основа“, березиль (мартъ), стр. 28—29. [Промова Куліша].
157. Устня мова зъ науки, слово зъ боку. [Передмова до статті „Про дощ“ Нечуя]. — „Основа“, березиль (мартъ), стр. 29—30.
158. Отвѣтъ на письмо съ юга. — „Основа“, березиль (мартъ), стр. 41—45.
159. Отвѣтъ Московскому „Дню“ на помѣщенную имъ въ № 23 статейку г. Соковенка „О степени самостоятельности малорусской литературы“. — „Основа“, березиль (мартъ), стр. 36—40.
160. Скарбъ, бібліотека для любителей русскаго и малороссійскаго чтенія. Выходъ г. Кіевъ, 1859, въ 16-ю д.; стр. 329, 15 и 18; Разокъ наміста, Михайла Юркевича, Спб. 1861, въ 12-ю д., стр. 41; Мотря Кочубеївна, драма въ 5 годинахъ, мовою мирною зложенія Марка Онука. Година перша. Кийвъ 1861, въ 24-ю д. стр. 47. [рецензія] — „Основа“, березиль (мартъ), стр. 48—53.
161. Поѣздка въ Украину (1857). — „Основа“, квітень (апрѣль), стр. 92—110.
162. Взглядъ южно-русскаго челоуѣка XVI столѣтія на нѣмецко-польскую цивилизацію. — „Основа“, червень (іюнь), стр. 12—16.
163. Заспів. („Кобзо, моя непорочно утіхо“). — „Основа“, серпень (августъ), стр. 51—52. [Передрук з „Черниговскаго листка“].
164. Рідне слово. — „Основа“, серпень (августъ), стр. 40.
165. Нѣсколько предварительныхъ словъ. [До комедії „Простакъ“ сочиненіе Василя Аѳанасьевича Гоголя]. — „Основа“, лютий (февраль), стр. 19—23.
166. Варѣоломееві Шевченкові. — „Основа“, листопадъ (октябрь), стр. 30—32.

167. Початокъ нової поеми (1648—1654) Заспівъ. Пісня перва. — „Черниговскій листокъ“, № 10, 10 юня, стр. 76—77.

168. *Казюка Панько*. Реляція Дем'яна Щербини, осаула пана кошового Кості Гордієнка, (вивізъ из за Дунаю Панько Казюка). — „Черниговскій листокъ“, № 19, 12 августа, стр. 148—149.

169. Хуторъ Маковка (начало романа). — „Черниговскій листокъ“, № 20, 19 августа, стр. 156—160; № 21, 26 августа, стр. 163—166.

170. Офицерская пирушка у Иволгина, (отривокъ изъ перваго тома Украинскихъ Незабудокъ). — „Черниговскій листокъ“, № 22, 2 сентября, стр. 170—174. [Див. № 113].

171. Украинскія незабудки [урилки від другого до десятого, з першого тому]. — „Черниговскій листокъ“, № 23, 23 сентября, стр. 179—181; № 24, 6 сентября, стр. 187—190; № 25, 23 сентября, 195—199; № 26, 30 сентября, 204—207; № 27, 7 октября, 212—215; № 28, 14 октября, 220—222; № 29, 21 октября, 227—231; № 30, 28 октября, 234—240; № 31, 4 ноября, 242—245. [продовження роману, дивись № 113; 170].

172. Сонетъ — „Черниговскій листокъ“, № 27, 7 октября, стр. 215.

173. За те, одъ чого у мѣсточку Воронежъ высохъ Пѣшевцѣвъ ставъ, українське оповѣданье П. Кулиша [переклав з російського Климкович Ксенофонт]. — „Вечерницѣ“, литерацке письмо для забави и науки, рочникъ першій, у Львовѣ, н-рѣ 19.

174. Огняный змѣй, українська повѣсть П. Кулиша. (Переложивъ зъ російського Кс. Кл[имкович]. — „Вечерницѣ“. У Львовѣ, №№ 20—26.

175. *Хуторянинъ*. Чого стоить Шевченко яко поетъ народній. — „Вечерницѣ“, у Львовѣ, н-рѣ 21.

176. Ияшій чоловѣкъ, оповѣданье П. Кулѣша (переведене зъ російського). — „Вечерницѣ“, у Львовѣ, №№ 27—33.

177. Про городи и села. (Зъ „Основи“). — „Вечерницѣ“, у Львовѣ, н-ри 28, 29, 31.

178. За те, що сталося зъ козакомъ Бурдюгомъ на зеленой недѣли, народне оповѣданье П. Кулѣша. (Переведене зъ велико-руського — Климковичемъ Ксенофонтомъ). — „Вечерницѣ“, у Львовѣ, н-ри 36, 37.

179. Дівоче серце, идилія П. Кулиша. — „Вечерницѣ“, у Львовѣ, н-ри 39—42.

180. *Забоцень Петро*. Гордовита пара, бабусене оповѣданья. — „Вечерницѣ“, у Львовѣ, н-рѣ 43.

181. Самъ собі. — „Слово“. Выходить що середи и суботы, Львовѣ, рочникъ вторый, н-рѣ 7.

182. Полякамъ объ Украинцяхъ, отвѣтъ на безименное письмо (Изъ „Основи“). — „Слово“, Львовѣ, н-ра 80—83.

183. Встрѣча, отривокъ изъ историческаго романа начала XVII вѣка. — „Вѣстникъ Юго-Западной и Западной Россіи“, историко-

литературный журналъ, издаваемый К. Говорскимъ, Кіевъ, Въ типографіи И. и А. Давиденко, іюль, отдѣлъ IV, стр. 18—34, августъ, стр. 75—87.

184. Братъя, отрывокъ изъ историческаго романа, служащій продолженіемъ первому отрывку, подъ заглавіемъ „Встрѣча“. — „Вѣстникъ Юго-Западной и Западной Россіи“, сентябрь, стр. 151—168.

185. Два стана, отрывокъ изъ историческаго романа, начала XVII вѣка, служащій продолженіемъ „Братъя“. — „Вѣстникъ Юго-Западной и Западной Россіи“, октябрь, стр. 35—48.

186. Досвітки, думи и поеми П. Куліша. Петербургъ, 16^о, въ друкарні П. А. Куліша, стр. (4)+256.

187. Дівоче серце, идилія П. Куліша, передруковано зъ „Вечерниць“ коштомъ руськихъ семинаристівъ, Львівъ, въ друкарні Михайла Ф. Поремби, 16^о, 31 стр.

188. *Забочень Петро*. Гордовита пара, оповідання Петра Забочня. — „Сільська бібліотека“, ч. 38, Спб., Тип. Департамента Удѣловъ, 16^о, 15 стр.

189. Листи съ хутора, Листъ V. Хто такий хуторянинъ. — Спб., 16^о, 13 стр. Сільська бібл. № 39 [без підпису].

190. *Казюка Панько*. Січові гості Чуприна и Чортоусъ, оповідання Панька Казюки. — Спб., 16^о, 27 стр. „С. Б.“ № 37.

191. Циганъ, уривокъ изъ казки П. Куліша. „Сільська бібліотека“ ч. 36. Спб., Тип. Департамента Удѣловъ, 16^о, 7 стр.+1 (ненум.).

192. Украинскія незабудки, повѣсть П. А. Кулиша. — Петербургъ, 8^о, 82 стр. [Б.]

193. Поѣздка въ Южную Россію, А. Аванасьева-Чужбинскаго. Часть 1. Очерки Днѣпра. С.-Петербургъ, 1861. Въ 8^о, стр. 465. [Рецензія, без підпису, власне підпис є в оглаві на обгортці журналу]. — „Основа“, січень (январь), стр. 41—51 (бібліографія).

194. Какъ у насъ гибнутъ горячіе люди. Воспоминаніе о Петрѣ Яковлевичѣ С.*** — „Экономистъ“ Спб., № 5—6, стр. 1—20 [В. М.]

195. МАКОЛЕЙ, полное собраніе сочиненій, т. VII. Исторія Англіи отъ восшествія на престолъ Іакова II, часть вторая, изданіе Николая Тиблена; Спб. 8^о.

[Переклад Куліша, на звороті чільного листа написано „Томъ этотъ переведенъ подъ редакціей г. Кулиша“, є підстави гадати, що й інші томи перекладав Куліш].

1862—1863.

196. Паденіе шляхетскаго господства въ Украинѣ обѣихъ сторонъ Днѣпра въ XVII столѣтіи. — „Вѣстникъ Юго-Западной и Западной Россіи“, К. іюль, ст. 30—49; августъ, стр. 49—74; сентябрь, стр. 136—157; октябрь, стр. 190—202; ноябрь, стр. 220—239; декабрь, стр. 261—277; январь, стр. 1—21.

1863.

197. До братів на Вкраину. — „Вечерниця“, у Львові, ч. 2, стр. 9—10.

198. *Вешняк Т.* До землячки. — „Вечерниця“ у Львові, ч. 5, стр. 33.

199. Кумейки, дума, 1637 (з „Досвітків“). — „Вечерниця“, у Львові, ч. 6, ст. 41—42.

200. Історія України од найдавніших часів початок з обширнішого дѣла, — „Вечерниця“, у Львові, ч. 7, стр. 51—54; ч. 8, 69—70; ч. 9, 76—78; ч. 10, 85—86.

201. Дума про Саву Кононенка (1637). — „Мета“, літературно-політичний вісник. Видавець и Редактор Ксенофонт Климкович. Львів, т. перший, № 1 за місяць вересень, стр. 9—13, [є „Передне слово“].

202. Сонет („Ще любо дивлять на мене карі очі“). — „Мета“, Львів, т. перший, № 1, за місяць вересень, стр. 13.

203. Мартин Гак. — „Мета“, № 1, за місяць вересень, стр. 35—44.

204. Руїна. — „Мета“, № 2, за місяць жовтень, стр. 134—148, [„дальше буде“].

205. Кінець дунайської думи. — „Галичанин“, літературний збірник видаваний Яковом Теодоровичем Головацьким и Богданом Андрєєвим Дѣдицьким, Львів, книга 1, випуск II, стр. 7—8.

206. Дівоче серце, Идилія. — „Черниговський листок“, № 1, 7 мая, стр. 3—6; № 2, 14 мая, 13—15; № 3, 21 мая, 21—23; № 4, 28 мая, стр. 28—30.

207. Дума про Саву Кононенка, (1637) з переднім словом. — „Черниговський Листок“, № 3, 21 мая, стр. 20—21.

208. Битва під Кумейками, (1637) отривок з історії боротьби шляхти з козаками. — „Черниговський листок“, № 9, 2 іюля, стр. 66—72; № 10, 9 іюля, стр. 75—79.

209. Боротьба шляхти з козаками за обладання України об'їх сторін Дніпра, Глава V (1637-й годъ).¹ — „Бібліотека для читання“, Спб., сентябрь, стр. 1—32.

1864.

210. Порубежники, історический розказ. — „Дѣло и отдых“, читеніє для мальчиків и дѣвочек всѣх сословій отъ младшаго до старшаго возраста, издаваемое Е. Н. Ахматовой Санктпетербургъ. Кн. VIII, IX, X.

211. Брати, історичний роман початку XVII віку. — „Мета“, т. другий, № 5, за місяць січень, стр. 21—45. [Див. № 184]

¹ [У примітці читаємо: „Первыя четыре главы заключающія въ себѣ приготовительныя свѣдѣнія къ предлагаемому историческому повѣствованію, напечатаны въ „Вѣстникъ Юго-Западной Россіи“ (дивись наш № 196).]

212. Руїна. — „Мета“, томъ другий, № 5, за місяць січень, стр. 50—67.

213. Польско-козацкая война 1638 года. — „Отечественныя Записки“, Спб., сентябрь, стр. 328—355; октябрь, стр. 513—543.

214. Порубежники — историческій разсказъ Спб.

215. Борьба шляхты съ козаками за обладаніе Украиной обѣихъ сторонъ Днѣпра. VI (1637-й годъ и начало 1638-го) — „Библиотека для чтенія“ Спб., июль, стр. 1—34.

1865.

216. Изъ „Записокъ о Южной Руси“. — „Золотая грамота“, иллюстрированное письмо для поученія и забавы, прилога до Страх (опуда). въ Вѣдні, н-ри 5—8.

216а. *Юсѣ Данило*. До Счастливого Саламона, прочитавши ёго „Коломийки и Шумки“. Допись зъ України. — „Мета“, № 6, дня 30-го цвітня, стор. 173—176.

216б. Объ отношеніи малороссійской словесности къ обще-русской. (Епилогъ къ „Черной Радѣ“). — „Золотая грамота“. № 10.

217. Почины лихоліття ляцького і перві козацькі бучи (Історичня вивідка). ¹ — „Нива“, науково-літерацька часопись. Редактор і видавець Константинъ Горбаль, №№ 9—14 [без підпису].

1866.

218. Холмскій греко-уніатскій мѣсяцесловъ на 1866 годъ. Варшава, 8^о. ² [без підпису].

219. „Duma o útěku tři bratři z Azowa“. — „Čwety“, č. 10. „O sestře a bratru“; „O smrti kozaka banduristy, ibid, č. 10. „O bouři na Černém moři“, „O kozackém Žiwobyti“, ibid, č. 10. „O pamoŋni wýprawe“ „Serpiahy“ ibid, ст. 307—308. [Переклади з „Записокъ о Южной Руси“. Є. К.]. [Д.]

1867.

220. Майоръ, повість П. О. Куліша, переложено зъ великоруського. — „Правда“, письмо наукове и литературне. Видаватель и редакторъ Лонгинъ Лукашевичъ, Л. рочникъ перший, ч. 3, 18—21 стор.; ч. 4, 25—29; ч. 5, 33—37; ч. 6, 41—46; ч. 7, 49—52; ч. 8, 57—60; ч. 9, 65—67; ч. 10, 73—76; ч. 11, 81—84; ч. 12, 89—92; ч. 13, 97—101; ч. 14, 105—108; ч. 15, 114—116; ч. 16, 121—126; ч. 17, 129—133; ч. 18, 137—141; ч. 19, 145—148; ч. 20, 153—156.

221. Отвертый листъ Панталеймона Куліша [з передмовою Емиліана Партицького.] — „Правда“, ч. 9, стор. 72.

¹ [Відомості про цю статтю подають Ю. Романчук „Твори“, том VI, стр. 163, проф. Д. Дорошенко. „Огляд української історіографії“, Прага, 1922, стр. 109].

² [Див. „Кіевская Старина“, 1898, январь, стор. 134; 1897, май, стр. 350].

222. Громадський судъ надъ Страхопудомъ.—„Правда“, ч. 18, стор. 14, 3—144.—[без підпису. Що це твір Куліша свідчить покажчик у „Літературному збірникові в доповнення XIII рочника часописи „Правда“. Львів, 1880, 195 стор.]

223. Спiръ П. Куліша зъ московськими газетами „Москва“ и „Московскія Вѣдомости“.—[Листи Куліша до редактора „С.-Петербургскихъ Вѣдомостей“; до листів додано передмову од редакції, та перекладено передмову „С.-Петербургскихъ Вѣдомостей“—до листів Куліша.]—„Правда“, ч. 21, 167—168 стор., ч. 22, 175—176; ч. 23, 183—184.

224. Отреченіє Куліша отъ своей правописі (письмо Куліша до Якова Головацького).—„Слово“, издатель и отвѣчальный редакторъ Богданъ А. Дѣдицкій, Львовъ, рочникъ VII, № 44. [Б. Ог.]

Рец. 1) „Галичанинъ“, науково белетристическая прилога „Слова“ 1867. №№ 8 і 11.

225. Письма П. А. Кулиша, заявляющіи его отреченіє отъ Кулишивки.—„Боянь“, письмо для белетристики и науки, издае и отвѣчае за редакцію Стефанъ Гучковскій, Львовъ, 8 червня н-рѣ 10.

Рец. 1) *Стебельскій Владимиръ* „Письмо до Кулиша“,—„Боянь“, 1867, № 13.

2) Кулишъ и газета „Москва“,—„Боянь“, 1867, № 22.

226. Письмо Каткову и Аксакову.—„С. Петербургскія Вѣдомости“, №№ 250—251. [Б.]

Рец. 1) По поводу письма П. Кулиша въ „С.-Петербургскихъ Вѣдомостяхъ“.—„Московскія Вѣдомости“. 1867, № 204. [В. М.]

227. Отвѣтъ „Бояну“—Стебельському на письмо до Кулиша. Львів [додаток до „Правди“; що така брошура вийшла, свідчить примітка в № 13 „Страхопуда“ (1867 р.): „Эта статья написана мною по поводу появившейся на дняхъ Кулишевской брошюрки. „Отвѣтъ „Бояну“—Стебельському на письмо до Кулиша. Въ ней я старался окончательно разъяснить такъ называемый „малорусскій вопросъ“, парализующій все еще наши силы, и полагаю, что онъ наконецъ исчезнетъ, если мыслящій и добросовѣстный читатель прочтетъ настоящее изложеніє съ надлежащимъ вниманіємъ. Прошу по возможности распространить этотъ нумеръ „Страхопуда“ между читающею публикою. Ред.]

Про це-ж маємо оповістку в ч. 14 „Правди“: „До нинішнього числа „Правди“ придаємо надзвичайнимъ додаткомъ брошюрку.. Дістати буде можна сю брошюрку тежъ въ книгарні Ставропигійській ціною по 25 кр.“ Після цього жадних сумнівів бути не може, що брошура вийшла.]

Рец. 1) „Страхопудъ и г. Кулишъ предъ судомъ Логики“. (Страхопудъ и г. Кулишъ, являются передъ г. Логикою)—„Страхопудъ“. Вѣна, 15/27 августа, 1867, № 13, стр. 65—68 [без підпису].

2) „Къ наслажденію г. Кулиша“,—„Страхопудъ“, 1/13 сентября 1867, № 14 і 15 стор. 76. [Тут-же згадано про статтю в № 46 „Руси“ про Куліша, якої ми не бачили.]

1868.

228. Потомки українського гайдамацтва, оповідання П. А. Куліша.—„Правда“, Львів, ч. 1, 1—4; ч. 2, 13—14; ч. 3, 25—27; ч. 4, 37—41.

229. Первий періодъ козацтва одъ ёго початку до ворогування зъ ляхами.—„Правда“, Львів, ч. 1, 4—6; ч. 2, 14—15; ч. 3, 27—28; ч. 4, 41—42; ч. 5, 52—53; ч. 6, 64—65; ч. 7, 75—76; ч. 8, 91—92; ч. 9, 101—102; ч. 10 і 11, 116—119; ч. 12 і 13, 141—146; ч. 14, 163—166; ч. 15, 171—173; ч. 16, 184—187; ч. 17, 196—198; ч. 25, 291—294; ч. 26, 303—307; ч. 27, 316—317; ч. 28, 329—331; ч. 29, 341—344; ч. 30, 353—355; ч. 31, 365—367; ч. 32, 379—380, ч. 33, 389—391; ч. 34, 400—402; ч. 35, 412—414 [без підпису].

230. Федоренко Денис, Топірь-Гора,—волинська дума, переспівъ Дениса Федоренка [із „Словомъ одъ Редакції“].—„Правда“, Львів, ч. 26, ст. 307—311; ч. 27, 317—322.

231. Товкачъ, оповідання Ауербаха [переклад Куліша, що це переклад Куліша свідчить покажчик у „Літературному збірникові“ в доповнення XIII рочника часописи „Правда“, Л. 1880, 195 стор. Є. К.] —„Правда“, ч. 29, 337—341; ч. 30, стор. 349—353,

232. Чумацьки дѣти (з Мицькевича Powrół taty); Русалка, (Мицькевичова балляда).—„Русская Читанка“, для высшой гимназії. Составлена А. Торонськимъ, пересмотрѣна и исправлена ц. к. комис. для сочиненія рускихъ школьныхъ книжокъ. Л., томъ III, часть первая, 8^о, стор. 382—384, 384—386.

233. Чорна Рада, историчный романъ (отрывокъ).—„Русская Читанка“... [Там-же], стор. 387—419.

234. Orysia—„Fliegende Blätter“ №№ 1218—1219.

235. Гуня и Острияница.—„Правда“, ч. 18, 141—142 стор.; ч. 19, 148—149; ч. 20, 156—158; ч. 21, 165—167; ч. 22, 172—174 [без підпису].

236. Передсмертня пісня Мусієва (Закон поновлений, голова XXXII).—„Правда“, ч. 42, стр. 498—501 [без підпису].

237. Давидові псалми (псалма XIII).—„Правда“, ч. 45, стр. 533 [без підпису].

238. Давидові псалми (Псалма I).—„Правда“, ч. 39, стр. 461 [без підпису].

239. Мусієва пісня надъ червонимъ моремъ (Втеки, голова XV).—„Правда“, ч. 42, стр. 498 [без підпису].

240. Н. Н. Приятель до Остапа; до Остапового писаря.—„Правда“, ч. 36, стр. 429—430. [Листи Куліша до Остапа Вересая]¹.

1869.

241. Нарисъ исторіи словесности русько-української.—„Правда“, ч. 1, стор. 3—6; ч. 2 и 3, стор. 10—12 [без підпису].

242. Псалма XV.—„Правда“, ч. 1, стор. 6 [без підпису].

¹ [Див. покажчик „Правди“ в додатку до XVIII річника. Є. К.]

243. *Прач Опанас*. Герценів Дзвін. — „Правда“, ч. 2 і 3, стор. 22—24.

244. *Ратай Павло*. Псалма XVI. — „Правда“, ч. 5, стр. 38.

245. *Ратай Павло*. Иов, переспів Павла Ратая. — „Правда“, ч. 6, стр. 41—45; ч. 7, 53—57; ч. 8, 65—70; ч. 9, 77—80; ч. 10, 85—91; ч. 11, —? [не бачив цього числа].

246. Виховання дітей. — „Правда“, ч. 11.

247. *Прач Опанас*. Виховання дітей за підмогою школи. — „Правда“, № 23, стр. 198—199.

248. *Ратай Павел*. Иов, переспів Павла Ратая. — Печатано в-ві Львові коштомъ и заходомъ „Правди“, стр. XV+96, 16^о.

249. Святе Письмо, або вся Библия старого и нового Завіту, русько-українською мовою переложена. (Перша частина Біблії, п'ять книг Мусієвих). — Л. коштомъ и заходомъ редакції „Правди“, стр. 172, 4^о.

250. *Иродчукъ*. Сѣра Кобыла. — „Народный календарь“ на рѣкъ звичайный 1870, (коштомъ и заходомъ товариства „Просвѣта“), у Львовѣ, зъ друкарнѣ М. Ф. Порембы, стор. 61—64.

251. *Ратай Павло*. Псалми I, V. — „Зоря“, читаночка для селянськихъ людей, книжка перша, у Львовѣ, коштомъ и заходомъ товариства „Просвѣта“, стор. 9—12.

1870.

252. *Ратай Павло*. Псалма CXXXIX. — „Правда“, ч. 2, стор. 82—84.

253. *М*. Микола*. С повістей П. Куліша, споминки молодих літ Миколи М*. Теклюся (з московського переложив Б.). — „Правда“, ч. 1. ст. 24—45; ч. 2, 73—82; ч. 3, 130—140; ч. 4, 173—181; ч. 5, 209—222; ч. 6, 241—253.

254. Погляд на усню словесність українську (виїмок з читанки Ол. Барвінського). — „Правда“, ч. 2, 68—73 [без підпису].

255. Поглядъ на устну словесність. — „Руска читанка“, для высшої гимназії, уложив Александер Барвинській, часть перша — Устна словесність, у Львовѣ, стр. 1—4.

256. Легенды и переказы: „Про померші душі“; „Про запорожців, їх звичаї й обичаї“; „Очаківська біда“. — [Там само] стр. 32—38, 39—43, 43—46.

257. Очакѣвська бѣда. — „Зоря“, читаночка для селянськихъ людей. Уложивъ членъ „Просвѣты“ Омелянъ Партыцькій. Кн. третя, у Львовѣ. Коштомъ и заходомъ товариства „Просвѣта“, стр. 51—57. [Церк.-слов'янським шрифтом].

258. Про помершѣ душѣ, (оповѣдане бабусѣ). — „Зоря“, книжка четверта, у Львовѣ, стр. 46—57. [Церк.-слов. шрифтом].

1871.

259. *Ратай Павло*. Псалтирь, або книга хвали Божої, переспів український Павла Ратая. — Накладом автора. Львів з друкарні К. Будвайсера, стр. 4 (ненум.)+329+1, 16^о.

260. Євангелія по св. Маттееві, Маркові, Луці і Іоанові. — Коштом громадським, у Відні.

261. Чумацькі дѣти (за Мицкевичемъ); Весна на хуторѣ. — „Руска читанка“, для низшихъ класъ середнихъ шкѣль. Часть 1, накладомъ товариства „Просвѣта“. Вѣ Львовѣ, стр. 391—392; 439—440.

262. *Ратай Павло*. Псалми Давидові (I, V, XV, XXIV, та ХСІІІ). — [Там-же], стр. 452—455.

263. *Иродчукъ*. Сѣра Кобыла. — „Руска читанка“, стр. 17—19.

264. *Казюка Панько*. Пѣвъ-Пѣвника (гишпанська дѣтска казочка). — [Там-же], стр. 89—94.

265. З „Записок о Южной Руси“: „Казка о убитѣй сестрѣ и о калиновѣй дудцѣ“; „Казки зъ устъ народа на Украинѣ: 1) перемѣна въ вовкулаку: 2) Свиридова могила: „Бабуся съ того свѣту“ (казка народна про помершѣ душѣ). [Там само], стр. 97—99, 120—124.

266. З „Записок о Южной Руси“. „Способы узнавать вѣдьмъ“; „Як вѣдьмы кличуть до себе людей“; „Якъ знахоръ управляє бурею“; „О томъ, якъ мати видѣла мертвого сына“; „Очакѣвська бѣда“; „Нема лучше, якъ жити мѣжъ мурашками“; „Ключѣ одъ вирея“; „Зъ вѣдки беруться пѣсни“; „Чортовый млынъ“; „Свиридова могила“; „Урочиска въ Звенигородцѣ“; „Переказы про Татаръ“; „Про сына Хмельницкого“; „Кирило Кожемяка“; „Думка о козацѣ Голотѣ“; „Дума о бурѣ на Чорномъ морі“: „Кирикъ“ (балада). „Оповѣдане про дѣда Кулявого“. — „Руска читанка“ для низшихъ класъ середнихъ шкѣль, уложивъ Омелянъ Партыцкій, накладомъ товариства „Просвѣта“, часть II, у Львовѣ, стр. 179—180; 180; 180—181; 181; 56—59; 182; 182; 183; 183—184; 184; 184—186; 186; 187; 191—193; 114—116; 118—120; 122—123; 60—63.

267. Нѣчлѣгъ въ селѣ Гакѣвниці, Майоровщина, Хмарище, Товкачъ, Турова круча, Чорна рада запорозка, Опрошений сынъ. — [Там само]. Стр. 3—7; 19—27; 72—81; 90—96; 96—97; 108—114; 127—132.

268. Бабуся, Дума про Саву Кононенка, Молодѣсть, Забута могила, Чужа мати, Нежата нива. — [Там само], стр. 18—19; 31—32; 69; 79—80; 82; 103—104.

269. Заспівъ, Народня слава, Самъ собі, Люлі-люлі Lago maggiore, До Данта, прочитавши єго поему „Пекло“, Русалка. (Мицкевичова баллада), Моя родина. — „Руска читанка“, для высшѣй гимназії. Уложивъ Александеръ Барвинскій. Часть третя, у Львовѣ. Накладомъ ц. к. правительственнаго фонда, стр. 170—176.

270. Чорна Рада (отривокъ). — [Там само], стр. 185—218.

271. Оріся, идиллія. — [Там само], стр. 176—185.

272. Історія України, одъ найдавнішихъ часівъ. — [Там само] стр. 245—259.

273. Листъ ІІІ съ хутора—чого стоить Шевченко якъ поетъ народній. — [Там само] стр. 237—244.

274. Григорій Квітка и его повісті. — [Там само] стр. 218—237.

275. Святе Письмо, перва книга Мойсеева, голова ХІІ. — [Там само], стр. 525—527.

276. Землячкѣ [Переклад на російську мову]. — „Поэзія славянъ“, сборникъ лучшихъ поэтическихъ произведеній славянскихъ народовъ въ переводахъ русскихъ писателей, изданный подъ редакціей Ник. Вас. Гербеля. Спб., стр. 195.

[До вірша додано коротенький життєпис Куліша, стр. 194—195].

1872.

277. Значінне руських земель у давній Польщі. — „Основа“, виходить двѣчі на тыждень, у Львовѣ, №№ 43—45.

278. Труды этнографическо-статистической экспедиціи, въ Западно-русскій край, снаряженной Императорскимъ Русскимъ географическимъ обществомъ, Юго-Западный Отдѣлъ. Матеріалы и изслѣдованія собранныя д. чл. П. П. Чубинскимъ, томъ І, выпускъ первый, Спб., стор. 224; томъ третій, 486 стр. [Фольклорні записи Куліша з його рукописного збірника, сторінок записів не позначаємо, бо це забрало-б дуже багато місця].

279. „Шевченко, его жизнь и сочиненія“, сборникъ матеріаловъ для полной біографіи Т. Г. Шевченка, составилъ Ф. М. Пискуновъ. Изданіе Кіевского книгопродавца Ф. А. Іогансона, въ Кіевѣ, стр. 162—165. [Кулішеве слово над гробом Шевченка].

1874.

280. Історія возсоединенія Руси, т. первый, отъ начала колонизаціи опустошенной татарскимъ погромомъ Кієво-Галицкой Руси до начала столѣтней козацко-шляхетской войны. Приложение къ первому тому Історіи возсоединенія Руси, украинскія народныя думы подъ тѣми заглавіями, какія дали имъ народныя пѣвцы-кобзари. — Изданіе товарищества „Общественная Польза“, Спб., 8°, стр. 8 (ненум.)+IV+IV+363.

Рец. 1) „Правда“, 1874, ч. 20 і 21, стр. 869—871.

2) „Вѣстникъ Европы“, журналъ історіи, политики и литературы, Спб., 1875, „библіографическій листокъ“ — [стор. нумеровані].

3) Іконниковъ В. Обзоръ литературы русской історіи за 1874 годъ. — „Университетскія извѣстія“, 1875 № 8, августъ, Кієвъ, въ университетской типографіи, стр. 234—235.

4) „Русский міръ“, 1875, № 107.

5) *Rimbaud Alfred* — L'Ukraine et ses chansons historiques (VI. Koulich Istoria vozsoédinenia Roussi. Saint Peterburg. 1874). — Revue des deux mondes XLV e année, troisième période, tome neuvième, juin 1875. Paris. Bureau de la Revue des deux mondes, стр. 801—835.

281. Історія возсоединенія Руси, т. второй. Отъ начала столѣтней козацко-шляхетской войны, до возстановленія въ Кіевѣ православной іерархіи въ 1620 году. Приложенія ко второму тому „Історіи Возсоединенія Руси“. — Спб., 8^о, стр. 4+VIII+IV+456.

Рец. 1) „Русская Старина“ 1875, т. XII, кн. 2. [Стор. не зазначено „Бібліографическій листокъ новыхъ русскихъ книгъ“].

282. М. Микола. Споминки молодыхъ літ Миколи М. Яков Яковлевич (повість П. Куліша з російского перевів В. Барвіньский). — „Правда“, ч. 8, стр. 330—337; ч. 9, 373—380; ч. 10, 417—425; ч. 12, 495—500, ч. 13, 534—544.

283. Польская колонизація Юго-западной Руси. — „Вѣстникъ Европы“, Спб., мартъ, стр. 5—35, апрѣль, 483—552.

284. Козацкій судъ (дѣялося еще передъ двѣстъ роками). — „Мотыль“, читанка для руского народу, уложена русинами перемыскими у Львовѣ, письмо для науки и забавы коштомъ и заходомъ тов. „Просвѣта“, зъ друкарнѣ товариства „Имени Шевченка“, стр. 10—19. [Церк.-слов. шрифтом].

285. Труды, этнографическо-статистической экспедиции... [і т. д. див. № 274], т. пятый, 1209 стр. [Фольклорні записи Куліша з його рукописного збірника].

1876.

286. Дівоче серце, идилія П. Куліша. — К., изданіе книжнаго магазина В. П. Наголкина, типографія М. П. Фрица, 35 стр.+1 (ненум.), 16^о.

287. Малёвана гайдамащина, словесний забуток незнагого автора, подав письменній громаді П. Куліш. — „Правда“, у Л. ч. 9, 349—358; ч. 10, 384—394; ч. 11, 420—427; ч. 12, 460—471.

288. Мятель въ степяхъ, польская повѣсть. — „Газета критико-литературная, художественная и ремесленная А. Гатцука“, № 15, 19 апрѣля, стр. 246—251; № 16, 24 апрѣля, 262—268; № 17, 1 мая, 278—282; № 18, 8 мая, 294—299; № 19, 15 мая, 309—314; № 20, 22 мая, 326—332; № 21, 29 мая, 341—345; № 22, 5 іюня, 358—362; № 23, 12 іюня, 375—379; № 24, 19 іюня, 390—392.

289. Солониця (1596 року); Люлі-люлі; Кумейки (1657 року); — „Чайка“, альбомъ українськихъ (або юго-руськихъ) пісень, дум, казок, басен, віршей і то-що. Видання юго-руського лексикографа Ф. Піскунова і Ф. Лопатто, Кіевъ, стр. 3—4; 11; 17—18.

290. Ратай П. Псалъм („Господи, хто буде жити“); Псалъм, („Почуй глаголи мої, Боже“). — [Там само], стр. 8; 24.

291. *Иродчукъ*. Сіра Кобила. — [Там само], стр. 28—29.

292. Бабуся стого світу (оповідання про померші души). — [Там само], стр. 38—40.

293. Завірюха на степах, повість польська, оповідана по руськи. (Переложив з великоруського О. с. Б[арвінський]. — „Правда“, ч. 12, 446—453; ч. 13 и 14, 486—495. [Перероблене оповідання Михайла Грабовського].

294. Малорусские казаки между Россіей и Польшей въ 1659 году по взгляду на нихъ Серба Юрія Крижанича. — „Чтенія въ Императорскомъ Московскомъ Обществѣ исторіи и древностей російскихъ“, Москва, книга 3, стр. 109—114. [Кулішева передмова].

295. Галицкая часть русскаго міра въ началѣ козацко-шляхетской усобицы. — „Газета Гатцука“, № 5, 7 февраля, стр. 90—92; № 6, 15 февраля, 108—109; № 7, 21 февраля, 124—126; № 8, 28 февраля, 139,—142; № 9, 6 марта, 156—158.

296. *П. К.* Герою. — [Там само], № 49, 27 ноября, стр. 784.

297. *П. К.* Приговоръ. — [Там само], № 49, 784.

298. Царевичъ Александръ Ахія, историческое повѣствованіе. — [Там само], № 48, 20 ноября, 770 — 776; № 49 27 ноября, 794—795; № 52, 18 декабря, 859—864 [„продолженіе слѣдуетъ“].

299. *П. К.* Наканунъ 17 октября. — [Там само], № 44, 23 октября, стр. 704.

300. *П. К.* Приглашеніе; Война; Къ народнымъ пѣвцамъ. — [Там само], № 47, 13 ноября, стр. 745; 753; 756.

301. *П. К.* Воззваніе; Вызовъ. — [Там само], № 46, 6 ноября, стр. 723.

302. *П. К.* * * * — [Там само], № 49, 27 ноября, стр. 793.

303. *П. К.* Западникамъ. — [Там само], № 52, 18 декабря, стр. 859.

304. Досвітки, думи и поеми П. Куліша. Изданіе 2-ое дополненное, кievскаго книгопродавца Ф. А. Югансона, типографія К. Н. Милевскаго на Крещатикѣ, д. Биска, въ Кіевѣ, 256 стр. 16^о.

[Є „заздалегідне словце до другого тому“ 3—4 стр.].

1877.

305. Хуторянка, або співана хвала молоді перед весільними гостями, антична народня дивовижа, зложив яко либретто П. А. Куліш. — „Руська хата“, буковинський альманах на рік 1877, видав Данило Млака, коштом громадським, Львів и Чернівці, стр. 25—46.

306. Галицька Русь в починах козацько-шляхецької усобиці. — [Там само], стр. 179—203.

307. Где-що про виховане дѣтей. — „Газета Школьна“, письмо педагогічно-літературне підъ редакцією Омеляна Партыцкого, рочникъ третій, во Львовѣ, №№ 14—16. [Б.]

308. Труды этнографическо-статистической экспедиции [див. № 278]. Томъ IV, Спб., стр. 713. [Фольклорні записи Куліша з його рукописного збірника].

309. Турецкая неволя. — „Русская Старина“, ежемѣсячное историческое изданіе, Санктпетербургъ, т. XVIII, мартъ, стр. 385—401.

310. Казаки по отношенію къ государству и обществу. — „Русскій Архивъ“, издаваемый Петромъ Бартечевымъ № 3, 352—368; № 6, 113—135.

Рец. 1) *Костомаровъ Н. О козаках* (по поводу статьи П. А. Куліша напечатанной въ 3-й и 7-й тетрадяхъ „Русскаго Архива“, изд. 1877 г.) — „Русская Старина“, 1878, т. XXI, мартъ, стр. 385—402.

2) „Собраніе сочиненій“ Н. И. Костомарова. Историческія монографіи и изслѣдованія, книга пятая, томъ четырнадцатый. Спб., 1905, стр. 616—631 [передрук].

311. Исторія возсоединенія Руси, т. третій. Религіозное, соціальное и національное движеніе въ эпоху Іова Борецкаго. Изданіе товарищества „Общественная польза“, Москва, стр. 6 (ненум.) + IV + 374, 8°.

312. Матеріалы для исторіи возсоединенія Руси, т. первый, 1578—1630. Изданіе товарищества „Общественная Польза“, Москва, XVIII + 322 + 1 (ненум.), 8°.

1878.

313. Олекса Товкачъ, оповѣдане зъ житя жовнірського [переклад з Ауербаха] Пѣсля Пант. Кулѣша. — „Зоря“, читанка для селянъ и мѣщанъ, уложивъ Ом. Парыцкій, членъ товариства „Просвѣта“, коштомъ и заходомъ товариства „Просвѣта“, у Львовѣ, зъ друкарнѣ Товариства имени Шевченка, книжочка ч. 49, стор. 15—23.

1879.

314. Чумацькѣ дѣти (за Мицкевичемъ). — „Руска читанка“, для низшихъ класъ середнихъ шкѣлъ, уложивъ Юліанъ Романчукъ, у Львовѣ, стор. 216.

315. *Ратай П.* Псалми I, V, XV, XXIV, XCIII. — [Там само], стор. 247, 277. [II-го тому]

316. *Иродчукъ*, Сѣра кобыла. — [Там само], стор. 8.

317. Покута гайдамаки. — [Там само], стор. 47.

318. Казка о убитѣй сестрѣ й калиновѣй дудцѣ; Свиридова могила; Вовкулака; Бабуся съ того свѣту. — [Там само], стор. 45; 47; 71 і 77. [Останні два оповѣданія в другому томі].

319. Хуторская философія и удаленная отъ свѣта поэзія. — Санктпетербургъ. Типографія Товарищества „Общественная Польза“, Большая Подъяческая, домъ № 39. 8°.

[Книжку, скоро вона з'явилася в продажу, сконфісковано, зміст її такий: I. Почему русская пресса мало содѣйствуетъ размноженію въ

обществъ умныхъ и добродѣтельныхъ людей. II. Просвѣтителный элементъ въ глухомъ захолустѣ. III. Иродова Морока. Святочное представленіе на малорусскомъ языкѣ. IV. Замѣна университетскихъ лекцій народоизученіемъ. V. Поэтическій протестъ одного древняго народа противъ другаго. VI. Возможность поднять изъ упадка нравственныхъ способности общества. VII. Бесѣда Старого Розума зъ Недомысломъ, святочное философствованіе на малорусскомъ языкѣ. VIII. Хуторянка, святочная оперетта на малорусскомъ языкѣ; Один примірник цієї книжки зберігсь в Публічній Бібліотеці в Ленінграді].

1880.

320. *Куліш і Пулюй*. Святе Письмо Нового Завіту мовою русько-українською, переклали вкупі П. А. Куліш и д-р. И. Пулюй, Відень, 1871, печатано у-ві Львові, стор. 461+1, 8°.

Рец. 1) „Правда“, Л. 1880, стр. 237.

2) *Archiv für Slavische Philologie* unter Mitwirkung von A. Leskien und W. Nehring herausgeben, von V. Jagić. Fünfter Band. Berlin. Weidmanesche Buchhandlung 1881, стор. 476.

3) *В.* — „Вѣстникъ Европы“, журналъ исторіи, политики и литературы, Спб., 1881, книга 2-ая, стр. 895—898.

321. П. К. Русалка, Мицкевичова баляда. — „Зоря“, письмо литературно-наукове для рускихъ родинъ, підъ редакцією Ом. Парыцкого, во Львовѣ, число 17.

1881.

322. *Lago maggiore*; До Данта; До Марусі Т.; *Вешняк Т.* До землячки; На чужині. — „Антологія Руська“, збірник найзнаменитших творів руських поетів, видане товариства академічного „Дружний лихвар“, у Львові, стор. 15—16; 73, 146—147; 80—81.

323. Поетъ Шевченко въ полномъ разцвѣтѣ (изъ воспоминаній П. Кулиша). — „Трудъ“ К. пятница 2-го марта, № 6, стр. 2.

324. Изъ повѣсти о Борисѣ Годуновѣ и Димитріи Самозванцѣ; Изъ „Исторіи возсоединенія Руси“. — „Историческая хрестоматія“ по русской исторіи Я. Г. Гуревича и Б. А. Павловича, часть вторая, П., стр. 135—141; 192—197; 330—337 [Б.]

325. Н. В. Гоголь. — „Гимназія высихъ наукъ и лицей князя Безбородько“, изданіе второе исправленное и дополненное, стр. 360—379.

1882.

326. Крашанка русинам и полякам на Великдень 1882 року. Накладомъ автора, уві Львові, з друкарні товариства імени Шевченка, 31 стр. 8°.

327. Крашанка русинам и полякам на Великдень 1882 року. Видана типом другим з додатком послісловья. У-ві Львові, накладом автора, 40 стор. 8°.

Рец. 1) *Костомаровъ Н.* Крашанка г. Кулиша, письмо въ редакцію. — „Вѣстникъ Европы“, 1882, августъ 729—748.

- 2) „Дѣло“, Л., 1885, № 25—28. [П.; К.]
 3) „Трудъ“, 1882. № 46—48. [К.]
 4) Львовски видана Пант. А. Куліша.—„Зоря“, Л. 1882, № 17, стор. 266—268.
 5) Новая брошюра Куліша.—„Одесскій Вѣстникъ“, 1882, № 88. [К.]
 6) Jakіmenko Bogys. Kraszanka za kraszanku Panteleimonu Kuliszu, poslanie. Lwów 1882. [К.]
 7) Дѣятельность П. Кулиша.—„Гражданинъ“, 1883.
 8) „Московскія Вѣдомости“, № 216.
 9) Див. № 328, 4.

328. Хуторна поезія. — У ві Львові, накладом автора, з друкарні Товариства имени Шевченка 137 + (1) стор., ц. 1 гульд. 12^о.
 [Зміст: Историчне оповідання, 7—42 ст., поезії, стор. 43—112; Зазивний лист до української інтелігенції, стр. 113—137].

- Рец. 1) Франко Ів. Хуторна поезія П. А. Куліша.—„Свѣт“, ілюстрована літературно-політично-наукова часопись, Львів, 1882, число 15 [3-є за 1882 р.] стр. 267—273.
 2) „Вѣстникъ Европы“, 1882, книга 10, октябрь, стр. 876—879.
 3) Львовскій видана Пант. А. Куліша.—„Зоря“, 1882, число 8, стор. 120—123; ч. 9, 185—136; ч. 11, стор. 169—170.
 4) Н. П. „Кіевская Старина“, 1882, іюнь, стр. 509—519.

329. Шекспірові твори, з мови британської, мовою українською поперекладав П. А. Куліш, том первий, „Отелло“, „Троїл та Крессид“, „Комедія помилок“. Накладом перекладчика. Уві Львові, з друкарні Товариства имени Шевченка, 418 стор. 12^о.

- Рец. 1) Львовскій видана Пант. А. Куліша.—„Зоря“, во Львовѣ, число 21, стор. 327—330.
 2) Ilgowski Jan, Nowosci literackie.—„Крај“ 1885, № 44, стор. 30. [К.]
 3) Комаров М. Перегляд українських книжок.—„Зоря“, 1886, № 5. [К.]
 4) Новыя книги.—„Сѣверный Вѣстникъ“, 1886, кн. 1.

330. Vergewaltigung der Basilianer in Galizien durch Jesuiten. Wien. Im Selbstverlage des Verfassers, Druck von Ad della Torre A. Dorfmeister 20 стор.

- Рец. 1) „Вѣстникъ Европы“, 1882, августъ, стр. 748—750.

331. Славянська Ода.—„Свѣт“, Львів, число 14, стор. 249—250.

332. Орися, идиллія. — Коштомъ В. Наголкіна, К. стор. 16, 16^о. [Д.; Б.]

- Рец. 1) „Кіевская Старина“, 1883, т. VI, іюнь, стр. 362—363.

333. Бабуся з того світу, оповідання про помершы душы. (Записавъ П. А. Кулішъ підъ Кыівомъ). — Коштомъ В. Наголкіна, Кіевъ, тип. Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 16 стор. 16^о. [На книжці позначено 1883 рік; але вийшла вона 1882, про що довідуємось з дальшої рецензії. Без підпису].

- Рец. 1) „Кіевская Старина“, 1883, т. VI, іюнь, 356—358.

334. Казюка П. Півпівника, гишпанська казочка. Коштомъ В. Наголкіна, К., стор. 16, 16^о. [Д.; Б.]

335. Цыганъ уривокъ зъ казки. — Коштомъ В. Наголкіна, К., стр. 14. 16^о.

336. Orysia, idylla P. Kulisza. Przełożył Fr. Mroczko.—„Przegląd Literaturno Artystyczny“ 1882, № 15. [Д.; Б.]

337. *Чалый М.* Жизнь и произведения Т. Г. Шевченка К., стр. 179—180. [Лист Куліша до Шевченка].

338. *Orysia idylla P. Kulisza, przelozyl I. Romanczuk*—„Kraj“ [Д.]

1883.

339. Магомет и Хадиза, поема.—Печатане в ві Львові, в друкарні Кароля Будвейсера, накладом автора, 46 стор. 8°.

340. *Ратай П.* Поетъ; До Кобзи та до Музи; На чужій чужині.—„Рада“, український альмонахъ [sic!] на 1883 рокъ, частина перша, видання М. Старицького, К., стор. 351—355.

341. *Orysia*.—„Oesterreichische Rundschau“ Wien грудень [переклад проф. Петра Левицького]. [Д.; Б.]

342. *Иродчукъ.* Сіра Кобыла, оповідання.—Коштомъ В. Наголкина, Київъ, стр. 16. 16°. [Д.; Б.]

343. *Казюка Панько.* Дві казки, I. „Півпівныка“, гыспанська дитська казочка, по-нашому розказавъ Панько Казюка. II. „Цыганъ“, уривокъ ізъ казки П. Куліша. Изданіе книжной торговли В. П. Наголкина, Київъ, типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 16 стр. 16°.

[Можливо це ці самі книжки, що позначено в Дорошенка й Ба-лики під 1882 роком, дивись мої №№ 334; 335].

1) „Кіевская Старина“, 1883, томъ VI, іюнь, стр. 356—358.

344. Орыся, ідиллія П. А. Куліша. Изданіе книжной торговли В. П. Наголкина, типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, стор. 16, 16°.

1884—1885.

345. Байда, князь Вишневецькій, драма (1553—1564). Спб., типографія товарищества „Общественная Польза“, 158 стор.+1 (ненум.), 8°. [На титульній сторінці стоїть рік 1885, але цензурний дозвіл „14 февраля 1884 г.“].

Рец. 1) „Дѣло“, Л. 1885, № 101 (наука и литература). [Д.; К.]

2) *Hgowski Jan.*—Nowosci literackie „Kraj“, 1885, № 44, st. 30.

3) *Степовичъ А.*—„Кіевская Старина“, 1885, сентябрь, стр. 151—158.

4) *Комаръ М.*—Короткий переглядъ українськихъ книжокъ—„Зоря“, Л. число 5, стр. 81—83.

5) „Сѣверный Вѣстникъ“ Спб., 1886, январь, № 1, стр. 219—223 (новыя книги).

6) „Зоря“ Л. 1885, число 13, стр. 157 (литературна хроника).

7) *Грушевський Мих.*—Байда Вишневецький в поезіі і історії.—„Записки Українського Наукового Товариства“ К., книга III, 1909, стор. 115—120; 139.

345а. Предшественники „козацкаго батька“.—„Южный Край“ [газета] Харьковъ №№ 1399; 1400. [Газету не вдалося розшукати; вирізка збереглась в Грінченковій бібліотеці при Комісії для складання Словника живої української мови У.А.Н.].

1885.

346. Автобіографія Т. Гр. Шевченка, писанная для „Народнаго чтенія“—„Кіевская Старина“ т. XIII, XI, стр. 431. [Передмова й примітки Куліша].

347. Прокидь відъ сну; До кобзи та музи; Добродіямъ ляхамъ; Зъ підгір'я; Кобзарській Заповіть. — „Альманахъ буковинскій“ общества рускихъ академикѡвъ „Союзъ“ въ Чернівцяхъ, Чернівць, стор. 37—40. [Р.]

348. Про зелені садки, про пахучі квітки. — „Народний пісенникъ“ В. Александрова, Харків. [Б.]

349. Воспоминанія о Николаѣ Ивановичѣ Костомаровѣ. — „Новъ“ общедоступный иллюстрированный двухнедѣльный вѣстникъ современной жизни, литературы, науки, искусства и прикладныхъ знаній, Москва, томъ IV, № 13, Спб. М. 1 Мая стр. 61—75. [З автографомъ Куліша].

350. Брошенный изъ-за угла камень. — „Кіевская Старина“, т. XIII, сентябрь, стр. 184. (Извѣстія и замѣтки).

351. *Orysia idilla* P. Kulisza — „Gaseta Narodowa“ Lwów, № 164. [Переклад Ярослава Романчука].

352. Земляцький романсъ. [у „Дзвоні“ цей вірш зветься „Яке нам діло до того“]. — [газета] „Дніпръ“, Екатеринославъ, № 360, 15 января.

353. Заворожена крыныця. [Там само] № 361, 18 января.

354. Степная элегия. — [Там само], № 362, 20 января.

355. Трое схотинокъ. — [Там само], № 367, 1 февраля.

356. Гадання-вищування. — [Там само], № 365, 27 января.

357. Пасика. (Присвячено Ганні Барвінок) — [Там само], № 366, 30 января.

358. Лилия. — [Там само], № 369, 8 февраля.

359. Добродіямъ ляхамъ. — [Там само], № 368, 6 февраля.

360. Побратымы; Съ підгір'я. — [Там само], № 371, 13 февраля.

361. Земляцтво. — [Там само] № 372, 15 февраля.

362. Петро та Катерина; Двое предкивъ у хати. — [газета] „Южный край“, X. № 1415.

Рец. 1) Комарь М. — Нові вѣрші П. Куліша. — „Зоря“ Л. ч. 4, стор. 71.

363. Вин и вона; Подвижники свободи. [Там само], № 1422.

Рец. 1) Див. № 362.

364. До Тараса на небеса; — Письменнымъ Гайдамакамъ; Зъ Небесъ. [Там само] № 1426.

Рец. 1) Див. № 362.

365. Дѣдушкинъ завѣтъ, рассказъ пріятели. — „Новъ“, Спб. М. т. I, № 4, стр. 566—596.

[Дата першої сторінки журналу — 15 декабря 1884 г.].

1886.

366. Дума про Ганджу Андыбера, — записалъ П. А. Кулишъ. Харьковъ, изданіе книжнаго магазина Б. Хавкина и Д. Полуктова. [Б.]

367. *Иродчук*.—Сира кобила; *Куліш*—Казка о убитій сестрі і о малиновій дудці; Свиридова могила; Покута гайдамаки; Чумацькі діти (за Міцкевичом), Псалми I, V, XV.—„Руска читанка“ ч. I, уложив Юл. Романчук, Л. т. I, стор. 15, 52, 54, 231, 262. [Б.]

368. Олексій [оповід.], Хмарище.—„Руска читанка“ для III кл. шкіл середн. Ом. Партицького стор. 102 і 247.

369. Прощання з світом; Турова курча; Очаківська біда.—„Руска читанка“ для IV кляси шкіл середних, Л., ст. 126, 208, 197. [Б.]

1887.

370. (*Куліш і Пулюй*). Святе письмо нового завіту, переклад П. А. Куліша та І. Пулюя. — Львів, накладом А. І. Піка.

371. Коло колодязя; Чумаки нощлжане; Степъ; Гаданьне-вѣщуваньне.— „Ватра“, літературний збірникъ, видавъ Василь Лукичъ. Коштомъ Р.[уського] Касина въ Стрию, а заходомъ видавця, стор. 60—62.

Рец. 1) Ц.—„Зоря“ Л. ч. 11, стор. 194.

371. *Иродчук*.—Сира кобыла, оповидання Иродчука. Типомъ четвертимъ. Спб. Типографія Дома Призр. малолѣтнихъ бѣдныхъ. 15 стор. 12^о

373. [*Бѣлозерская Н. А.*],—Марія Ивановна Гоголь, —біографическій очеркъ.— „Русская старина“, Спб., т. пятьдесятъ третій, мартъ, стр. 707—710. [Лист Куліша до Н.А. Білозерської].

1888.

374. „Кирило Методієвске Братство“, въ Києвъ 1843—1847 року, Розъясненіе П. Кулѣша, члена того Братства. Выимокъ зъ его „Хуторной поезіи“. — „Дѣло“, Львовъ, №№ 47, 49, 50, 53, 54.

375. Отпаденіе Малороссіи отъ Польши (1340—1654) т. первый.— „Чтенія въ Императорскомъ Обществѣ Исторіи и Древностей Россійскихъ при Московскомъ Университетѣ“, книга вторая (сто сорокъ пятая) издана подъ завѣдываніемъ Е. В. Барсова, Москва, стр. 1—183 (изслѣдованія). [X розділів].

376. Отпаденіе Малороссіи отъ Польши (1340—1654), въ трехъ томахъ. Т. первый, М., Университетская типографія 283 стр., 8^о („Изъ чтеній въ Императорскомъ Обществѣ Исторіи и Древностей Россійскихъ при Московскомъ Университетѣ за 1888-й годъ“) [На обгортці дата „1890“].

377. Отпаденіе Малороссіи отъ Польши (1340—1654), въ трехъ томахъ, т. второй. — „Чтенія“... [див. № 375], книга четвертая, стр. 1—399.

Рец. 1) *Карповъ Геннадій*. Объясненіе къ сочиненію П. Кулиша „Отпаденіе Малороссіи отъ Польши“. — [Там само], стр. 1—IV.

378. Отпаденіе Малороссіи отъ Польши, въ трехъ томахъ, т. второй, М., Университетская типографія, 399, стр. 8^о. („Изъ

„Чтеній Императорскаго Общества Исторіи и Древностей Россійскихъ при Московскомъ Университетѣ“) [на обгортці дата „1890“].

1889.

379. Отпаденіє Малороссіи отъ Польши (1340—1654), въ трехъ томахъ, т. третій.— „Чтенія... [див. № 375], книга первая (сто сорокъ восьмая), М., издана подъ завѣдываніемъ Е. К. Барсова (изслѣдованія), стр. 1—415. [Розділи XXI—XXX].

Рец. 1) Карповъ Г.— Въ защиту Богдана Хмельницкаго, сочиненіе Геннадія Карпова. Историко-критическія объясненія по поводу сочиненія П. А. Кулиша „Отпаденіє Малороссіи отъ Польши“ [Там само], стр. 1—104 (изслѣдованія).

380. Отпаденіє Малороссіи отъ Польши, въ трехъ томахъ. Т. третій, М. Университетская типографія 415 стр. 8^о (Изъ Чтеній въ „Императорскомъ Обществѣ Исторіи и Древностей Россійскихъ при Московскомъ Университетѣ“) [На обгортці „1890“].

1890.

381. З поезій П. Куліша: Степ о півдні; Козацька хата.— „Зоря“, Львів, число 11, стор. 166—167.

382. Весна й літо в степу.—[Там само], число 12, стор. 182—183.

383. Степова сіножать.—[Там само], число 14, стор. 213.

384. Невидимый співець.— „Зоря“, число 15, стор. 227.

385. Привітання з Доном.— „Зоря“, число 20, стор. 307.

386. Чорна Рада, хроніка 1663 року, написавъ П. Кулѣшъ. Выданье второе. Библиотека найзнаменитѣйшихъ повѣстей, литературный додатокъ „Дѣла“, т. XXXVI, у Л., 239 стор. 8^о.

387. Муза; Поетови; Сумъ и розвага; Украина (урывокъ).— „Календаръ иллюстрированный“ товариства „Просвѣта“ на рѣкъъ звичайный 1891, рѣчникъ чотырнадцатый, у Львовѣ, стор. 29—30.

388. Чорная Рада, хроника 1663 г.— „Бесѣда“, литературное приложение съ иллюстраціями къ журналу „Страхопудъ“, Л., т. IV, ч. ч. 1—24.

389. Казюка Панько. Дви казкы: I. Пив пивныка, гишпанська дитська казочка, по нашому розказавъ Панько Казюка. II. Цыганъ, урывокъ изъ казкы П. А. Кулиша. Изданіе В. Наголкина, К., 16 стор. [Д.; Б.]

390. Орыся, идиллія П. А. Кулиша.— Изданіе В. Наголкина, К., 16 стор.

391. Дон-Жуан, поема Лорда Байрона, пересьпів Панька Олельковича Куліша.— „Правда“, Л., т. III, выпуск IX, за місяць падолист, стор. 167—175; [попереду: „отся тиха хуторна праця присвячена тихому голубоньку Братові Василеві Михайловичу Білозерському на спомин про Мотронівку і про Ганнину Пустош“; присвята, „до Василя Білозерця“, стор. 167—169] выпуск X, за місяць грудень, стор. 241—250 (далі буде).

1891.

392. Соловейко.— „Зоря“, Львів, ч. 2, стор. 32.

393. Дон-Жуан, поема лорда Байрона, пересьпів П. О. Куліша.— „Правда“, Л., т. I, выпуск I, стр. 16—24; выпуск II, стр. 86—90;

випуск III, стор. 143—151; т. II выпуск IV, стор. 204—212; выпуск V, стор. 273—281.

394. Дон-Жуан, поема лорда Байрона, пересьпів Панька Омельковича Куліша. Накладом редакції „Правди“, у Л., з друкарні товариства ім. Шевченка, стор. 56, 8^о.

1892.

395. Письма П. А. Куліша къ О. М. Бодянскому.— „Русскій архивъ“, издаваемый Петромъ Бартеневымъ, М. Книга третья стр. 291—304. [Подав і передмову написав А. Титовъ].

396. Письмо Куліша поясняюче его вѣдносины зъ Поляками підчасъ побуту у Львовѣ въ р. 1882.— „Дѣло“, Л. ч. 273.

397. [Павлик П. Куліш про свою справу с поляками].— „Народ“, орган руско-української радикальної партії, під редакцією Михайла Павлика й Івана Франка, Львів і Коломия, ч. 22—23, стор. 239—240 ч. 24, стор. 248—249. [Лист Куліша до редактора „Народу“, і „Хлібороба“].

398. [Листи Куліша до Крашевського].— „Народ“ ч. 20 і 21. стор. 221—224.

Рец. 1) Павлик М. Куліш та Крашевский, причинок до історії руско-польских відносин. [Там само] стор. 219—221.

1893.

399. Куліш Омелькович Панько. Дзвѣн, староруські думи й сьпіви. Женева, Українська друкарня, 239 стор.+IV+(2), 12^о.

Рец. 1) Фр[анко] Ів.— „Життє і Слово“, вістник літератури, історії і фольклору, видає Ольга Франко, Л., 1894, т. II, книжка V, за сентябрь і октябрь, стор. 321—322 (нові книжки).

2) Фр[анко] Ів.— Найновіші поезії П. Куліша — „Народ“, руско-українська радикальна часопись [Коломия], 1894, № 16, 15 августа, стор. 254.

3) Науменко В.— „Кіевская Старина“, 1896, апрѣль, стр. 28—32.

400. Куліш Омелькович Панько.— Товитови словеса, переказані старорушчиною. Коломия, видав М. Павлик, з друкарні Яна Брука и спілки, стр. 27.

401. „Правда“ і „Нова Ера“, вирізка з кулішевого листу до редактора.— „Народ“, 1893, ч. 4.

402. Чумаки ночлижане.— „Пролиски“, збирникъ зъ виршивъ, Одесса, Изданіе типографіи Е. И. Фесенко, стор. 15—16.

403. Украинскія народныя преданія [див. № 22].— „Чтенія въ Императорскомъ Обществѣ Истории и Древностей российскихъ при Московскомъ Университетѣ“, М., книга первая, издана подъ завѣдываніемъ Е. В. Барсова (II. „Матеріалы історії літературы“).

1894.

404. З поезий П. Куліша. Чолом доземний моїй же таки знаній; Шуканне-викликанне.— „Зоря“, ілюстроване літературно-наукове письмо для родин, Л., ч. 20, стор. 434.

405. Чолом доземний моїй же таки знаній.— „Діло“, Л., № 241.

406. [Кулішеві твори].— „Виїмки з народної літератури українсько-руської XIX віку“, для висших клас середних шкіл, уложив Ол. Барвінський, ч. II, у Л. [Б.]

407. *Ратай Павло*. Псальма LXII; Псальма CIV, пересьпів Павла Ратая.— „Взори поезії і прози“ для класи пятої Ц. К. шкіл середних, уложив д-р Константин Лучаковскій. Л., накладом фонду краевого, стр. 144 — 145.

408. Оріся, іділля Панталеймона Куліша. — [Там само], стор. 312—327.

409. *Іродчук*. Сира кобыла, оповидання Іродчука. — тыпомъ першымъ. В Одеси, стор. 15, 16°. [справді видання четверте].

1895.

410. Виписки з „Позиченої Кобзи“ П. Куліша.— „Наша доля“, збірник праць різних авторів, „Жіноча бібліотека“, видає Наталія Кобринська, Л., книжка 3, стор. 31 — 47.

411. *Куліш Омелькович Панько*.—Виписки з „Позиченої кобзи“. [Передрук з „Нашої Доли“, Л., з друк. Наук. Т-ва імени Шевченка, 23 стор., 8°.

412. Виписки з „Позиченої кобзи“. — „Наша Доля“, Л., книжка 2, стор. 18—26.

413. [Лист П. Куліша до В. Ганни].— „Житте і слово“, книжка IV, за липень і серпень. [Б.]

414. Украинскія казаки и паны въ двадцатилѣтіе передъ бунтомъ Богдана Хмѣльницкаго“. — „Русское обозрѣніе“, литературно-политическій и научный журналъ, М., т. тридцать первый, январь, стр. 298 — 322; февраль, 610 — 632; т. тридцать второй, мартъ 92 — 136; апрѣль, 642 — 682; т. тридцать третій, май, 179 — 205. [Історична стаття].

Рец. 1) *С. Рудницький*.—„Записки Наукового Товариства імени Шевченка“ 1897 т. XVII, кн. III, стр. 22 — 30. (Бібліографія).

1896.

415. Вечір; Бабуся.— „Криничка“, зібрав Б. Г[рінченко] у Чернігові, стор. 8—9, 19—20. [Б.]

416. Засьпів; Lago maggiore; Русалка; З пересьпіву псалтиря; З книги Йова.— „Виїмки з народної літератури українсько-руської XIX віку“, для висших клас середних шкіл, уложив

Олександр Барвінський, у Л., накладом фонду краєвого, з друкарні Наукового Товариства імені Шевченка, під зарядом К. Беднарського, часть II, друге видане доповнене і перероблене, стор. 9—12.

417. З хроніки 1663 Р. „Чорна Рада“; Григорій Квітка і єго повісти; Історичне оповідане; Лист III з хутора.— [Там само] стор. 13—90.

418. Криштоф Косинський і початок столітної козацько-шляхотської війни; Регіна Жовковська, охоронителька погранича; Станислав Жовківський і Цоцорська катастрофа.— [Там само] стор. 90—112.

1) Пантелеймон Куліш [життєпис; Там само], стор. 1—9 [без підпису].

1897.

419. Позичена кобза, пересьпіву чужомовних сьпівів, пересьпівував же их Куліш Омелькович Панько, виступцем першим ись кобзою. Печатано в Женеві, в українській друкарні, р. Б. 1897, 117 + 2 [ненум.] стор., 12^о.

420. Омуть, разказь пріятели.— „Русское обозрѣніе“, М., т. 44, марть, стр. 228—246; апрѣль, стр. 663—688; т. 45 май 99—122.

421. *Иродчук*.— Сіра кобила, оповідання, типом першим. Одесса, 16 стор. 16^о. [Справді пр'яте]. [Д. Б.]

422. Письма П. А. Кулиша кь О. М. Бодянскому.— „Кіевская Старина“, сентябрь, стр. 394—408; октябрь, стр. 27—45; ноябрь, 242—280; декабрь, стр. 449—472. [Подав і передмову склав А. Титовъ].

423. Лист Кулиша до Остапа Вересая.— „Правда“, число 7. [Б.]

424. Судьбы Кіевскаго великаго княжества и удѣльныхъ княжествъ Кіево-Днѣпровской Руси до татарскаго погрома.— „Живописная Россія“, отечество наше въ єго земельномъ, историческомъ, племенномъ, экономическомъ и бытовомъ значеніи, подъ общей редакціей П. П. Семенова, изданіе товарищества М. О. Вольфъ, СПб, М., т. пятый, „Малороссія, Подолія и Волинь“, часть первая, стр. 93—120.

425. Кіево-Днѣпровская Русь послѣ татарскаго погрома: а) судьбы Малороссіи и Украины послѣ татарскаго погрома.— [Там само], стр. 121—144.

1898.

426. Өеклуша, повѣсть П. А. Кулиша, изъ воспоминаній дѣтства (посвящается П. Е. Чуйкевичу).— „Читатель“, М., январь, № 2, стр. 3—126.

427. Чумацьки дити.— „Батькове вищовання та инше“. Выдавъ Б. Гринченко, зъ друкарни Губ. земства, у Чернигови, № 30, стор. 6—10.

428. Бабуся съ того свиту, оповидання про померши душы. Типографія Л. Фронкевича, К., 16 стор. 12°. [без підпису].

429. Письма П. А. Кулиша къ И. Хильчевскому (1858—1875).—Кіевская Старина“, январь, стр. 84—149 [вступ підписано „Ред.“].

430. Письма П. А. Кулиша къ О. М. Бодянскому (1846—1877).—[Там само] февраль, стр. 283—313.

431. Письма П. А. Кулиша къ Шевченку (1857—1860).—„Кіевская Старина“, февраль, стр. 229—239.

432. Письма Кулиша къ Д. С. Каменецкому (на малорусскомъ языкѣ) (1857—65 гг.).—„Кіевская Старина“, май, стр. 222—244; июнь, 366—394; августъ. [на обг. „июль—августъ“] 132—144; декабрь, 345—350. [В кінці на стор. 350—352 Г. С. Вашкевич подав біографічні відомості про Кам'янецького].

433. Переписка Кулиша съ Володиміромъ Барвинскимъ въ первой половинѣ 1871 года.—„Кіевская Старина“, октябрь, стр. 84—117.

[передмова „Мирон“а-Франка, стр. 83—84].

434. Письма Кулиша къ В. В. Тарновскому [батькові]. (1855—58 г.г.).—„Кіевская Старина“, апрѣль, стр. 107—131; декабрь, 353—366.

435. Из переписки П. Кулиша з Галичанами 1870—71 р. [Подав Иван Франко].—„Записки наукового товариства імени Шевченка“, виходять у Львові що два місяці, під редакцією Михайла Грушевського, т. XXVI, відділ Miscellanea, стр. 6—16 [лист Кулиша до В. Барвінського та інших].

1899.

436. Повне видання творивъ Пантелеймона Олександровича Кулиша.—Досвіткы, думы та поэмы, тыпомъ другимъ, зуповненымъ, Харьковъ, 254 стор. [Власне видання третє, друге 1876-го року; Додано до цього видання „Передьне словце“ та „Присвята оправленого въ золото примірника“].

Рец. 1) Ков. Гр.—„Літературно-Науковий Вістник“, т. VII, стор. 62 (хр. і бібл.)

437. Маруся Богуславка, поема (1620 р.)—„Літературно-Науковий Вістник“, книжка X, стр. 1—19; книжка XI, 141—161; книжка XII, 259—281.

Рец. 1) Томашівський С.—Маруся Богуславка в українській літературі. IX. Поема І. Кулиша.—„Літературно-Науковий Вістник“, 1901, кн. V, стор. 66—98; кн. VI, 117—123.

[Вийшла також окремим накладом ред. ЛНВ, у Л., 1901].

438. Маруся Богуславка, поема (1620 р.).—Видане редакції „Літературно-Наукового Вістника“, у Львові, з друкарні наукового Товариства імени Шевченка, 67 стор. 8°.

439. Шекспір Уїлліам. Гамлет, принц данський, переклад П. А. Ку-

ліша, виданий з передмовою і поясненнями др. Ів. Франка. Накладом українсько-руської видавничої спілки. Л., ХХІІІ+171+1 (нenum.) стор. 8^о.

440. Черная Рада, хроника 1663 года, сочинение П. А. Кулиша. „Новая библиотечка Суворина“, издание А. С. Суворина, 2 (нenum.)+370, 12^о.

[В кінці додано „Объ отношеніи малороссійской словесности къ общерусской“ (эпilogъ къ „Черной Радѣ“) стр. 338—370].

441. Воспоминанія дѣтства, повѣсти, съ портретомъ автора и предисловіемъ В. И. Шенрока. Бахмутъ Типо-Литографія М. М. Крамарева. (2)+II+490 стр.+ (1) 12^о.

[Зміст: Предисловіе 1—II; „Яковъ Яковличъ“ 1—98; „Исторія Ульяны Терентьевны“ 99—315; „Оеклуша“ 316—490].

Рец. 1) „Кіевская Старина“, 1899, сентябрь, стр. 121—122.

2) „Русскія Вѣдомости“ 1899.

442. Ворожиння; Давне горе (Дума Васылеви Мыхайловичу Билозерському); До кобзы; Коло колодязя; Лаго таггіогіе; Люли-люли; Поэтъ; Соловейко; Степъ; Удосвита; Чоломъ; Что есть мнѣ и тебѣ, жено (Дорогому землякови Зинченкови); Чумаки-ночлижане; Шуканне-выкльканне.—„Степови квитки“, Вирши, упорядкувавъ и выдавъ Б. Гринченко, у Чернигови, зъ друкарни Губ. Земства стор. 8—9; 102—103; 66—67; 59—61; 157—158; 96; 91; 31; 26—27; 123; 61—63; 148—150; 89—90; 11—12.

443. Сира кобыла [без підпису]; Орыся, идиллія П. А. Кулиша.—„Малороссійскій сборникъ“ повѣстей, сценъ, рассказовъ и водевилей извѣстныхъ малороссійскихъ писателей. М., стор. 107—111; 150—160.

444. Письма П. А. Кулиша къ В. В. Тарновскому сыну. (1857—1897).—„Кіевская Старина“, январь, стр. 81—100.

445. Письма П. А. Кулиша къ М. В. Юзефовичу (1843—1861).—„Кіевская Старина“, февраль, стр. 185—208; мартъ, 303—324.

446. Письмо П. А. Кулиша въ Буковину, 1861 года.—„Кіевская Старина“, апрѣль, стр. 3—4. (документы, извѣстія и замѣтки).

447. Изъ писемъ П. А. Кулиша къ С. Д. Носу (1860—1892 г.г.).—„Кіевская Старина“, апрѣль, 8—31 стр.

448. Письма П. А. Кулиша къ М. А. Максимовичу.—„Кіевская Старина“, іюль, стр. 6—8 (документы, извѣстія и замѣтки) [1841-го року].

449. Частная переписка Г. П. Галагана, 3. письма П. А. Кулиша (1856—1858 г.г.).—„Кіевская Старина“, сентябрь, 341—355 стр.

450. Письма П. А. Кулиша (1855 — 1897). 1) В. В. Тарновскому-отцу (1855 — 1857); 2) к Д. С. Каменецкому (1857 — 67); 3) к В. В. Тарновскому-сыну (1857 — 1897). — К. (оттиск из журнала „Кіевская Старина“), 130 стр. 8°.

451. Письма П. А. Кулиша к И. Ф. Хильчевскому, Т. Г. Шевченку и д-ру С. Д. Носу. — К. (оттиск из журнала „Кіевская Старина“) К. стр. (2) + 77 + 24, 8°.

452. Придворныя интриги в царствованіе Феодора Иоанновича и смерть царевича Дмитрія (из „Повѣсти о Борисѣ Годуновѣ и Дмитріи Самозванцѣ“ Кулиша); Царствованіе Лжедмитрія I. — [звідти-ж]; Брестскій собор и церковная унія (по соч. Кулиша — „Исторія Возсоединенія Ю.-З. [??]. Є. К.] Руси“...) „Извлеченіе изъ письма іезуитовъ къ митрополиту Кіевскому Михаилу Рагозѣ (изъ Исторіи возсоединенія Ю.-З. Руси“ Кулиша). — „Историческая хрестоматія“ по русской исторіи, пособіе для старшихъ классовъ средне-учебныхъ заведеній. Составлена Я. Г. Гуревичемъ Б. А. Павловичемъ. Часть вторая, изданіе четвертое, исправленное и дополненное Я. Г. Гуревичемъ. Спб., стр. 157 — 163; 213 — 217; 346 — 353; 353 — 355.

1900.

453. *Кулишъ Олельковичъ Панько*. Драмована трылогія, частына перва; [З „Прологом“]. Байда князь Дм. Вышневецькій, староруська драма (1553 — 1564). Х., стор. 150.

454. Драмована трылогія, частына друга, Петро Сагайдашній, староруська драма (1621 р.), Харьковъ, печатня „Печатное дѣло; князя Гагарина, стр. 152. [З „Прологом“].

455. Драмована трылогія, частына трейтя, Царь Налывай, староруська драма (1596). [З „Прологом“ і віршом „Благословляю день той и годину“]. Харьковъ, печатня „Печатное дѣло“, князя Гагарина, стр. 316 + 2 [ненум.], 8°.

456. Оповідання, зъ переднимъ словомъ М. Чернявського. — Бахмутъ, печатня М. Крамарева, VIII + 159 стор. 12°.

[Зміст: „Передне слово“ VI — VIII, „Орыся“ 1 — 13; „Сичови гости. Чупрына и Чортоусъ“, 14 — 34. „Гордовыта пара“, 35 — 47; „Дивоче серце“, 48 — 75; „Сира кобыла“, 76 — 81; „Пивпивныка“, 82 — 88; „Цыганъ“, 89 — 93; „Лысты зъ хутора“, 94 — 159].

Рец. 1) *Доманицкій В.* — Украинскія изданія 1900 г. — „Кіевская Старина“, ежемѣсячный историческій журналъ, томъ LXXII, 1901, мартъ К., стр. 167 — 168.

457. Чорна рада, хроника 1663 року, напысавъ П. Кулишъ, видання друге, зъ портретомъ автора. Одесса, типографія Е. И. Фесенко, стор. 252. [Є ще таке саме видання, „зъ 16 малюнками А. Ждахы“

Видання це третє — друге львівське; в кінці додано: „Слова изъ „Чорной Рады“, котори не всяке чувало або читало“]

Рец. 1) Доманицкій В.—Украинскія изданія 1900 года.—„Кіевская Старина“, ежемѣсячный историческій журналъ, т. LXXII, 1901, мартъ, К., стр. 168.

458. Молитва, присвячена докторови Пулюєви на спомин, зоряної ночі в хуторі на Вкраїні.—„Літературно-Науковий Вістник“, книжка II, стор. 113.

489. Орыся, зъ малюнками. [Видало] „Благотворительное общество изданій общепользныхъ и дешевыхъ книгъ“, № 4, С.-Пб., Товарищ. „Печатня С. П. Яковлева, 2-я Рожд. ул. д. № 7, 16 стр. + 12^о. 3 мал. поза текстом.

Рец. 1) Доманицкій В.—Украинскія изданія 1900 года.—„Кіевская Старина“, 1901, мартъ стр. 171.

460. Про зелени садкы, про пахучи квиткы; Заспивъ; До кобзы; Муза; Поэтъ; Невыдумый спивецъ; На чужій чужыни; На чужини (Lago maggiore); Премудристь; Псалом LXVII; Что есть мнѣ и тебѣ, жено; Степѣ; Нагулялося по небу; Квиты зъ сльозами; Козацька хата; Заворожена крыныця; Лилея; Серце мое тихе; Шуканне-выкликанне.—„Викъ“ (1798—1898) К. Друкарня С. В. Кульженко, стор. 3—4; 127—148.

461. Шекспір Уїллїям. Приборкана гоструха, комедия в 5 діях з передогою, переклад П. А. Куліша, виданий з передмовою і поясненнями д-ра Ів. Франка. Накладом українсько-руської видавничої спілки, у Л., стор. XV + 117 + (2), 8^о.

462. Шекспір Уїлїям. Макбет, переклад П. А. Куліша, виданий з передмовою і поясненнями др. Ів. Франка, у Л. З друкарні Наукового Товариства імени Шевченка, стор. XIX + 118, 8^о.

463. Шекспір Уїллїям. Коріолян, переклад П. А. Куліша, виданий з передмовою і поясненнями Др. Ів. Франка. Накладом українсько-руської видавничої спілки, у Львові, з друкарні Наукового Товариства імени Шевченка, стор. XI + 169, 8^о.

464. Письмо П. А. Кулиша къ М. Грабовскому.—„Кіевская Старина“, ноябрь, стр. 71—74 (документы, извѣстія и замѣтки).

465. Новые матеріалы для біографіи Шевченка [листи Куліша з примітками Н. Стороженка].—„Кіевская Старина“, т. LXX, сентябрь, стр. 302—310. [Примітки стор. 310—311].

1901.

466. Маруся Богуславка, друга половина.—„Літературно-Науковий Вістник“, кн. II, стор. 118—139; кн. III, стор. 239—262 [передмова І. Ф., стор. 117—118].

467. Шекспір Уїллїям. Юлій Цезарь, переклад П. А. Куліша, виданий з передмовою і поясненнями Др. Ів. Франка. У Львові, стор. XI + 1, 30, 8^о.

468. Шекспір Уїлліям. Антоній і Клеопатра, переклад П. А. Куліша виданий з передмовою і поясненнями Др. Ів. Франка. Л., з друкарні Наукового Товариства імени Шевченка, стор. XIV+180, 8^о.

469. Шекспір Уїлліям.—Багацько галасу з нечевля, переклад П. А. Куліша, виданий з передмовою і поясненнями Др. Ів. Франка. Накладом Українсько-руської видавничої спілки, XI+101+(5) стор. 8^о.

470. Шекспір Уїлліям. Ромео та Джульєта, переклад П. А. Куліша. У Львові, видане Українсько-руської видавничої спілки, стор. XVI+132, 8^о.

471. Про злодія у сели Гакивніци, оповидання. К. Типографія Петра Барскаго, 23 стор. 12^о. [Видання „Віку“].

472. Оріся, ідилія. У Л. Літературно-Наукова бібліотека, ч. 14, стор. 18, 12^о.

473. Хмельныщина, исторычне оповидання П. Кулиша. К. Типографія Петра Барскаго, 114+(2) стр. 12^о. [Видання „Віку“].

474. Выговщина, историчне оповидання, напысавъ П. О. Кулишъ. Зъ портретомъ Выговського.—Благотворительное общество изданія общепользыхъ и дешевыхъ книгъ № 41 Спб., типографія Училища Глухонѣмыхъ, 26 стор. 12^о.

475. Чорна Рада, хроника 1663 року, напысавъ П. Кулишъ. Выдання друге, зъ портретомъ автора и 16 малюнкамы А. Ждахы. Одесса, Типографія Е. И. Фесенко, 1901, стор. 252. [власне четверте: друге Львівське 1890 року, третє Одеське 1900 року; в кінці додано „Слова изъ „Чорной Рады“, котори не всяко чувало, або читало“].

476. Хуторни недогаркы.—Выданья А. М. Кулишъ. Х., Типо-литографія „Печатное Дѣло“, 12^о. III+(1).

[На обгортці рік 1902, але цензурний дозвіл дано „14 декабря 1900“].

Рец. 1) „Кіевская Старина“, 1902, мартъ, стр. 210—216.

2) Ф[ранко] І.—„Літературно-Науковий Вістник“, видає наукове товариство імени Шевченка, у Л., 1902, т. XVII, книжка III, стр. 34, хроніка і бібліографія.

476а. Святе письмо Нового Завіту, мовою русько-українською переклали вкупі П. А. Куліш і Др. І. Пулюй. Відень, накладом Адольфа Гольцгаузена. (4)+444 стор. 8^о.

[Що саме переклав Куліш не зазначено].

1902.

477. Письмо П. А. Кулиша къ Г. П. Галагану.—„Кіевская Старина“, 1902, январь, стр. 4—6 [документы, изв.; подав А. Степовичъ].

478. Письма П. А. Кулиша къ А. О. Кистяковскому.—„Кіевская Старина“, 1902, февраль, стр. 298—312; мартъ 518—531; апрѣль, стр. 6—24.

478а. Письма П. А. Кулиша къ М. И. Гоголь.— „Памяти Гоголя“, научно-литературный сборникъ, изданный Историческимъ Обществомъ Нестора-Лѣтописца, подъ редакціей Н. П. Дашкевича Кієвъ, Тип. Р. К. Лубковскаго „Чтенія въ Историческомъ Обществѣ Нестора-Лѣтописца“ книга шестнадцатая, выпускъ I—III, Отдѣлъ III — матеріали стр. 63—69), [листи не всі, а тільки купюри, 1861—1863 р. четвертий лист до В. Бикова; подав В. Чаговець].

479. Шекспір Уїлліям. Міра за Міру, переклад П. А. Куліша, видав і пояснив Др. Іван Франко. Накладом українсько-руської видавничої спілки, у Л., XXVI+127 стор. 8°.

480. Шекспір Уїлліям. Король Лір, переклад П. А. Куліша, виданий з передмовою і поясненнями Др. Ів. Франка. Накладом українсько-руської видавничої спілки, у Львові, XVI+164 стор. 8°.

481. Нѣсколько словъ объ оборонѣ Гоголя и нападеніи его земляковъ.— „Литературный Вѣстникъ“, изданіе Русскаго бібліологическаго общества, т. III, книжка I, Спб, стр. 124—126. [Передрук статті з газ. „День“, № 7, 1861, див. № 144].

482. Письмо П. А. Кулиша къ М. И. Гоголь.— „Литературный Вѣстникъ“, Спб, т. III, книжка I, стр. 69—72. [Сообщилъ П. Е. Щеголевъ].

483. Орыся (идиллія); Гордовыта пара (бабусине оповідання); Характерныкъ (зъ роману „Чорна Рада“).— „Викъ“ (1798—1898), т. другий, українська проза, видъ Квитки до 80-хъ років, XIX в. К. Друкарня Петра Барського стор. 56—64; 65—73; 74—115.

[На стор. 55 і 56-й короткий життєпис і бібліографія П. Куліша].

484. Засьпів, Lago maggiore, Степ, Вечір, Русалка (Міцкевичева баллада), З пересьпіву псалтиря; Псалом LXVII; З шекспірової трагедії „Гамлет“ [поезії].

З хроніки 1663 року Чорна Рада; Григорій Квітка і його повісти; Історичне оповідання; Лист III з хутора.

Криштоф Косинський і початок столітної козацко-шляхотської війни; Регіна Жовковська, охоронителька погранича; Станислав Жовківський і Цоцорська катастрофа. [Історичні статті].— „Виїмки з народної літератури українсько-руської XIX віку“, для висших клас середних шкіл, уложив Олександр Барвінський, часть II, третє поправлене виданє, ціна 4 корони, у Львові, накладом краєвого фонду, з друкарні Наукового товариства імени Шевченка, стр. 9—129.

„Пантелеймон Куліш“ [життєпис] стор. 1—8.

485. Письма П. А. Кулиша къ М. И. Гоголь (1859—1863 г.). Сообщилъ В. Чаговець.— „Чтенія въ историческомъ обществѣ Нестора Лѣтописца“, книга шестнадцатая, выпускъ IV, издана подъ редакцією Н. П. Дашкевича, Типо-литографія Р. К. Лубковскаго стр. 104—118.

[Передмова В. Чаговця, стор. 102—103].

486. До Ганни Барвинокъ („Якъ на тихій зори у досвита проснусь“...)—Ганна Барвинокъ (О. М. Кулишева). „Оповідання зъ народнихъ устъ“. Зъ портретомъ авторкы й з передмовою Б. Гринченка. У Києви, стор. XXVII—XXVIII.

1903.

487. Із поезій Йогана В. Гете, переклад П. О. Куліша. III. Баллада про князя-старця. — „Літературно-Науковий Вістник“, т. XXIII, книжка VIII, стор. 166—168.

488. Із поезій Йогана В. Гете, переклад П. О. Куліша IV. Рибалка. — „Літературно-Науковий Вістник“, видає Наукове Товариство імени Шевченка, т. XXII, книжка V, стор. 180.

489. Свѣте письмо старого завіту, мовою русько-українською. — У Відні, виданне Британського і Заграничного біблійного товариства, переклад П. О. Куліша, І. С. Левіцького і Пулюя.

[Кулішеві належить: „Перва, друга, третя, четверта і п'ята частина книги Мойсея“, „І книга Ісуса Навина“, „Книга суддів“ (стор. 5—257) „Перва і друга книги Самуїлові“ (260—321), книга Йова (479—506), „Пісня пісень“, „Книга пророка Ісаї“, „Книга пророка Еремії“, „Книга Плач Езекиїла“ (стр. 601—768); „Книга пророка Осії“, „Книга пророка Йоїла“, „Книга пророка Амоса“, „Книга пророка Аввакума“, „Книга пророка Сафонії“, „Книга пророка Захарії“ і „Книга пророка Малахія“ (стор. 733—825)].

Рец. 1) *Сьогобочній*. — „Южныя Записки“ Одесса. 1904, № 38 стр. 53.

490. Куліш П. А. і Пулюй И. Свѣте письмо Нового Завіту, мовою русько-українською, переклали вкупі П. А. Куліш і Д-р И. Пулюй. Відень, накладом Адольфа Гольцгаузена, (4)+444 стор. [Що саме переклав Куліш, не вказано].

Рец. 1) *Сьогобочній Гр.* — „Южныя Записки“ 1904 № 38, стр. 53.

491. Заспів; Молитва; Муза; До кобзи; На чужій чужині; Про зелені садки; Степ; Заворожена криниця; Славянська Ода; Плач козаків у неволі (із поеми „Маруся Богуславка“); Чолом доземний мой жетакі знаній; Три поети; Анахорет. — „Акорди“. Антольогія української лірики від смерті Шевченка. Уложив І. Франко, у Львові, стор. 1—12.

492. „Письма къ Гр. Петр. Данилевскому“. Письма П. А. Кулиша. — „Кіевская Старина“ К., февраль, стр. 227—231.

493. Із поезій Й. В. Гете, переклад П. О. Куліша: I. Співець, II. Вільшаний царь, III. Міньона. — „Літературно-Науковий Вістник“, Л. XXI, стр. 65—67.

494. А. Степовичъ. Два письма О. М. Бодянского и П. А. Кулиша къ Г. П. Галагану. — „Кіевская Старина“, февраль, стр. 78 (докум., изв. и замѣт.).

495. Із поезій Йогана В. Гете, переклад П. О. Куліша. IV. Мандрівець. — „Літературно-Науковий Вістник“. Л. книжка XI, стор. 246—250.

495а. Квіти з сльозами; Серце мое тихе [поезії] — „Народний Декляматор“, Коломия, накладом Я. Оренштайна, з друкарні Вільгельма Браунера в Коломій, стор. 118—119; 120—121.

495б. [?] Книга псалмів, з церковно-словенської на мову руско-українську дословно переложена, Відень, накладом Адольфа Гольцаузену, стор. 149. [Без підпису].

1904.

496. Із поезій Йогана В. Гете, переклад П. О. Куліша. VII. Олексій та Дора, VIII. Квітка над квіткою.— „Літературно-Науковий Вістник“, Л. книжка III, за марець, стр. 282—285, 286—288.

497. На поштової дорогѣ вь Малороссіи.— „Кіевская Старина“, К., т. LXXXIV февраль, стр. 241—251 [передрук з газети „Искра“, 1859 р.].

498. Сельскій философъ, малороссійскій анекдотъ.— „Кіевская Старина“, февраль, стр. 251—256 [передрук з газети „Искра“, 1859 р.].

499. Письма къ Остапу Вересаю П. А. Кулиша и Л. М. Жемчужникова.— „Кіевская Старина“, февраль, стр. 220—228. [10 листів 1856—1866 р.р., передмова О. Пчілки, стор. 211—220].

500. Українські оповідання.— „Літературно-Наукова бібліотека“, ч. 73—74, накладом Українсько-руської Видавничої спілки, з друкарні Наукового Товариства ім. Шевченка, у Львові, стор. 144. [Зміст: від редакції 1—2 (ненум.) „Гордовита пара“, „Дівоче серце“, „Мартин Гак“, „Січові гості“, „Циган“, „Півпівника“, „Товкач“].

501. Письма П. А. Кулиша, относящіяся къ времени и цѣли его пребыванія во Львовѣ. Письма изъ Вѣны. Письма изъ Россіи. [Листи до А. Юркевича].— „Научно-литературный сборникъ“. Повременное изданіе галицко-русской матицы. Подъ редакціей П. А. Дѣдицкаго, т. третій, книга вторая, Л., стр. 1—41.

О. Мончаловскій. [передмова за тією-ж назвою], книга первая, стр. 59—72.

502. Словце до земляків на появ Позиченої кобзи; Донімцівна Появ позиченої кобзи.— „Літературно-Науковий Вістник“, видає наукове Товариство імени Шевченка, у Л., книжка X, за жовтень, стор. 1—3.

503. Письма П. А. Кулиша къ С. Т. Аксакову.— „Русская Старина“, т. CXX, декабрь, стр. 693—706. [Подав В. И. Шенрок].

504. Із поезій Йогана В. Гете, переклад П. О. Куліша, Новий Павзій і його квітківниця.— „Літературно-Науковий Вістник“, видає Наукове Товариство імени Шевченка, у Л., книжка XII, за грудень, стор. 259—264.

1905.

505. Байрон Гордон. Чайльд-Гарольдова мандрівка, переклав Панько Куліш.— Літературно-наукова бібліотека, видає Українсько-руська видавнича спілка у Л. [на обгортці 1906].

[Зміст: Передмова Івана Франка, III—VII стор.; „До новомовної нашої Руси“ Куліша VIII—X; „А се до нашої старомовної Руси“, XI стор.; „До Михайленка Василя Білозерця“ (XII—XIV стор.), „Чайльд-Гарольдова мандрівка“, 1—178 стор.].

Рец. 1) *Хмарин І.*—„Світ“, літературно-наукова часопись, 1906, видає Вячеслав Будзиновський, Л., з друкарні народової, ч. 7, стор. 110—111.

2) *І. Ф[ранко]*.—„Літературно-Науковий Вістник“, видає українсько-руська видавнича спілка, у Л., 1906, т. XXXIII, книжка III, стор. 595.

506. Лист П. Куліша до Якова Головацького, писаний дня 8, VI, 1858 р.—„Кореспонденція Якова Головацького в літах 1850—62“. Видав Др. Кирило Студинський. Збірник фільольогічної секції Наукового Товариства імени Шевченка, т. VIII і IX, у Л., накладом Наукового Товариства ім. Шевченка, стор. 397.

1906.

507. Заспівъ.—„Зоря“, український ілюстрований часопис, М., числа 1-е й 2-е, стор. 3.

508. Листи з хутора. Сіра кобила.—Літературно-наукова бібліотека ч. 122, накладом Українсько-руської Видавничої спілки, зареєстрованої спілки з обмеженою порукою у Л., з друкарні Наукового Товариства імени Шевченка, Л., стор. IV + 85 + 7 (ненум.), 16°.

508а. Про злодія в селі Гаківниці. К. 16° стор. 23. [Це видання зазначене в „каталогу книгарні Наукового Товариства імени Шевченка у Львові“—„Ілюстрований Народний Календар“ товариства Просвіта на рік переступний 1908].

508б. Св'яте Письмо Старого і Нового Завіту. Відень 8°, стор. 825 + 249. [Переклад П. Куліша, І. Левицького і Ів. Пулюя. Таке видання зазначено в „каталогу книгарні Наукового Товариства імени Шевченка у Львові“—„Ілюстрований Народний Календар“ товариства. „Просвіта“ на рік переступний 1908].

1907.

509. Хмарище (з історичної повісті „Чорна Рада“); Оріся (ідиля); Народна слава.—„Читанка для I року учительських семінарій, уложив Александер Барвінський, Л., накладом Ц. К. Видавництва шкільних книжок, стор. 11—15; 29—35; 230—231.

[„Короткі відомості про письменників, котрих твори заміщені в читанці“, про К. стор. 255].

510. [Вірш Куліша.....]—Барвінок Ганна, Спасенна пара.—„Рідний Край“, українська часопись, виходить у Києві, що тижня, число 6, стор. 9.

1908.

511. Твори Пантелеймона Куліша, том перший.—„Руска письменність“, VI, I, видане Товариства „Просвіта“, у Львові, з друкарні Наук. товариства імени Шевченка під зарядом К. Беднарського, стр. 502 + 2, 16°.

[Зміст: *Романчук Юл.* — „Руска письменність“ II, передмова, стор. 3—4; „Пантелеймон Куліш“ [життєпис], стр. 5—10; А. Поезії епічні і ліричні а) поезії досмертні: I. „Україна“ од початку України до Батька Хмельницького, „Славянська ода“, II. „Досвітки“ (з додатками), III. „Хуторна поезія“, IV. „Магомет і Хадиза“ (поема), V. „Дзвін“ (староруські думи й співи), стор. 11—468; „Приписки“, стор. 469—496].

Рец. Дорошенко Д. — „ЛНВ“, 1909, кн. IV, стор. 199—200.

512. Заспів, Муза, Степ, Про зелені садки, про пахучі квітки, Шукання-викликання, Нагулялось по небу..., Молитва, Козацька хата, Что есть мне і тебе, жено?, Ворожіння, До кобзи, На чужій чужині, Поет, Народня слава, Квіти з сльозами, Старець, Серце мое тихе, Кумейки (1637), Заворожена криниця. — „Українська муза“, поетична антологія, історична хрестоматія од початку до наших днів, під редакцією Олекси Коваленка, К., Друкарня Петра Барського, стор. 197—214. [На обгортці „1909“].

[На стор. 193—196 та 1250—1253 біографія Куліша: „Пантелеймон Олександрович Куліш“ (1819—1897)].

513. Сочиненія и письма П. А. Кулиша, т. I-й. Издание А. М. Кулишъ, подъ редакціей И. Каманина. К., Типографія Т. Г. Мейнандера, стр. VIII + (4) + 396 + (4) + 133 + 3 + 6. 8°.

[Зміст: И. Каманинъ — Отъ редакціи, III—VIII стр.; Присвята Олександри Кулішової (Ганни Барвінок); „Стихотворенія“ 1843—1879г.: „Україна“, „Досвітки“ та інші поезії тих часів 1—396 стор.; „Примѣчанія и поясненія автора и редактора“, 1—133 стр.].

Рец. 1) М. Ж. — „Рада“, 1908, № 217, 23 септєбря (6 листопада), стор. 3.

2) Ефремов Сергій. — Новий похорон Куліша. — „Рада“, газета політики, економіки, літератури, Київ, четверг, 16 октєбря (29 листопада), 1908 року, № 236, стор. 2—3.

3) Дорошенко Д. — Новини нашої літератури. — ЛНВ, 1908, кн. XII, за грудень, стор. 632—635.

514. Сочиненія и письма П. А. Кулиша, т. 2-й. Издание А. М. Кулишъ, подъ редакціей И. Каманина, К., типографія Т. Г. Мейнандера (4) + 456 + (4) + 19 + VII + (1).

[Зміст: „Стихотворенія 1882—1892 г.г.“: „Хуторна поезія“, „Магомет и Хадиза“, (поэма) „Хуторни Недогарки“, „Уляна Ключныця“ (поэма), „Сторчакъ и Сторчаыха“ (поэма), „Адамъ и Ева“ (поэма), „Маруся Богуславка“ (поэма), „Переспіви з великоруських співів“, „Римські элегії та інші поезії 1—456 стор. „Примѣчанія и поясненія автора и редактора“ 1—19 стор.].

515. 3 листів П. Куліша до Омеляна Партицького, видав К. Студинський. У Львові, накладом С. Горука, з друкарні В. М. Шийковського.

[Листи Куліша стор. 9—23; передмова 3—7 стор.].

516. [Куліш, Левіцький і Пулюй].—Святе письмо старого і нового завіту, мовою русько-українською.—У Берліні, видане Британського і Заграничного Біблійного товариства, переклад П. О. Куліша, І. С. Левіцького і Пулюя, з Друкарні Пешеля і Трентего у Липску стор. 1—257; 260—383; 479—506; 601—768; 733—825. [Що саме переклав Куліш зазначено під № 489].

517. Черная Рада, хроника 1663 года, издание второе [справді російське четверте] Спб. Издание А. С. Суворина. Типографія А. С. Суворина [року не позначено; є обгортка у двох фарбах. Вийшло видання 1908 року—див. бібліогр. покажчик Квітки Н. Баженова].

1909.

518. Твори Пантелеймона Куліша, т. другий.—„Руска письменність“, VI, 2, видане товариства „Просьвіта“, у Львові, з друкарні Наукового Товариства імени Шевченка, під зарядом К. Беднарського, стор. 559 + (1). 12^о.

[Зміст: а) Поезії епічні і ліричні, б) пізнійші поезії: I. „Маруся Богуславка“ (поема) 1620 р. 5—192 стор., II. „Хуторні недогарки“ недогарок первий, „Уляна Ключниця“ (поема), недогарок другий „Сторчак і Сторчачиха“ (поема), недогарок третій „Адам і Ева“ (поема), недогарок пятий, Нагай. 193—284 III. „Грицько Сковорода“ старо-руська поема 285. IV. „Куліш у Пеклі“ староруська поема Панька Небрехи 387—449. V. „Доповнення до 1-го тому (до „Досвіток“, „Хуторної поезії“ та „Дзвону“) 450—486 та Приписки].

519. Твори Пантелеймона Куліша, т. третій.—„Руска письменність“, VI, 3, видане товариства „Просьвіта“, у Львові, з друкарні Наукового Товариства імени Шевченка, під зарядом К. Беднарського, стор. 575 + (1) 12^о.

[Зміст: Б. Переспіви і переклади, а) З святого письма: I. „Мусієві пісні“ 5—15, II. „Іов“ 15—106, III. „Псалтир“ або Книга. Хвали Божої, переспів український Павла Ратая 107—339, IV. „Товитові словеса“ переказані старорусчиною, 340—358; б) з новочасних поетів: I. з польського 361—404, II. з російського 405—410, III. „Позичена Кобза“ 411—540, „Приписки“ 540—571].

520. Твори Пантелеймона Куліша, т. четвертий.—„Руска письменність“, VI, 4, видане товариства „Просьвіта“, у Львові, з друкарні Наукового Товариства імени Шевченка, під зарядом К. Беднарського, стор. 528. 12^о.

[Зміст: В. Драматичні твори: I. „Колії“, українська драма з останнього польського панування на Україні, 5—28; II. „Хуторянка“ або співана хвала перед весільними гостями, антична народня дивовижа, зложив, яко либретто, П. А. Куліш, 29—50, III. Драмована трилогія: „Байда“, князь Вишневецький, староруська драма (1553—1564) 51—181; IV. „Петро Сагайдашний“ староруська драма (1621 р.), 182. „Царь

Наливай“ староруська драма (1596 р.), 319. VI. „Иродова морока“ народня вертепня дивовижа, 470—501, приписки].

521. На прощу до Києва [частина з істор. повісти „Чорна Рада“]. Про виховуване дітий в родині, Старець (дума); Псалом V; Степ; Бабуся.— „Читанка“ для II року учительских семінарій, уложив Олександр Барвінський, Львів, накладом ц. к. видавництва шкільних книжок, стор. 47—52; 137—140; 255—256; 288—289; 293—294; 295.

522. Письмо П. А. Кулиша Петру Ивановичу З[уїченку].—Д. І. Яворницький „Матеріали до біографіі Т. Г. Шевченка“. Катеринослав, року Божого 1909, Губернская типографія, видано коштом В. М. Хрінникова, стор. 12—14.

523. Сочиненія и письма П. А. Кулиша,—т. 3-й; изданіе А. М. Кулишъ, подъ редакціей И. Каманина, К., Типографія Т. Г. Мейнандера, (4) + 528 + (4) + 154 + VII + (1). 8°.

[Зміст: стихотворенія 1893—1897 г.г.: „Дзвін“, „Кулиш у Пеклі“, „Позичена кобза“ пересьпиви чужомовних сьпівів, „Грицько Сково-рода“ староруська поема, додатки і доповнення до них 1—528; Примѣчанія и поясненія автора и редактора 1—154 стр.].

Рец. 1) Грушевський Ол.—ЛНВ, 1909, книжка XI, стор. 409—410.

524. Наставник.—„Будучність“ літературно-наукова часопись ч. I, Львів, 1 січня, видає редакційний комітет, за редакцію одвічає Микола Венгжин, стор. 7.

525. Про злодія у селі Гаківниці—„Ілюстрований Народний Календар Товариства Просьвіта на рік звичайний 1909“, річник XXXII, коштом і заходом тов. Просьвіта у Львові, з друкарні Наук. Т-ва ім. Шевченка, стор. 67—74 [з 2 малюнками].

526. Сочиненія и письма П. А. Кулиша,—т. 4-й, изданіе А. М. Кулишъ, подъ редакціей И. Каманина, К., типографія Т. Г. Мейнандера стор. (4) + 525 + (2) + 10 + (1) 8°.

[Зміст: Драматическія произведенія 1844—1894 г.г.: „Любовь за гробомъ“ (Dziady) „Изъ записныхъ книжекъ 1855 и 1856 г.г.“ „Колії“ (Українська драма), „Иродова морока“ (святочное представление), „Хуторянка“, Драмована трылогія частина перва: „Байда князь Вишневецкій“; ч. друга, „Петро Сагайдачний“; ч. трейтя, „Царь Наливай“, „Хміль Хмельницькій“, староруська исторична драма, стор. 1—525; „Примѣчанія редактора“ 1—10].

527. Засьпів, Русалка, Псальма СХХV, З хроніки 1633 р. Чорна Рада, Григорій Квітка і его повісти.— „Вибір з українсько-рускої літератури“, для III і IV року учительских семінарій, уложив Олександр Барвінський, у Львові, накладом ц. к. видавництва шкільних книжок, стор. 257—285.

[Про Кулиша стор. 252—257].

1910.

528. Твори Пантелеймона Куліша,— том пятий. „Руска письменність“ VI, 5, видане товариства „Просвіта“, у Львові, з друкарні Наукового Товариства імени Шевченка, під зарядом К. Беднарского, стор. 560, 12^о.

[Зміст: Г. Повісти і оповідання: 1. „Циган“ (уринок з казки), 2. „Орися“ (іділля); 3. „Народні казки і оповідання“, 4. Чорна рада“ хроніка 1663-го року, 5. „Сіра кобила“, 6. „Про злодія у селі Гаківниці“ (листи з хутора, IV), 7. „Півпівника“ (Гишпанська дїтська казочка), 8. „Гордовита пара“ (бабусине оповідання), 9. Січові гості“ (споминки старого діда), 10. „Дівоче серце“ (іділля), 11. „Мартин Гак“, 12. „Брати“ (історичний роман початку XVII віку), 13. „Потомки українського Гайдамацтва“, 14. „Товкач“ (оповідане Авербаха). Доповнення до III тому („Позичена кобза“), до IV тому „Сцени і уривки драматичні“, Приписки і додатки (з „Записокъ о Южной Руси“)].

529. Орися, Дівоче серце, Січові гості, оповідання.— Галицька накладня Якова Оренштайна в Коломиї, „Загальна бібліотека“ № 78, 70 стр. + (2) (ненум.) 8^о. [Року не зазначено, вступні замітки 5—26 стор., рік позначаємо на підставі карток Укр. Інституту Книгознавства].

530. Засьпів, Русалка, З пересьпіву псалтиря (псалма СХХV), З хроніки 1663 р. „Чорна Рада“ (глава дванайцята), Григорій Квітка і его повісти.—„Вибір з українсько-руської літератури“, для III і IV року учительських семінарій, уложив Олександр Барвінський, у Львові, накладом ц. к. видавництва шкільних книжок, стор. 257—285.

[Про К. — „Пантелеймон Куліш“ стор. 252—257].

531. Сочиненія и письма П. А. Кулиша,— т. 5-й. Изданіе А. М. Кулишъ, подъ редакціей И. Каманина, К., типографія Т. Г. Мейландера, стор. (4) + 398 + (2) + 37 + 1 + 1. 8^о.

[Зміст: Разказы, повѣсти и романы: „Малороссійскіе разказы: I. „О томъ, отъ чего въ мѣстечкѣ Воронежѣ высохъ Пѣшецовъ ставъ“, II. „О томъ, что случилось съ козакомъ Бурдюгомъ на Зеленой недѣлѣ“, III. „Огненный Змѣй“ (повѣсть изъ народныхъ преданій), часть первая и вторая, „Цыганъ“ (урывокъ зъ казки), „Михайло Чарнышенко или Малороссія восемьдесятъ лѣтъ назадъ (романъ), часть первая, вторая и третья, „Орися“, „Яковъ Яковличъ (повѣсть), стр. 1—398; Предисловія, примѣчанія и послѣсловія автора къ своимъ произведеніямъ, стр. 1—35. Объявленіе о составленіи книги подъ заглавіемъ Исторія Малороссійскихъ фамилій, стр. 36—37].

532. Твори Пантелеймона Куліша,— том шестий. „Руска письменність“ VI, 6, виданье товариства „Просвіта“, у Львові, з друкарні Наукового Товариства імени Шевченка, під зарядом К. Беднарского стор. 700. 12^о.

[Зміст: Д. Гісторія, література і инша проза а) гісторія: 1) „Історія України од найдавніших часів“, 5—26, 2) „Первий період козацтва“ од його початку до ворогування з ляхами 27—167, 3) „Руїна“ 168—210, 4) „Хмельницина“ історичне оповідання (пам'яті Тараса Шевченка) 211—302, 5) „Виговщина“ 303—321, 6) „Мальована Гайдамащина“ словесний набуток незнаного автора, 322—376, 7) „Історичне оповідання“ 377—413; б) література, критика: 1) Нарис історії словесности русько-української 414—428, 2) „Погляд на усню словесність українську“ 429—435, 3) „Погляд на (писану) українську словесність“ 436—459, І. Передне слово до громади, ІІ. Приказки Гребінки, ІІІ. Народні оповідання Марка Вовчка, ІV. Первоцвіт Шоголева й Кузьменка, V. Оповідання Ганни Барвінок, 4. Григорій Квітка і його повісті 460—485, 5. Чого стоїть Шевченко, яко поет народній (лист ІІІ з хутора) 486—495. Слово над гробом Шевченка 495—497, 6. Перегляд українських книжок 498—515, 7. До Счастлиго Саламона, прочитавши його, „Коломийки и Шумки“ 516—521; в) Инша проза: 1) „Листи з хутора“ (лист І, ІІ, V), 2) (Виховане і наука): І. „Виховання дітей“ 551—560, ІІ. Наука і ремесла і праця народна по селах 560—563, ІІІ. Устня мова з науки 564—565, 3) Зазивний лист до української інтеллігенції 566—586, 4) Знайдений на дорозі лист 587—594, 5) Герценів Дзвін 595—601, 6) „Крашанка Русинам і Полякам на Великдень 1882 року“, 602—626; Приписки, 627—666; Послїслово (редактора); Доповнене: Почини лихоліття ляхького і перві козацькі бучи (історична вивідка), 673—695; Приписки; Отвертий лист до Ом. Партицького].

1911.

533. Українофиламъ. — „Записки Українського Наукового Товариства“, в Київї, книга VІІІ, стор. 69—87. [Дата „1862, авг. 28, хуторъ Мотроновка подъ Борзною“].

Левицький Ор. Українофиламъ (Невідомий твір П. Куліша). [Там само] стор. 62—68.

534. Турова круча [Уривок з „Чорної Ради“]—*Крушельницький Антін*—„Руска читанка“ для першої класи середних шкіл, у Львові, з друкарні Наукового Товариства імени Шевченка, стор. 242—243.

535. Чорна Рада, хроніка 1663 року, з ілюстраціями, із вступом і поясненнями Богдана Лепкого,—Галицька Накладня і друкарня Якова Оренштайна в Коломій. „Загальна бібліотека“ № 108—110, [року не зазначено] стор. 325+(3) 8° [з ілюстраціями].

1912.

536. З того світа, Варфоломееві Шевченкові; Брату Тарасові на той світ [з „Досвіток“]; До братів на Вкраїну [з „Основи“ 1862]; На двадцяті роковини великого похорону [з „Хуторної поезії“]—„Вінок Т. Шевченкові“ із віршів українських, галицьких, російських, білоруських і польських поетів

збірка з примітками М. Комарова, Одесса, друкарня Акц. Южно-Русского О-ва Печатного Дѣла“, стор. 43—44; 45—46; 49—50; 79.

Комаров М.—[примітки до віршів] *ibidem*, стор. 4, 44, 46—47, 60, 79.

536а. Святе Письмо Старого і Нового Завіту. У Відні, виданне Британського і Заграничного Біблійного Товариства. [Дивись № 489; № 195 про]

537. Листи Куліша [до Олександра Барвінського та інших осіб]. — Олександр Барвінський. — „Спомини з мого життя“, перша часть, Образки з громадянського письменського розвитку Русинів, Галицька накладня і друкарня Якова Оренштайна в Коломиї. Львів, стор. 175—327; стор. 286—287 [лист до Є. Барвінської] 334—336 [до В. Барвінського] [Вийшла 1911 року].

538. Баляда про князя—старця; Степ; Псалма LXI СХХХІ; СXLVI—[Там само] стор. 245—248; 274—275; 290—291. [поезії].

539. Полковник Шрам — *Крушельницький Антін*, Руска читанка для третьої класи середніх шкіл, у Львові, накладом Наукового Товариства імени Шевченка з друкарні НТіШ стор. 146—150. [уришок із „Чорної Ради“].

540. На прощі у Києві — *Крушельницький Антін* — Руска читанка для другої класи середніх шкіл у Львові, накладом Наукового Товариства імени Шевченка, з друкарні НТіШ, стор. 72—75 [уришок із „Чорної Ради“].

1913.

541. Запорожский суд (з повісти „Чорна Рада“); Псалма LXII. — *Крушельницький Антін* — Руска читанка для четвертої класи середніх шкіл, у Львові, накладом друкарні Наукового Товариства імени Шевченка, стор. 96—102; 184—185.

1914.

542. Турова Круча [уришок з „Чорної Ради“] — *Крушельницький Антін*. — Руска читанка для першої класи середніх шкіл, друге змінене видане, у Львові, з друкарні Наукового Товариства імени Шевченка, стор. 222—223.

543. Дві мові книжня і народня. — „Україна“, Науковий трьохмісячник українознавства, видає Українське Наукове Товариство в Києві, кн. III, стор. 22—34. [Дата Куліша: 1858, декабря 27 С.-Петербурґ].

[Д. Д[орошенко] вступ і пояснення до статті; стор. 22—23 стаття з архіву редакції „Основи“].

1916.

544. Засьпів, Lago maggiore, До Кобзи, Степ о півдні, Гадання—віщування, Оріся, З хроніки 1663 р. „Чорна

Рада" [розділ XII, XIII, XIV, XV і XVI і зміст решти розділів], Про розвиток письменства у славянських народів взагалі, а українського зокрема, Прозвичайі і освіту в Задніпрянщині, З розвідки Григорій Квітка і его повість, Історичне оповідання, Історія України од найдавніших часів, Первий період козацтва. — Виїмки з української народньої літератури, часть I, уложив Олександр Барвінський, пiate перероблене видане (з 16 ілюстраціями), у Львові, накладом ц. к. видавництва шкільних книжок, стор. 315—386; 315—319; 319—325; 325—359; 359—361; 361—362; 363—373; 373—378; 378—386.

545. I. Давне горе, II. Степова могила, III. Орися. — „Просьвітні листки“, у Львові, коштом і заходом товариства „Просьвіта“, з друкарні Наукового Товариства ім. Шевченка, 16 стор. 8^о.

[Про К. — „Пантелеймон Куліш“ 2—3 стор.].

1917.

546. Курка с курчатами, поема-епопея, присвячена Доктору Пулюєві на спомин про Дорнбах. — „Шляхи“, місячник, редактор-видавець Федір Федорців, Львів, май — серпень 1917 р. стор. 314—319. [Дата: 1882, липня 17 п. ст. у Відні].

Др. Іван Пулюй — Кулішева дума „Курка з курчатами“ [там само] стор. 311—314 [передмова].

1918.

547. Турова Круча [уришок з „Чорної Ради“]* — *Крушельницький Антін* — Українська читанка для першої класи середніх шкіл, третє видання. Київ — Львів — Відень у другім році відбудування Української держави, Т-во „Вернигора“, стор. 200—201.

548. Нагулялося по небу; Уночі [поезії] — „Рідна школа“, читанка друга (рік другий), склав *Спиридон Черкасенко*, видання третє, Київ — Відень, Т-во „Дзвін“, видавництво „Українська Школа“ під орудою С. Русової, Ю. Сірого, Я. Чепіги і С. Черкасенка. стор. 48; 51.

549. Листи Куліша до Н. Ол. Білозерської — „Наше Минуле“, журнал історії, літератури. і культури, Київ, число 1, Видавниче т-во „Друкарь“. стр. 158—166.

[Дванацять листів, з 1857 року, передмова й примітки Пав. Зайцева].

550. Чорна Рада, хроніка 1663 року, з передмовою В. Щепотьєва, Просвітянська книгозбірня № 10. Видання Полтавської Спілки Споживчих Товариств, Полтава, (2)+XVIII+269 стор., 8^о [на обгортці — 1919 рік].

551. Листи Куліша до Н. Ол. Білозерської. — „Наше Минуле“, № 3, стор. 114—124.

[IX листів, передмова Пав. Зайцева — стор. 114].

552. Орися (ідилія). Відень — Київ, з друкарні Адольфа Гольц-гавза у Відні, 16 стор. 12^о.

553. Орися, іділія. — Видавниче т-во „Рідна думка“ м. Харків, Друкарня „Печатник“, 15+(1) стор., 16^о.

1919.

554. Орися та інші опов[ідання] з біографією і портретом. — Народня бібліотека № 1, видавниче т-во „Криниця“, стор. XIV+67+(1) 8^о.

[Зміст: „Пантелеймон Куліш“ стаття С. Б-ка V—XIV, „Орися“ (ідилія), „Дівоче серце“ (ідилія), „Гордовита пара“ (бабусине оповідання), „Про злодія у селі Гаківниці“ (лист із хутора) *без підпису*].

Рец. 1) Поточний В.—„Книгарь“, листопад 1919 р., число 27, стор. 1852—1853.

554а. Св'яте письмо старого і Нового Завіту, мовою русько-українською, переклад П. О. Куліша, І. С. Левицького і Пулюя у Відні, видане Британського і заграничного Біблійного товариства [що саме переклав П. О. Куліш перелічено під № 489].

554б. Св'яте письмо Нового Завіту, мовою русько-українською, у Відні, видане Британського і заграничного Біблійного товариства.

555. Нѣсколько предварительныхъ словъ [передмова Куліша до „Неофітів“]. — „Наше Минуте“, журнал історії, літератури і культури, у Києві, число 1—2, стор. 22—24.

Пав. Зайцев. Передмова Куліша до „Неофітів“, [там само] стор. 20—21.

1920.

556. На прощі у Києві [уришок з „Чорної Ради“] — *Крушельницький Антін*, „Українська читанка“ для другої кляси середніх шкіл, третє видання, Київ-Львів-Відень, в четвертому році відбудування Української Держави, т-во „Вернигора“, шкільна секція ч. 23, стр. 229—232.

557. Турова Круча [уришок з „Чорної Ради“] — *Крушельницький Антін*, „Українська читанка“ для першої кляси середніх шкіл, третє видання, Київ-Львів-Відень, в четвертому році відбудування Укр. Держави.

558. На прощі у Києві, [уришок з „Чорної Ради“] — *Крушельницький Антін*. — Українська читанка для другої кляси середніх шкіл, друге змінєне виданє, зладив Др. Іван Копач, у Львові, накладом Наукового Товариства імени Шевченка, стор. 72—75.

559. Полковник Шрам [уришок з „Чорної Ради“]; Псальма LXI; CXXXI; CXLXI. — *Крушельницький Антін* — „Українська читанка“ для третьої кляси середніх шкіл, друге, зі згодою автора змінєне виданє, зладив Др. Іван Копач, у Львові, накладом Наукового Товариства імени Шевченка, стор. 84—87; 185; 195; 195—196; 196.

1922.

560. Нагулялося по небу...; Уночі [поезії] — *Черкасенко Спиридон* — „Рідна школа“, читанка друга, видання четверте, Київ — Відень. Львів, Українське Акційне Видавниче Товариство „Земля“, стор. 52; 56.

561. Чорна Рада (хроніка 1663 року), видання для молоді. Накладом О. Кузьми, Коломия, друк. А. Кисілевського, 240 стор. 8°. [„Критичні замітки до сього твору разом з біографією Куліша вийдуть особною книжкою“].

562. Твори т. І. Чорна Рада, історичний роман, зі вступом і поясненнями Богдана Лепкого. — Берлін, Бібліотека Українського Слова ч. 28, Видавництво „Українське Слово“, в Берліні, стор. 244 + (4) 12°. [Вступна стаття „Пантелеймон Куліш“ стор. 5—26; поясніння до „Чорної Ради“ стор. 227—244].

563. Молитва, Что есть мні і тобі, жено, До Кобзи, Про зелені садки, Чолом доземний, моїй же таки знаній, На чужій чужині, Молодосте, Заворожена криниця. — „Струни“, антольоія української поезії, від найдавніших до нинішніх часів, для вжитку школи й хати, влаштував Богдан Лепкий, від „Слова о полку Ігоревім“, до Івана Франка, Спільне видання „Української Народньої бібліотеки“ і „Українського Слова“, Берлін, стор. 164—170.

[Про Куліша — життєпис і бібліографія, стор. 162—163].

564. Заспів, Солониця (1596), Дунайська Дума (1648—1654), Давне горе (Дума), Lago maggiore, Брату Тарасу на той світ (замість епілога до поеми „Настуся“) [уривки з „Досвіток“], До Кобзи, Псалтирна псальма, Божий суд, Молитва [уривки з Хуторної поезії], Яке нам діло до того, Чолом доземний, моїй же таки знаній, До Кобзи та до Музи, Рай, Покобзарщина, Поетові, Серце мое тихе, Квіти з сльозами, Шукання-викликання, Видіння, Соловейко. Степ о півдні, Ніч у степу, Україна, Гадання-віщування [уривки в „Дзвону“], Україна (дев'ята дума), Настуся (з поеми), Магомет і Хади́за (поема) част., Маруся Богуславка, поема, част., Байда князь Вишневецький, поема, част. [поезії].

Дівоче серце (іділля), Чорна Рада (з повісти) [проза].

Чого стоїть Шевченко, як народний поет, (третій лист з хутора), — *Крушельницький Антін*. Вибір з українського народного письменства, перший том (від 1798 р. до 1876 р.) для сьомої класи середніх шкіл; для третьої класи колегії. Київ, Відень, Львів, „Чайка“, Українське Акційне Видавниче Товариство, стор. 269—363.

565. Оріся — „Рідне Слово“, збірка новел і оповідань українських авторів, Бібліотека „Українського Слова“, Берлін, ч. 27, стр. 37—50.

566. На прощі в Києві [уривок з „Чорної Ради“], Турова Круча [уривок з „Оріси“]. — *Крушельницький Антін*. П'ята читанка

для пятого року науки в єдиній школі; для першої кляси старшої основної школи; для першої кляси середніх шкіл [п'яте видання]. Київ-Відень-Львів, „Чайка“. Українське Акційне Видавниче Товариство, стор. 198—201; 66—68.

567. Полковник Шрам [уринок з „Чорної Ради“]. — *Крушельницький Антін*, шоста читанка для шостого року науки в Єдиній школі; для другої кляси старшої основної школи; для другої кляси середніх шкіл [п'яте видання], Київ-Відень-Львів „Чайка“, — Українське Акційне Видавниче Товариство, стор. 210—214.

568. Степ, Псалма СХХХІ. — *Крушельницький Антін*, сьома читанка для сьомого року науки в Єдиній школі; для третьої кляси старшої основної школи; для третьої кляси середніх шкіл (п'яте видання) Київ-Відень-Львів, „Чайка“, Українське Акційне Видавниче товариство, стор. 248—249; 266.

569. Оріся, Запорозький суд, [з повісті „Чорна Рада“], Псалма LXII. — *Крушельницький Антін*. Восьма читанка для восьмого року науки в Єдиній школі; для четвертої кляси старшої основної школи; для четвертої кляси середніх шкіл (третє видання), Київ-Відень-Львів, „Чайка“, Українське Акційне Товариство, стор. 72—79; 124—129; 236.

1923.

570. Твори, т. II, Поезії, зі вступом і поясненнями Богдана Лепкого, Берлін. — Бібліотека „Українського Слова“ ч. 29, Видавництво „Українське Слово“ в Берліні.

[Зміст: Передмова, стор. 5—12, Поезії, 13—247; поясніння, 249—278].

571. Твори, т. III, Україна, зі вступом, поясненнями й рисунками Богдана Лепкого. — Бібліотека „Українського Слова“, ч. 36, видавництво „Українське Слово“, в Берліні, (16×11½) 116 стор. + 32 ілюстрації в тексті.

572. Твори, т. IV. Псалтир. — Бібліотека „Українського Слова“, ч. 37, Видавництво „Українське Слово“ в Берліні, Берлін, 1923 (16×11½), стор. 240

573. Листування Панька Куліша з Олександром Кониським. — „Нова Україна“ (Neue Ukraine), місячник письменства, мистецтва, науки і громадського життя, під редакцією В. Винниченка й М. Шаповала, Прага—Берлін, рік видання другий, ч. 10, 1923, жовтень, стор. 139—148; ч. 11, листопад, стор. 154—162 (подав Возняк Михайло).

Возняк Михайло [передмова, бібліографія] ч. 7—8, стор. 267—276.

574. Вільшаний царь, (з Гете); Прощай, з Байрона; Усе-стри моєї тихо; Ще любо дивляться на мене карі очі, Квіти з сльозами; До Кобзи, Не славте Кобзаря, Прощання, (з „Ромео і Джульєти“ Шекспіра), Суд (з „Чорної

Ради“). — „Слово“, декламатор, уложив М. Зеров, В-тво „Слово“, Київ, Держав. трест „Київ-Друк“, друга Держ. друкарня, стор. 57—58; 135—137; 138—139; 153, 189, 199—200; 209—210; 253—255; 279—280.

1925.

575. Чорна Рада, хроніка 1663 року. — „Книгоспілка“, „Літературна бібліотека“, (вступна стаття О. Гермайзе), „Чорна Рада“ стор. XXXI+1 (ненум.)+214. 8^о.

Рец. 1) *Могилянський Мих.* „Червоний Шлях“, 1926, № 5—6, стор. 264—265.

2) *Зеров М.* „Життя й Революція“, 1925, № 10, стор. 109.

576. Листи Куліша до Шевченка. — *Новицький Михайло* „Шевченко в процесі 1847 р. і Шевченкові папери“. — „Україна“, науковий двохмісячник українознавства, орган історичної секції Академії (б. українського історичного товариства в Києві), під загальною редакцією Голови секції акад. Михайла Грушевського, книга 1—2, стор. 78—83.

1926.

577. Заспів, Кумейки, Дунайська дума, Давнє горе, Люлі-люлі, Lago maggiore, Брату Тарасу, До Кобзи, Слово правди, До Шекспіра, Гимн єдиному цареві, Божий суд, 3 поеми „Магомет і Хадиза“, 3 поеми „Маруся Богуславка“, Заспів, Козацьким Панегирникам, На чужій чужині, Поетові, Квітки з сльозами, Міньона, Вільшаний цар, Старий гай мрій, Як увечері блукаю, Тихий берег понад морем, Прийшов май, Прощання з рідною країною (з „Чайльд Гарольда“ Байрона), Гамлет [уривки], Чорна Рада [уривки], Орися. — *Плевако М.* — Хрестоматія нової української літератури, Державне Видавництво України, стор. 385—470.

Плевако М. — „Пантелеймон Куліш“ (біографія), стор. 379—381. „Бібліографія“ 381—385.

1927.

578. Чорна Рада, хроніка 1663 року, стаття й редакція О. Гермайзе, видання друге „Літературна бібліотека“. „Книгоспілка“ Київ [року не зазначено], стор. XXXIX+236. 8^о.

Гермайзе О. — [Вступна стаття стор. VII—XXXIX]. [Примітки П. Куліша О. Гермайзе, стор. 219—236].

579. Поезії. — Вибір редакції і стаття М. Зерова „Книгоспілка“ [року не зазначено], стор. XIII+126+XVII.

[Зміст: Передмова М. Зерова: „Поетична діяльність Куліша“; „Досвідки“, „Хуторна поезія“, „Дзвін“, „Позичена кобза“ (вибрані поезії); додатки: 1) життя Куліша (хронологічна канва), 2) примітки.

Рец. 1) „Українські вісті“ Париж, 1927. 4. VI, № 31.

580. Иродова морока, вертепна містерія на різдвяні свята. — „Україна“, 1927, книга 1—2, стор. 96—104.

[Передмова: *Грушевський Мих.* Перша редакція „Иродової мороки“ Куліша, *ibid.*, стор. 94—96].

581. Листи Куліша до Милорадовичевої. — *Дорошкевич Ол.* — Куліш і Милорадовичева листи, [серія „Постаті й епізоди“], „Слово“, стор. 51—108.

[Вступна стаття: *Дорошкевич Ол.* — Урваний роман, стор. 7—50; примітки 109—119 стор.].

Рец. 1) *Василенко В.* „Комуніст“, 1927, 25 вересня, № 219 (2304).

2) *Айзеншток І.* „Червоний Шлях“, 1927 р., № 11, 274—275.

3) *Сімашкевич Мітрофан.* — З досліджень літературного побуту — „Життя й революція“ 1927, № 10—11, стор. 172—175.

582. Евгеній Онегин нашого времени. Роман в стихах, часть первая, — „Пантелеймон Куліш“, Збірник праць комісії для видавання пам'яток новітнього письменства, за редакцією С. Єфремова та Ол. Дорошкевича, Українська Академія Наук, збірник Історично-Філологічного Відділу, № 53, у Києві, стор. 171—199.

583. *Возняк Михайло.* — П. Куліш, як інформатор галицького історика літератури (його листування з Ом. Огоновським) — „Життя й революція“ К. № 12, стор. 291—306.

[Передмова М. Возняка — стор. 288—291].

II. Бібліографія писань про Куліша.

(Матеріяли).

1857.

1. *Анненковъ П.* — Воспоминанія о Гоголѣ. (Римъ, лѣтомъ 1841 года) — „Библіотека для чтенія“, журналъ словесности, наукъ, художествъ, критики, новостей и модъ издаваемый подъ редакцію А. В. Дружинина, Спб., т. сто сорокъ первой, Февраль, стр. 127—142 (науки) [про „Записки о жизни Н. В. Гоголя“].

1861.

2. *Мокрицкій П.* — Отвѣтъ на статью г-на Кулиша. — „Сѣверная Пчела“, Спб, № 116.

1862.

3. *Шимановъ А.* — О путешествіи по Украинѣ. — „Основа“, січень (январь), стр. 75—78 (вісті). [Лист його до Куліша].

4. *Соковенко Григорій.* — О степени самостоятельности малорусской литературы. — „День“, Спб, № 23, марта 17, стр. 6—7.

5. *Гатцукъ А.* — Опытъ южно-русскаго словаря К. Шейковскаго (рец.) — „Основа“, липень (іюль), стр. 84—85 [про словник Куліша].

6. *Костомаровъ Н.* — Іудеямъ. — „Основа“, січень (январь), стр. 51—56. [про статтю Куліша „Передовые жида“].

1863.

7. *Землякъ.* — Нѣсколько словъ о хохломаніи. — „Вѣстникъ юго-западной и западной Россіи“, историко-литературный журналъ, издаваемый К. Говорскимъ, томъ I, кн. 2-ая, августъ, отдѣлъ III, стр. 39. [Про передмову до „Хати“].

1865.

8. *Пыпинъ А. Н. и Спасовичъ В. Д.* — Обзоръ исторіи славянскихъ литературъ (приложеніе къ „Всеобщей Исторіи Литературы І. Шерра“) Спб, 226—227, 228 [загальний огляд].

9. *Голодь С.* — Де-що про Кулішовку. — „Мета“, Львів, № 6, стор. 177—180.

1867.

10. Літературні і бібліографічні вісті и замітки — „Правда“, Л. ч. 8, 11-го червня, стор. 63—64. [без підпису; про зречення Куліша од свого правопису].

11. *Рафаловичь.* — „Добросовѣстна галичско-русска печать“. — „Правда“, Л. ч. 19, 1-го жовтня, стор. 151—152. [про зречення Куліша од свого правопису].

12. *Партицький.* — Одповідь московськимъ журналамъ. — „Правда“, ч. 20, 11-го жовтня, стор. 159—160.

[З приводу полеміки Куліша з „Москвою“ і „Московск. Вѣдомостями“].

1868.

13. Оглядъ історіи руської літератури. I. Українці — „Правда“, Л., ч. 32, стор. 381. [переклад праці Пипіна].

14. Вісті. — „Правда“, Л., ч., 17, стор. 204. [без підпису; про звільнення Куліша з служби].

15. Жизнь Куліша [можливо автобіографія]. — „Правда“, Л., ч. 2, 19—21 стор.; ч. 3, 32—34; ч. 4, 45—46; ч. 7, 79—80 („Изъ чеського „Научного Словаря“), ч. 24, 283—286; ч. 25, 296—300; ч. 26 311—312; ч. 27, 322—324; ч. 28, 335—336.

1871.

16. *Барвинський Александръ.* Кулішъ Пантелеймонъ — „Руска читанка“ для высшої гимназії, часть третя, накладомъ ц. к. правительственного фонда у Львовѣ, зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, стор. 164—169. [Життєпис Куліша].

17. *Микола В.* — Молодой вѣкъ Кулѣша. — „Руска читанка для низшихъ клясъ середнихъ школъ“, уложивъ Омелянъ Партыцький, ч. II, у Львовѣ, накладомъ товариства „Просвѣта“, стор. 157—161.

1874.

18. Русскіе украинофилы и польская печать въ 60-хъ годахъ (составлено по статьѣ „Восточная политика Германіи и обрусеніе“, „Вѣстникъ Европы“, 1872, № 3). — „Кіевскій Телеграфъ“, К., №№ 117 і 118. [без підпису]

19. *Українець [Драгоманов].* — Література російська, великоруска, українська и галицька. — „Правда“, Л. ч. 2, 16 (28) лютого, стор. 61, 65, 68—69. [огляд].

20. [Драгомановъ М. П.] Выдумки „Кіевлянина“ и польскихъ газетъ о малорусскомъ патриотизмѣ. К. въ типографіи газеты „Кіевскій Телеграфъ“, стр. 63—87.

1875.

21. *Ива-нко П.* — Шевченко, Максимовичъ и Костомаровъ предъ историческимъ (?) судомъ Кулиша. — „Кіевлянинъ“, литературная и политическая газета Юго-Западнаго Края, № 29, суббота, 8-го марта, стр. 1—3. [Переважно про „Исторію Возсоединенія Руси“].

22. „Кіевлянинъ“ за Шевченка. — „Кіевскій Телеграфъ“, К. № 32.

23. *Ива-нко П.* — Въ отвѣтъ на статью „Кіевлянинъ“ за Шевченка“, № 32 „Кіев. Телеграфа“. — „Кіевлянинъ“, № 34, четвергъ, 20-го марта, стр. 3.

24. *Українець* [Драгоманов М.] Антракт з исторіи українофильства. — „Правда“, Л., ч. 12, стор. 473—474.

1876.

25. *Барвінський Володимир.* — Погляди на исторію руського народу. — „Правда“, Л., ч. 13 і 14, 512—517; ч. 15, 562—570; ч. 17, 663—670; ч. 18, 701—711. [З приводу „Мальованої гайдамащини“ див. № 287 покажчика творів К.]

1877.

26. *Анненковъ П.* — Воспоминанія и критическіе очерки. — Собраніе статей и замѣтокъ П. В. Анненкова, 1849—1868 г. г., отдѣлъ первый, Спб., статья „Н. В. Гоголь въ Римѣ лѣтомъ 1841 года“, стр. 177—214. [писання Куліша про Гоголя].

1878.

27. *Березинъ И. Н.* — „Русскій Энциклопедическій словарь“, издаваемый профессоромъ С.-Петербургскаго Университета И. Н. Березинымъ, отдѣлъ II, т. III, Спб., стр. 466. [Коротка біографія].

1879.

28. *Пыпинъ А. Н. и Спасовичъ В. Д.* — Исторія славянскихъ литературъ. — Изданіе второе, вновь переработанное и дополненное, т. I, Спб., стр. 373—378. [Загальний огляд].

1881.

29. *Фетисовъ Л.* — 1637 годъ (изъ П. Кулиша). — „Русское Богатство“, ежемѣсячный журналъ, Спб., декабрь, стр. 129—132. [Переклад „Кумейок“].

30. *Желѣзнякъ К.* — Кіевская старина и новина. Эпиграммы М. В. Максимовича и сообщенныя имъ эпиграммы С. А. Со-

болевскаго. — „Кіевлянинъ“, литературная и политическая газета Юго-Западнаго Края, пятница, 11-го декабря, № 272, 1—2 стр.

31. *Петровъ Н.* — О степени самобытности украинской литературы. — „Кіевлянинъ“ №№ 38, 39, 52, 63, 64, 69. [Загальний огляд].

32. Отзывы объ украинофильскихъ претензіяхъ. — „Кіевлянинъ“, № 30, стр. 2 [без підпису; про кулішівку].

33. *Тарнавскій Ал.* — Украинофильскіе учебники для народныхъ школъ — „Кіевлянинъ“, № 91 [про „Граматку“].

34. *Неизвѣстный.* — Бесѣда — „Кіевлянинъ“, № 262 [Наведено сатиричний вірш із згадкою про Куліша].

1882.

35. *Одинъ изъ народа.* — Тридцатилѣтняя годовщина Н. В. Гоголя. — „Кіевлянинъ“, № 42. [про видання Гоголя].

36. Еще о Львовскомъ процессѣ. — „Кіевлянинъ“, № 143 [без підпису, про перебування Куліша у Львові].

37. [Луцкѣ Владиміръ]. Хуторна поезія П. А. Куліша — „Проломъ“, журналъ для политики и литературы, выходитъ во Львовѣ разъ на двѣ недѣли, № 5. [Л.]

38. *Сліпченко-Мордовецъ Д.* — За крашанку — писанка П. Ол. Кулішеві. Написавъ Данило Сліпченко-Мордовецъ, Спб. стор. 42. 8°. [Полеміка з приводу Львівських видань Куліша 1882-го року].

Рец. 1) „Заря“, К., 1882, № 168.

2) „Вѣстникъ Европы“, 1882, кн. IX (библіограф. листокъ).

39. „Кіевская старина“ о брошурахъ Куліша. — „Зоря“, письмо литературно-наукове для русскихъ родинъ, подъ редакцію Ом. Партицкого, річникъ третій, во Львовѣ, число 12, стор. 191—192 число 13, стор. 207—208.

40. *Кояловичъ М.* — Поразительная измѣнчивость убѣжденій писателя. — „Церковный Вѣстникъ“, издаваемый при С.-Петербургской Духовной Академіи, Спб., май, № 18, стр. 6—7. [про перебування Куліша у Львові].

41. *Кояловичъ М.* — Прежніе взгляды П. Куліша на Россію и Польшу, на православіе, унію и латинство. — „Церковный Вѣстникъ“, издаваемый при С.-Петербургской Духовной Академіи, май, № 21, стр. 5; № 22, стр. 9—10; юнь № 23, 4—6 стр. [про перебування Куліша у Львові].

1883.

42. *Костомаровъ Н.* — П. А. Кулішъ и его послѣдняя литературная дѣятельность. — „Кіевская Старина“, февраль, стр. 221—234.

43. *Комаровъ М.*—Бібліографичний покажчикъ нової української літератури (1798—1883), зібравъ М. Комаровъ. — Альманахъ „Рада“ на 1883 рікъ частина перша, видання М. Старицького, стор. 426—428.

44. *Комаровъ М.* — Бібліографичний покажчикъ нової української літератури (1798—1883) зібравъ М. Комаровъ. Київ, стор. 30—32.

1884.

45. *Петровъ Н. И.* — Очерки истории украинской литературы XIX столѣтія, К. [„Пантелеймонъ Александровичъ Кулишъ“, стр. 264—296; в кінці на стор. VI є „Алфавитный указатель личныхъ именъ“, де вказано на яких сторінках ще говориться про Куліша, та розкрито деякі з його псевдонімів].

1885.

46. *Мордовцевъ Д.* — Историческія поминки по Н. И. Костомарову. — „Русская Старина“, ежемѣсячное историческое изданіе, Спб., іюнь, стр. 619—620. [про перебування Куліша в Саратові].

47. *Пыпинъ А.* — Обзоръ малорусской этнографіи, VI, П. А. Кулишъ. — „Вѣстникъ Европы“, журналъ історії-політики-літератури, т. VI, декабрь, стр. 778—803.

48. *Zarysy ruchu literackiego Rusinów.* — „Ateneum“, czerwiec, lipiec, sierpień, IX розділ [без підпису].

49. *Ст-тъ Б. К.* — Арестъ г. г. Кулиша и Костомарова по разсказу нѣмецкихъ газетъ въ 1847 г. — „Русская Старина“, т. XLVIII, октябрь, стр. 123—125.

[З приводу замітки в „Augsburger Allgemeine Zeitung“ 1847, № 185, 4 липня].

50. *Франко Ив.* — Литературна хроника. — „Зоря“, Л., число 19 стор. 226.

1886.

51. *Г[оловацький] Я[ків].* — Lucida intervalla одного рьянаго украиномана. — „Слово“, Львовъ, виходить по вторникамъ, четвергамъ и субботамъ, издатель и отвѣтственный редакторъ Венедиктъ М. Площанскій, №№ 41, 42. [Л.]

52. *Левицкій П[ван Нечуй].* — Яковъ Головацкій й Пантал. Кулѣшь. — „Дѣло“, Львовъ, виходить що вторника, четверга и суботы, №№ 48, 49, 51. [Л.]

1888.

53. *Дашкевичъ Н. П.* проф. Отзывъ о сочиненіи г. Петрова „Очерки истории укр. литературы XIX столѣтія“, составленный проф. Н. П. Дашкевичемъ. — „Отчетъ о двадцать девя-

томъ присудженіи наградъ графа Уварова“, приложение къ LIX тому Записокъ Императорской Академіи Наукъ, № 1, Спб, стр. 229—258.

54. *Федькович.*—До Даня, до Танячкевича, як до брата рідного“,—„Товариш“, письмо літературно-наукове, Л., ч. I, стор. 112—115 [лист про Куліша].

1889.

55. *Огоновскій Омелянъ.*—Исторія литературы рускои. („Пантелеймонъ Кулѣшъ“).—„Зоря“, письмо литературно-наукове для русскихъ родинъ, издаване Товариствомъ им. Шевченка у Л., число 15 і 16, 266—272 стор.; ч. 17, 289—292; ч. 18, 304—308; ч. 19, 320—326; ч. 20, 337—342; ч. 21, 352—357; ч. 22, 373—378. ч. 23, 386—389. [загальний огляд Кулішевихъ праць].

1890.

56. *Никитенко.*—Дневникъ Александра Васильевича Никитенко (1847 г.)—„Русская Старина“, ежемѣсячное историческое изданіе, Спб., февраль, стр. 376—377.

57. *К[ониськ]ий О. Я.*—З життя в Полтаві [частина з моїх споминок].—„Правда“, місячник політики, науки і письменства т. II, випуск V, за місяць лютий, розділ XLIX, стор. 110—114. [Про приїзд Куліша до Полтави на-весні 1860 р.].

1891.

58. *A. De Gubernatis.* Dictionnaire international des écrivains, du jour Florence Louis Nicolai, éditeur-imprimeur via Faenza, 68, стор. 1285.

59. *Огоновскій Омелянъ.*—Исторія литературы рускои написавъ Омелянъ Огоновскій, часть III, 1 вѣддѣль. 2. Пантелеймонъ Кулѣшъ Л. Накладомъ Товариства Имени Шевченка, стор. 79—224 [загальний огляд Кулішевихъ творів, є згадки в іншихъ розділах].

60. *Пыпинъ А. Н.*—„Исторія русской этнографіи“, т. III. (Этнографія малорусская), А. Н. Пыпина, Спб., типографія М. М. Стасюлевича, „П. А. Кулишъ“, стр. 188—217, 220—222.

1892.

61. *[Аксаков].*—Иванъ Сергѣевичъ Аксаковъ въ его письмахъ, часть первая, т. третій, М., стр. 36, 65, 66, 79, 113, 217, 287, 306, 366.

62. *Бѣлинскій В. Г.* [Лист до П. В. Анненкова, грудень 1847 р.],—„П. В. Анненковъ и его друзья“, Спб., стр. 605—606.

63. *Орловъ А.*—Объ украинно-славянскомъ обществѣ, докладъ графа А. Ѳ. Орлова,—„Русскій Архивъ“ издаваемый Петромъ Бартевымъ, М., книга вторая, стр. 336, 340—346.

64. *Павлик М.*—Куліш та Крашевський (Куліш про свої зносини з поляками).— „Народ“ Коломия, № 20—24, стор. 223.

1893.

65. *Барсуковъ Н.*—Жизнь и труды М. П. Погодина, Спб., т. седьмой, 141—145, т. восьмой, стр. 251—252; т. девятый, 433—435; томъ двѣнадцатый, 147—150 [про зносини Куліша з М. Погоди́ним].

66. *М. К.*—Къ свѣдѣніямъ объ украинско-славянскомъ обществѣ.— „Русскій Архивъ“, издаваемый Петромъ Барте́невымъ, книга вторая, Москва, стр. 404—405.

67. *Науменко В.*—Григорій Федоровичъ Квитка, какъ малорусскій писатель, передъ судомъ критики.— „Кіевская Старина“ т. XLII, августъ, стр. 255—264.

[Наведено невидрукувану свого часу (1861) статтю М. Максимовича „Трезвонъ о Квиткиной Марусѣ“—полемика з Кулішем, з приводу його „Переднього слова до „Громади“ („Хата“ 1860) та інших згадок про Квітку].

68. *Павлик М.*—Про „строїтелів“ та „руїнників“— „Народ“ ч. 1, стор. 10—12; ч. 2, стор. 17—18; ч. 3, стор. 26—27.

1894.

69. *Огоновський Омелянъ.* Исторія литературы руской, написавъ Омелянъ Огоновскій, періодъ новый, литература наукова, Кулѣшъ.— „Зоря“ Л., число 2, стор. 36—39 [загальний огляд етнографічних праць Куліша].

70. *Огоновський Омелянъ.*—Исторія литературы руской, написавъ Омелянъ Огоновскій, часть IV, Л. Накладомъ Наукового Товариства имени Шевченка, 7. Пантелеймонъ Кулѣшъ, стор. 157—169. [Огляд етнографічних праць Куліша].

1895.

71. *Н. С-въ.*—Кулишъ. — „Энциклопедическій словарь“, издатели Ф. А. Брокгаузъ и И. А. Эфронъ, Спб., т. XVI, Куяловичъ-Кулонъ (кн. 32) стр. 959.

71а. *Мордовцевъ Д.*— „Новое Время“. № 6896.

72. [*Драгоманов М. П.*]—Погляд М. П. Драгоманова на українську історію— „Нарід“ [Коломия] № 17 [з приводу переписки Куліша з Крашевським].

[*М. Павлик*].

1896.

73. *Плетневъ и Гротъ.*—Переписка Я. К. Грота съ П. А. Плетневымъ, издана подъ редакцією К. Я. Грота, ординарнаго профессора Императорскаго Варшавскаго Университета, томъ второй, Спб, типографія Министерства Путей Сообщенія, стр. 811—815, томъ третій, 1886.

[Справді 1896,—передмова датована „сентябрь 1896“; на стор. 812 є покажчик на яких сторінках II і III тому згадується про Куліша].

74. Л[азаревскій] А.—Переписка Я. К. Грота съ П. А. Плетневымъ,—т. 2 и 3-й Спб. 1896. — „Кіевская Старина“, декабрь, стр. 85—90. [Рецензія з цитатами місць, що в них йде мова про Куліша].

1897.

75. Мордовцевъ Д.—Въчной памяти П. А. Кулиша.— „Всемирная Иллюстрація“, № 19, 3 мая, стр. 438—440. [З двома портретами Куліша—один в профіль—фотогр. 1860 р. і в українському убранні 1877, з автографами].

76. „Этнографическое Обзоріе“, издание этнографического отдела Императорскаго Общества любителей естествознанія, антропологии и этнографіи, состоящаго при Московскомъ Университетѣ, № 2, подъ редакціей Н. А. Янчука, стр. 178. [Некролог].

77. „Историческій Вѣстникъ“, историко-литературный журналъ, томъ XVIII, Спб., апрѣль, стр. 331—332. [Некролог].

78. „Книжный Вѣстникъ“, журналъ книжной торговли, издательской и литературной дѣятельности въ Россіи, органъ Русскаго Общества Книгопродавцевъ и Издателей, Спб., № 2, февраль, стр. 64. [Некролог].

79. Пулюй І.—Поминки по душі пок. Пант. Куліша.— „Зоря“, ілюстроване літературно-наукове письмо для родин, видаване Науковим Товариством імени Шевченка, под редакцією Олександра Борковського, у Львові, число 17, стор. 337—338.

80. Посмертна споминка (як П. Куліш відносився до наших селян)—„Правда“, число 7, стор. 97—100 [некролог Куліша і лист його до Вересая].

81. Шаховской Н. кн.—Памяти П. А. Кулиша.— „Русское Обзоріе“, литературно-политическій и научный журналъ, М., т. 44, мартъ, стр. 192—227. [Наведено листи Куліша до Гілярова, Платонова та Шаховського].

82. Шаховской Н. кн.—Памяти П. А. Кулиша.— „Читатель“ М., январь, № 2, стр. 127—177.

83. [Гоголь М. І.]—Письма Марьи Ивановны Гоголь къ П. А. Кулишу и Д. С. Каменецкому.— „Кіевская Старина“, декабрь, стр. 67—69 (документи, извѣстія и замѣтки).

84. Лободовскій М.—Три дня на хуторѣ у Пантелеймона Александровича и Александры Михайловны (Ганны Барвинокъ) Кулишъ.— „Кіевская Старина“, апрѣль, стр. 162—176.

85. Лободовскій М.—Три дня на хуторѣ у Пантелеймона Александровича и Александры Михайловны (Ганны Барвинокъ) Кулишъ.— „Южный Край“, Харьковъ № 5562.

86. [Грушевскій М.] Пантелеймон Куліш— „Записки Наутового Товариства імени Шевченка“ Львів, т. XV, кн. 1, стор. 1. [Некролог, без підпису].

87. *Гв. Хок.*—Могила П. Куліша.—„Зоря“, Л., число 19.

88. *Н[аумен]ко В.*—Полугодовая панихида по П. А. Кулишу.—„Кіевская Старина“, т. VIII, іюль, стр. 33—34 (документи, изв. и замѣтки).

89. *Вороний Микола.*—Пантелеймон Куліш.—„Зоря“, Л., число 4, стор. 78—80. [Посмертна згадка].

90. Поминки по Т. Шевченкѣ, Н. Костомаровѣ и П. Кулишѣ—въ С.-Петербургѣ 5 марта 1897 г.—„Кіевская Старина“ кн. 4, стор. 15—17 (док.) [без підпису].

91. *Шенрокъ Влад.*—П. А. Кулишъ (род. въ 1890 г. † февраля 1897 г.)—„Сѣверный Вѣстникъ“, Спб., мартъ, стр. 379—381. [Некролог].

92. Матеріали для біографіи П. Кулиша.—„Кіевская Старина“, май, 339—362 стр. [без підпису].

93. *Чалый М.*—Юные годы П. А. Кулиша,—„Кіевская Старина“, май, стр. 290—299.

94. *Щурат В.*—До історії останнього побуту П. Куліша у Львові, написав д-р В. Щурат.—„Зоря“, ілюстроване літературно-наукове письмо для родин, видаване Товариством імени Шевченка, під редакцією Олександра Борковського у Львові, число 9, стор. 178—179; число 10, 195—196, число 12, 236—239; число 16, 317—318; число 22, 433—436.

[В статті є поезії Кулішеві: „Промова науки до Русина“, „До чистої матери“, „С Підгіря“, „До двох левів“, число 12, стор. 237—238; „Корчемня кобза“, стор. 435].

Рец. 1) „Літературно-науковий Вістник“, видає Наукове Товариство імени Шевченка у Львові, т. I, стор. 72—73 [бібліогр.]

1898.

95. Читатели изъ народа и поэзія Кулиша.—„Кіевская Старина“, мартъ, стр. 88—95 (извлечено изъ газеты „Волынь“, 1898 г. №№ 25 и 25 [26?]) [без підпису].

96. *О. К.*—Цікава сторінка з минулого.—„Руслан“, № 137—142.

97. Два письма о Котляревскомъ—„Кіевская Старина“, т. LXII, VII—VIII, стр. 1—3 (док., Изв., зам.) [листи А. Строніна і С. П. Стеблина-Каменського до Куліша].

98. *Стешенко И.*—И. П. Котляревскій въ свѣтъ критики—[там само] стр. 102—116, 119—123, 126, 127, 129—137; 140, 141, 148, 149, 150, ч. IX, стр. 271, 272, 274, 275, 279, 282, 284, 287, 288, 289, 293, 295, 305, 306, 309, 315, 316.

99. *Щурат В. Др.*—До історії останнього побуту П. Куліша у Львові. Накладом Наукового Товариства імени Шевченка у Львові, стор. 37, 8^о.

100. *А. Л[азаревський]*—Предки П. А. Кулиша.—„Кіевская Старина“, сентябрь, стр. 62—65 (документи, извѣстія и замѣтки).

1899.

101. *Гринченко Б.*—П. А. Кулишъ, біографическій очеркъ, Черниговъ, стр. 43, 8^о.

Рец. 1) *І. Ф[ранко]*.—ЛНВ, 1899, т. VI, стор. 121.

2) „Кіевская Старина“, 1899, май, стр. 100—101 (бібліографія).

3) Див. № 120.

102. *Лободовскій М.*—На могилъ П. А. Кулиша.—„Южный Край“ № 6261 [переказ цієї статті — наш № 105].

103. *Єфремов Сергій.*—Іван Пилипович Хильчевський, (посмертна згадка).—„Літературно-науковий Вістник“, у Львові, т. V, стор. 130—132 [про взаємини Хильчевського з Кулішем].

104. *Жемчужниковъ Левъ.*—Отрывки изъ моихъ воспоминаній о пятидесятихъ годахъ—„Вѣстникъ Европы“, Спб т. VI, ноябрь, стр. 230, 241, 242, 244, 251, 253—258.

105. Могила П. А. Кулиша.—„Кіевская Старина“, май стр. 73 (документи, изв. и зам.) [без підпису].

106. Два письма А. Н. Маркевича къ Т. Г. Шевченко и П. А. Кулишу.—„Кіевская Старина“, май, стр. 68—71 (документи, извѣстія и замѣтки) [про Марка Вовчка; без підпису].

107. *Лазаревскій А.*—Предки П. А. Кулиша.—„Очерки, замѣтки и документы по исторіи Малороссіи“. К., типографія Императорскаго Университета св. Владиміра, стр. 81—85.

Рец. 1) „Историческій Вѣстникъ“, историко-литературный журналъ, Спб, т. XXVII, стр. 311.

108. *Ш[угу]ровъ Н.*—У могилъ П. А. Кулиша и В. М. Бѣлозерскаго.—„Кіевская Старина“, сентябрь, 356—378 стр. [е перелік Кулішевих автографів; Приложение — свѣдѣнія о П. А. Кулишѣ извлеченныя изъ аттестата о службѣ его, выданного изъ департамента общихъ дѣлъ Мин. путей сообщенія 20 августа 1875 г.]; октябрь, стр. 19 (поправки).

109. *С. Є[фремов]*.—Літературна спадщина Куліша.—ЛНВ, кн. XI, стор. 117—118.

1900.

110. *[Білозерскій О. М.]*—Рѣчь О. М. Бѣлозерскаго на полугодовой тризнѣ по П. А. Кулишѣ, въ день Пантелеймона 27 іюля 1897 г.—„Земскій сборникъ Черниговской губ.“, февраль, стр. 22—27.

111. Памяти П. А. Кулиша.—„Кіевская Старина“, мартъ, стр. 155 (документи, изв...) [передрук замітки з газ. „Южный Край“; без підпису].

112. *[С. О. Єфремов]*. Щедрування на могилі П. О. Куліша.—„ЛНВ“, кн. III, стор. 213 [без підпису].

113. *Маковей Осип.*—Панько Олелькович Куліш, огляд його діяльності.— „Літературно-науковий Вістник“, Л. том IX, книжка III, стор. 161—183; [біографічні моменти до 1846 року] том X кн. IV, 1—28; [літерат. діяльність 40 р.р.] V, 77—107 літ. [діяльність 50 р.р.]; VI, 169—188; [біографія 1845—1862 р.]; том XI, IX, 145—161; [загальна оцінка], том XII X, 30—43; [біографія 1864—1874] XI, 92—114; [зносини з галичанами. Літерат. праця 1862—1885 р.р.] XII, 150—169. [Побут Куліша у Львові, літерат. праці останнього періоду].

114. *Маковей Осип.*—Панько Олелькович Куліш (огляд його діяльності). Л. з друкарні Наукового Товариства імени Шевченка, стор. 170 [відбитка з „ЛНВ“].

Рец. 1) Див. № 120.

115. *Чернявський М.*—Пантелеймонъ Олександровичъ Кулишъ и його оповидання.—Бахмутъ, печатня М. Крамарева, стор. VIII [відбитка передмови до „Оповидань“, р. 1900].

116. Шыри слёзы надъ могилою П. О. Кулиша. Бахмутъ, друкарня М. Крамарева, 1899 стор. 53. [Зміст: „Передне слово“, вірші М. Чернявського та інших на пошану Куліша].

Рец. 1) „ЛНВ“, книжка VI, стор. 56.

1901.

117. *Франко Ів.*—З остатніх десятиліть XIX в.—„Літературно-науковий Вістник“, 1901, книжка VII, за липень, стор. 9—11.

118. *Шенрокъ В.*—П. А. Кулишъ (Біографическій очеркъ).—„Кіевская Старина“, февраль, стр. 153—179; мартъ 461—492; апрѣль 126—152; май 183—213; юнь, 344—382; т. LXXIV юль-августъ, 46—102; сентябрь 304—330; т. LXXV, октябрь 18—44.

119. *Шенрокъ В.*—П. А. Кулишъ. Біографическій очеркъ, К., стр. (2) + 255, 8°. Оттискъ изъ журнала „Кіевская Старина“.

Рец. 1) „Русская Мысль“, 1902, книга VII, М., стр. 239.

2) „Русскія Вѣдомости“, 1902, № 42, 11 февраля.

3) „Вѣстникъ Европы“, журналъ исторіи-политики-литературы, Спб, 1902, т. I, февраль, стр. 837—839.

120. *Стешенко Ів.*—Проби біографії й оцінки діяльності П. Куліша [рецензія на: О. Маковей. Панько Олелькович Куліш, огляд його діяльності 1900, ст. 170. Б. Гринченко П. А. Кулишъ. Біографическій очеркъ. Черниговъ, 1899, ст. 43].—„Записки Наукового Товариства імени Шевченка“, виходять у Львові що два місяці під редакцією Михайла Грушевського, т. XLIV, кн. VI, стор. 1—28 (наук. хроніка).

121. Максимовичъ подъ фирмой Кулиша.—„Кіевская Старина“, май, стр. 73 (документи...) [замітка про помилку з їхніми портретами, без підпису].

122. Библия въ переводѣ П. А. Кулиша.—„Кіевская Старина“ т. LXXIV, юль, августъ, стр. 23 [документи, изв. и зам., без підпису].

123. Кулишъ Пантелеймонъ Александровичъ.— „Большая Энциклопедія“, подъ редакціей С. Н. Южакова, издатели Библіографическій Институтъ (Майеръ) въ Лейпцигѣ и Вѣнѣ и книгоиздательское товарищество „Просвѣщеніе“, Спб, одиннадцатый томъ, стр. 648—650.

1902.

124. *Стороженко Н. В.*—Мое знакомство съ П. А. Кулишемъ.— „Подъ знаменемъ науки“, юбилейный сборникъ, въ честь Николая Ильича Стороженка, изданный его учениками и почитателями, М., стр. 244—248.

125. *Франко Ів.*—Михайло П. Старицький.— „ЛНВ“, книга V, стор. 46—48.

126. *Щеголевъ П.*—Къ біографіи П. А. Кулиша.— „Историческій Вѣстникъ“, историко-литературный журналъ, Спб, т. XXXIII, стр. 243—247 [наведено листа Кулиша до М. І. Гоголь].

127. *Щеголевъ П. Е.*—Школьные годы Гоголя.— „Историческій Вѣстникъ“, историко-литературный журналъ, томъ XXXVII, Спб. К. стр. 530—531 [та в статті „Отецъ Гоголя“, стр. 662].

128. *Гринченко Б.*—Ганна Барвинокъ.— „Оповідання зъ народнихъ устъ“ К., стор. V, VIII—XII, XIV.

129. *Коробка Н. И.*—Кулишъ о малорусскихъ повѣстяхъ о Гоголя.— „Литературный Вѣстникъ“, изданіе Русскаго Библіологическаго общества, т. III, книжка I, Спб, стр. 73—85.

130. *Мезієръ А. В.*—Русская словесность съ XI по XIX столѣтія включительно“. Библіографическій указатель произведеній русской словесности въ связи съ исторіей литературы и критикой книги и журнальныя статьи, часть II, Русская словесность, XVIII и XIX стол., съ предисловіемъ Н. А. Рубакина, цѣна 4 руб., Спб., стр. 170, 496.

131. *Коваленко-Коломацький Г.*—П. А. Кулишъ, какъ переводчикъ.— „Югъ“, Херсонъ, № 1128—1129.

1903.

132. *Балика А.*—Библіографичный показчикъ писаннвъ П. Кулиша.— „Дубове листе“, альманахъ на згадку про П. О. Кулиша, упорядкувалы М. Чернявський, М. Коцюбинський, Б. Гринченко, у Києви, стор. 247—276.

133. *Гринченко Б.*—До читачивъ.— „Дубове листе“, упорядковалы: М. Чернявський, М. Коцюбинський, Б. Гринченко, у Києви, стор. 5—14.

[Передмова до альманаху; на стор. 15 коротенька бібліографія писань про Кулиша; передмова до бібліографічного показчика стор. 245—246].

Рец. 1) *Мировець В.*— „Кіевская Старина“, 1903, май, стр. 121—122 (бібліографія).

1904.

134. *Франко Иван.*—Южно-русская литература. — „Энциклопедическій словарь“, издатели: Ф. А. Брокгаузъ, И. А. Эфронъ, томъ ХLI, Спб. стр. 309—315 [загальний огляд].

135. *Никитенко А. В.*—Моя повѣсть о самомъ себѣ и чему свидѣтель въ жизни былъ, Записки и Дневникъ [1804—1877 г.г.] съ портретомъ автора. Изданіе второе, исправленное и дополненное по рукописи, подъ редакціей, съ примѣчаниями и алфавитнымъ указателемъ М. К. Лемке, томъ I, Спб. Типолитографія „Герольдъ“, стр. 371, 373.

136. *В. Н[ауменко].*—Кулишъ П. А. и его сотрудничество въ „Искрѣ“. — „Кіевская Старина“, февраль, стр. 239—241.

1905.

137. *Пантелѣевъ Л. Ф.*—Изъ воспоминаній прошлого, Спб, 339 стр.: стр. 168—169, 172—174; 177, 198.

138. *Головацький.* Начерк листу Якова Головацького до Пант. Куліша з дня 30, VI, 1859 р.; Лист Августа Бельовського 1858 р.; Лист Николая Макарова до Якова Головацького, писаний дня 16(28) VI, 1858 р. — „Кореспонденція Якова Головацького в літах 1850—62“, Видав Др. Кирило Студинський. Збірник фільологічної секції Наукового Товариства імени Шевченка, т. VIII і IX, у Львові, накладом Наукового Товариства імени Шевченка, стор. 463—464; 396 і 399—400. [На стор. 555 показано ще сторінки, де говориться про Куліша].

139. *Пуллой І.* проф. і Др.—Кілька споминів про Куліша і його дружину Ганну Барвінок. — „Нові і перемінні зьвізди“ третє доповнене виданне, накладом автора, з друкарні Адольфа Гольцгаузена у Відні, стор. 45—120. [Присвята Кулішеві 2—4 стор.].

Рец. 1) *Н-ко В.*—„Кіевская Старина“, 1905, сентябрь, стр. 100—102.

2) *Дорошенко Д.*—„Нова Громада“, літературно-науковий місячник, 1906, № 4, квітень, стор. 173—175.

140. *Леся [и] Галя.*—Воспоминаніє дѣтства о дядѣ П. А. Кулишѣ.—„Кіевская Старина“, февраль, стр. 342—348.

141. *Абрамовъ Иванъ.*—Дѣдъ П. А. Кулиша.—„Кіевская Старина“, май, стр. 157.

142. *Вашкевичъ Г.*—Переводъ П. А. Кулишомъ на українській языкъ манифеста 19 февраля 1861 года „Положенія о крестьянахъ.—„Кіевская Старина“, февраль, 324—341, мартъ, 423—460, май, стр. 160.

1906.

143. Школа імени українського діяча П. О. Куліша.—„Рідний Край“, часопись політична, економічна, літературна і наукова, виходить раз на тиждень у Полтаві, число 31, стор. 12 [без підпису].

144. Євангеліє українською мовою. — „Рідний Край“, число 41, стор. 5 [без підпису]

145. *Студинський Кирило*. — До історії взаємин Галичини з Україною, Лист Василя Білозерського до Омеляна Партицького. — „Світ“, літературно-наукова часопись, видає Вячеслав Будзинський, Л., ч. 8, стор. 124—126; ч. 9, 138—141; ч. 10—11, 161—163.

146. *Грінченко Б.* — До історії Кулішевих „Досвіток“, „Науковий“ Збірник“, присвячений проф. Мих. Грушевському учениками й прихильниками з нагоди його десятилітньої наукової праці в Галичині 1894—1904, у Львові, стор. 509—523.

147. *Комаров М.* — Українська драматургія, збірка бібліографічних знадобів до історії української драми і театру українського, (1815—1906 р.) г. Одесса [Докладний показчик писань Куліша й про нього, стор. 194—195].

148. *Грінченко Б.* — Кулішеві твори й сільські читачі. — „Нова Громада“, № 6, стор. 68—83; № 7, стор. 53—70.

149. *Барвінський Олександр*. — „З остатніх десятиліть XIX віку“. — Накладом редакції „Руслана“, Львів, стор. 6, 10—13, 25—30.

150. *Дорошенко Д.* — На громадській роботі (про Пантелеймона Куліша). „Благотворительное общество издания общепольных и дешевых книг“, № 40, Спб, стор. 32. 1907 [Загальний огляд].

151. *Драгомановъ М. П.* — Собрание политическихъ сочиненій, томъ II, Paris Société nouvelle de Librairie et d'édition. Изданіе редакції „Освобожденія“, стр. 158, 575, 576, 599.

152. *Мировець В.* — Твори Віктора Забіли, відбиток з журналу „Кіевская Старина“, у Київі, стор. 6, 7, 10, 14, 19, 20, 21, 25—26, 27, 28, 29, 31, 32.

1907.

153. *Грінченко Б.* — Перед широким світом, Київ, П. Куліш, стор. 146—190. [Кулішеві твори перед судом читачів].

154. *Пчілка Олена*. — Пам'яті П. Куліша. — „Рідний Край“, часопись політична, економічна, літературна і наукова, виходить раз на тиждень у Полтаві, число 6. [Згадка в річницю смерті].

155. *Дорошенко Д.* — П. Куліш (10 років зо дня його смерті, 2 лютого 1897 року). — „Україна“, науковий та літературно-публіцистичний щомісячний журнал, у Київі, рік перший, т. I, февраль, стор. 238—249.

156. Видання творів П. Куліша. — „Рідний Край“, українська часопись, виходить у Київі що тижня, число 8, стор. 9. [без підпису].

157. *Даниловъ Владимиръ*. — П. А. Кулишъ и „Кіевская Старина“, подъ редакціей Ѳ. Г. Лебединцева. — „Україна“ науковий та літературно-публіцистичний щомісячний журнал, у Київі, рік перший, т. III, июль—августъ, стр. 202—211.

1908.

158. *Русова С. Ф.*—Українська література в XIX вѣкѣ (первый періодъ съ 1798 по 1862 г.).—„Історія Росіи в XIX вѣкѣ“, изданіе Т-ва Бр. А. и И. Гранатъ и К^о, т. № 4, часть вторая, отдѣлъ второй, стр. 313—314. [Року не зазначено].

159. Писання П. Куліша.—„Рідний Край“, українська часопись, виходить у Києві що тижня, число 20, стор. 5. [без підпису]

160. Згадки про П. Куліша (до роковин його смерті).—„Рідний Край“, українська часопись виходить у Києві що тижня, число 4, стор. 8—10. [Зміст: Лист Ганни Барвінок, вірш Простака, „Памяти П. Куліша“ [без підпису].]

161. *Чернявський М.*—Епітафія П. Кулішу.—„Рідний Край“, українська часопись, виходить у Києві що тижня число 5, стор. 6.

162. *Вахнянин Анатоль.*—Листи до Пантелеймона Куліша. (1869 р.) Видав Кирило Студинський у Львові, накладом видавця, з печатні А. Шийковського, 8^о, 120 стор.

[Передмова Кирила Студинського 3—11 стор.]

163. *Швець.*—Щире слово над могилою П. Куліша.—„Рідний Край“, українська часопись, виходить у Києві, що тижня, число 5, стор. 6.

164. *Иконниковъ В. С.*—Опытъ русской исторіографіи, т. второй, книга вторая, Типографія Императорскаго Университета Св. Владиміра. [На стор. 38 „Указателя“ зазначено сторінки, де згадується про історичні праці Куліша].

165. *Є[фре]мов В.*—До біографії Куліша.—„Рада“, К., 14 марта, № 224, стор. 1.

166. *Доманицький В.*—Марко Вовчок про Куліша.—„Літературно-науковий Вістник“, кн. X за жовтень, стор. 50—52.

167. *Аксакова.*—Дневникъ Вѣры Сергѣевны Аксаковой. (1854—55 г.г.)—„Минувшіе годы“, журналъ посвященный історіи и литературѣ, августъ, Спб, стр. 109—110; 114—120. [про „Повѣсть объ украинскомъ народѣ“, „Черную Радѣ“ і перебування Куліша в Аксакових].

168. *Барвінок Ганна.*—Довічний жалъ.—„Рідний Край“, українська часопись, виходить у Києві, що тижня, число 5, стор. 6.

169. *Борзенський Ілько.*—Памяті Пантелеймона Куліша.—„Рідний Край“, число 5, стор. 6.

170. *Борзенський І.*—Святкування дня народження Пантелеймона Куліша.—„Рідний Край“, число 28, стор. 3—4.

1909.

171. *Пачовський Михайло Др.*—Пантелеймон Куліш.—„Ілюстроване українсько-руське письменство в житеписях“ для молодіжи, зложив Др. Михайло Пачовський, видане Руского Това-

риства педагогічного ч. 110, Львів. І часть до 60-х років, стор. 86—95. [Наведено такі поезії Куліша: „Народня Слава“, „Братя Тарасові“, „Ключ розуміння“, „Заспів“].

172. З нагоди одинадцятих роковин смерти П. А. Куліша.— „Руслан“, 1909 [Про це „ЗНТШ“, т. LXXXIX, стор. 179; без підпису].

173. *Слабченко М.*—До історії відношень між Кулішем та Т. Г. Шевченком.— „Пошана“, збірникъ Харьковского историко-филологического общества, т. XVIII, изданъ въ честь проф. Н. Ф. Сумцова, Харьковъ, стор. 557—559.

174. *Доманицький Вас.*—Одна з „Катерин“ (Матеріал для драми з життя „українофілів“ 1860-их років).— „ЛНВ“, кн. VII, стор. 68—70. [про участь Куліша в долі дівчини, що її зневажив Честаховський].

175. *Студинський Кирило.*—І. Листи П. Куліша до Ом. Партицького, (1866—68 р.)— „Руслан“, Л. ч. ч. 1—4 і окремо. [Про це „Записки Наукового Товариства імени Шевченка“ т. LXXXIX, стор. 178].

176. *Студинський Кирило.*—ІІ. Листи Куліша до Мальвіни Климковичової.— „Руслан“, Л. ч. 6 і 7.

177. *Студинський Кирило.*—ІІІ. Листи Ом. Огоновського до П. Куліша, в літах 1889—91.— „Руслан“, Л. ч. ч. 8—22.

178. *Студинський Кирило.*—ІV. Листи Анатолія Вахнянина до Пант. Куліша.— „Руслан“, Л. ч. ч. 75—171 [і окремо].

179. *Грушевський Ол.*—Етнографічні видання і плаїни.— „Записки Наукового товариства імени Шевченка“, т. LXXXIX, кн. III, стор. 102—110.

180. *Грушевський Ол.*—Поетична творчість П. Куліша.— ЛНВ, книжка IX, стор. 398—411 [Вступ. „Україна“]. 72—89; [„Досвітки“. Загальні погляди. Історичні погляди] XII, 436—453. [„Великі проводи“. Голка].

181. *Яричевський С.*—Иродова морока.— „Буковина“, ч. ч. 129—132; 135—137.

182. *Барвінок Ганна.*—Спогади про знаємість Куліша з домом Білозерських (присвячую Дорогій моїй сестрі Н. М. З. товаришу моему вірному).— „Будучність“, Л., ч. 3, 1-го лютого, стор. 33—36.

183. *Сріблянський М.*—Трагична постать (Пам'яті Пантелеймона Куліша)— „Українська Хата“, літературно-науковий громадський і економічний ілюстрований місячник, К. № 3 і 4, стор. 140—147.

1910.

183а. *Франко Іван.*—Нарис історії українсько-руської літератури до 1890 р. написав Іван Франко, у Львові, з портретом автора (Писання Івана Франка т. 1), накладом Українсько-руської видавничої спілки, стор. 117—125; 144—146; 173—176; 236—237 [дивись ще показчик на стор. 412].

184. *О. П.*—Видання творів Кулішевих (бібліографічна замітка.—„Рідний Край“, число 35 [вийшло 30 січня 1910 р., до річника 1909-го] стор. 9—10 [рец. на видання І. Каманіна і Ю. Романчука].

185. *Кобилянський.*—Лист Антона Кобилянського до П. Куліша.—„Писання Осипа Юрія Федьковича“, т. четвертий. Матеріали до життєписи Осипа Юрія Гординського-Федьковича з перводруків і автографів зібрав, упорядкував і пояснив Др. Осип Маковей, у Львові, українсько-руська бібліотека, видає фільольогічна секція Наукового Товариства імени Шевченка, стор. 11—13.

186. *Франко Іван.*—Молода Україна“, писання Івана Франка, IV, часть перша, провідні ідеї й епізоди, у Львові, накладом українсько-руської видавничої спілки, стор. 4, 5, 6, 12—15.

1911.

187. *Єфремов Сергій.*—Історія українського письменства, видало за допомогою Миколи Дмитрієва, видавництво „Український Учитель“, Спб, стор. 148—149; 282—292 [дивись покажчик імен в кінці книги; року не зазначено].

188. *Старицька-Черняхівська Л.*—Ганна Барвінок (посмертна згадка).—„ЛНВ“, 1913, IX, стор. 367—371.

189. *Семевскій В.*—Кирилло-Меводіевское общество 1846—47 г.—„Русское Богатство“, ежемѣсячный литературный, научный и политический журналъ, Спб, № 5, май, стр. 102, 106, 108 109, 111, 115, 127; № 6, іюнь, 39, 49, 51, 52, 56, 65, 66.

190. *Євшан Микола.*—Шевченко і Куліш.—„Тарас Шевченко“, статті Миколи Євшана, В-во „Життя й мистецтво“ К. Друк., акц. т-ва „Петро Барський у Києві“ Хрещатик, 40. 8°, стор. 85—91.

191. *Русова С.*—Просвітний рух на Україні в 60-х роках—„Світло“, український педагогічний журнал, книжка шоста, видавництво „Український Учитель“, лютий (февраль), стр. 36—37.

192. *Шевченко*—[Листи П. Кулішу]—Матеріали по политическому дѣлу Т. Г. Шевченка (редакція Иг. П. Житецкаго)—„Твори Т. Шевченка“ въ двухъ томахъ, видання В. Яковенка, Спб, томъ другий, стор. 418—419, 421, 421—422 (листи 89, 93, 95).

193. Матеріали по политическому дѣлу Т. Г. Шевченка (Редакція Иг. П. Житецкаго)—„Твори Т. Шевченка“ въ двухъ томахъ, видання В. Яковенка, Спб., том другий, стор. 97, 101, 106, 111, 113, 116, 118, 119—120, 122, 123, 124, 125 [без підпису].

194. *Єфремов Сергій.*—Історія українського письменства, видання друге без одмін, видавництво „Український Учитель“, видано за допомогою Миколи Дмитрієва стор. 282—292 [року не зазначено].

195. *Барвінок Г.*—Спомини А. М. Куліш (Ганни Барвінок)—„Українська Хата“, кн. 5 і 6, травень-червень, стор. 297, 311, кн. 7 і 8,

липень і серпень, стор. 298—317. [продовження спогадів, що були вміщені в журналі „Будучність“. Зміст: II. П. О. Куліш в 1846 р. у Петербурзі. Заручини. III. Весілля. IV. Прощальний дівич-вечір. V. Ми виїхали за границю. VI. Приїзд до Києва на перепуті до Варшави].

196. *Василенко М.*—Г. Н. Теплов і його „Записка о не-порядкахъ въ Малороссіи“. — „Записки Українського Наукового Товариства в Києві“, книга IX, Київ, стор. 13—28.

1912.

197. *Єфремов С.*—Без синтезу. — „Рада“, газета політична, економічна, літературна, четвер, 2 февраля (15 лютого), № 27, стор. 1.

198. *Барвінський Олександр.*—Спомини з мого життя—[Серія] „Образки з громадянського і письменського розвитку Русинів“, перша часть, Л., стор. 56, 57, 60, 61, 87—88, 95, 99, 116—119, 125, 158.

199. *Барвінок Ганна (О. Куліш)*—Спомин про старшого боярина Тараса Шевченка на весіллі Пантелія Куліша і Олександри Куліш в 1847 р. — „Сборникъ посвященный памяти Тараса Григорьевича Шевченка“, М. Видання Комітету по упорядкуванню шевченковських свят в Москві, стр. 129—130.

1913.

200. *Барвінський Олександр.*—Спомини з мого життя,—[серія] „Образки з громадянського і письменського розвитку Русинів“, часть друга. Львів-Коломия, стор. 3—16, 67—71, 149—156; [Лист М. Лисенка до Куліша, стор. 403—406].

201. Наші письменники, Пантелеймон Куліш.—„Ілюстрований Календар Руського Народного Союзу“ на рік 1913, річник другий, Оліфант, Па, стор. 119.

1914.

202. *Грушевський Ол.*—Шевченко і Куліш.—Шевченківський Збірник“, т. 1, Петербург, стор. 17—47.

Рец. П. С.—„Україна“, кн. III, К. стр. 101—102.

1915.

203. *Грушевський М.*—Допит Куліша в III отд. — [в статті] „Матеріяли до історії Кирило-Мефодіївського б-ва“. „Збірник пам'яті Тараса Шевченка“ (1814—1914), вид. Українського Наукового Товариства в Києві. К., стор. 167—184. [Згадується про К. в цій-же статті, в допитах інших осіб. Матеріяли зладив до друку М. Грушевський].

1916.

204. *Василенко Н. П.* — Казаки и польская государственность въ ихъ отношеніяхъ послѣ куруковскаго договора, — „Очерки по исторіи Западной Руси и Украины“. [Додаток до] „Русская исторія въ очеркахъ и статьяяхъ“, т. III, К. стр. 448—451; 457—462.

1917.

205. *Єфремов Сергій.* — Історія українського письменства, видання третє з одмінами і додатками, К. Видавництво „Вік“, стор. 263—272 [Загальний огляд; в кінці див. покажчик усіх згадок про Куліша].

206. *П. З.* — Панько Олелькович Куліш. — „Календарь“ на рік звичайний 1917, Петроград, друкарня „Научное Дѣло“, стор. 156—157.

1918.

207. *Крыжановскій В.* — Библия на украинскомъ языкѣ (очеркъ). Державна друкарня, Володимирська 46, 8 стр. 8^о.

208. *Міяковський В.* — Куліш і Квітка. — „Наше Минуте“, К., число 2, стор. 26—31 [подано заяву Куліша до Цензурної Управи].

209. *Міяковський В.* — Куліш і цензура. — „Наше Минуте“, К., число 2, стор. 99—106.

210. *Грушевський О.* проф. — Пантелеймон Куліш. — „Шлях“, вістник літератури, мистецтва та громадського життя, ч. 2, лютий, стор. 29—32. [Додано портрета К., роботи П. Москаленка].

211. *Дорошенко Д.* — П. О. Куліш, його життя й літературно-громадська діяльність, у Києві, Товариство „Прогресу“, стор. 70. 8^о.

Рец. 1) *Могиланський М.* — „Книгарь“, літопис українського письменства, липень 1918 р. число 2-ге, стор. 657 [№ рецензії 516].

2) *Міяковський В.* — „ЛНВ“, 1918, кн. VII—VIII, стор. 155—157.

3) *Зайцев Пав.* — „Наше Минуте“, 1918, число 1, стор. 190.

212. *Семевскій В.* — Кирилло-Меводіевское Общество. 1846—47 г. — „Голосъ Минувшаго“, журналъ исторіи и исторіи литературы, № 10—12, октябрь — декабрь [вийшов 1919 р.] стр. 105, 106, 109, 114, 118, 140, 142, 143, 147, 156.

213. *Єфремов Сергій.* — Коротка історія українського письменства. — Видавниче товариство „Криниця“, у Києві, стор. 150—152.

214. *Зайцев Пав.* — Листи Куліша до Н. Ол. Білозерської. — „Наше Минуте“, журнал історії, літератури і культури, число 3, стор. 114—124. [дев'ять листів 1886—1887 рр.]

215. *Щепотьєв.* — Розмови про українських письменників, 60-ті та 70-ті роки XIX століття, частина друга, розділ XIV, П. О. Куліш, Полтава, стор. 9—21.

1919.

216. *Лобода А.* проф.—П. О. Куліш-етнограф.—„Книгарь“, липень—серпень, число 23—24, стор. 1555—1564.

217. *Рулін П.*—П. О. Куліш, як дослідник і критик М. В. Гоголя.—„Книгарь“, липень—серпень, число 23—24, стор. 1563—1574.

218. *Єфремов С.*—Біля початків української критики (Куліш як літературний критик).—„Книгарь“, липень—серпень, число 23—24, стор. 1529—1538.

219. *Грушевський О.*—Історичні студії П. О. Куліша.—„ЛНВ“, кн. VII—IX, липень—вересень, стор. 77—93.

220. *Романовський В.*—Куліш і його праці по історії України.—„Книгарь“, листопад, ч. 27, стор. 1801—1808.

221. Літературний огляд [без підпису, про „Книгарь“, 1919, № 23—24, пам'яті Куліша].—„ЛНВ“, кн. VII—IX, стор. 192—193.

222. *Міяковський В.*—З просвітньої діяльності П. А. Куліша.—„ЛНВ“, VII—IX, липень—вересень, стор. 93—107.

223. *Єфремов Сергій*—Історія українського письменства, видання четверте з одмінами й додатками, т. II, Київ—Ляйпціг, українська накладня, стор. 51—63. [Див. на стор. 440 докладний покажчик цього тому й першого (Українська накладня Київ—Ляйпціг, 1924)].

224. *Зайцев Павло*—Видання творів П. Куліша.—„Книгарь“, липень—серпень, число 23—24, стор. 1573—1582.

225. *Сагарда Н.* проф.—Поетичні переклади П. О. Кулішем Св. Письма.—„Книгарь“, липень—серпень, число 23—24, стор. 1543—1554.

226. *Ніковський Ан.*—Ліра П. Куліша.—„Книгарь“, липень—серпень, число 23—24, стор. 1537—1574.

227. *Сумцов М.*—Пантелеймон Куліш, вид. газ. „Рідне Слово“. Полтава, стор. 54+(2), 8°.

228. *Стебницький П.*—Культурно-громадська праця П. О. Куліша.—„Книгарь“, липень—серпень, число 23—24, стор. 1515—1530.

1921.

229. *Барвінський Олександр.*—Історія української літератури, II часть, третя (народня) доба письменства, у Львові, накладом книгарні Наукового товариства ім. Шевченка, стор. 170—195.

1922.

230. *Барвінський Ол.*—Участь П. О. Куліша в підемі і розвитку народнього письменства в Галицькій Україні [з нагоди 25-ліття його смерті].—„Літературно-Науковий Вістник“, у Львові, кн. IV, стор. 40—52.

231. *Барвінський Олександр*. — Огляд історії української літератури — вступ до „Вибору української літератури для учительських семінарій“, третє справлене видане, у Львові, накладом Книгарні А. Бардаха, стор. 114—116.

232. *Томашівський С.* — Куліш і українська національна ідея. — „Під колесами історії“, нариси і статті, Берлін, Бібліотека „Українського слова“, ч. 15, стор. 95—102.

233. *Щурат Василь* Др. — Фільософічна основа творчости Куліша. В 25-літте смерти письменника. — Л., накладом автора з друкарні „Діла“, 132 стор. 16^о.

Рец. 1) *Ковалівський А.* — „Червоний Шлях“, Х. 1924, № 11—12, стор. 298—299.

234. *Дорошкевич Ол.* — Українська література, підручна книга для старших груп семирічної школи. Державне Видавництво України. К. стор. 189—202. [На обгортці „1923“].

235. *Дорошенко Д.* проф. — Огляд української історіографії, Прага, накладом Українського Університету в Празі; друк Державної друкарні в Празі, стор. 105—114. [Див. ще покажчик в кінці книги].

1923.

236. *Дорошенко Дмитро*. — Пантелеймон Куліш [в серії: „Літературні характеристики українських письменників“, IV]. Українська накладня, Київ—Ляйпціг, № 174—176, стор. 207, 12^о [року не зазначено].

Рец. 1) *Б-кий П.* — „Нова Україна“, Прага, ч. 11, листопад, стор. 247—248.

237. *М. Плевако*. Сковорода в світлі художньої літератури, — „Книга“, місячник літератури, критики й бібліографії, ч. I, січень—лютий, стор. 11—16.

238. *Стороженко М.* — До біографії Куліша. I. „П. Куліш у Києво-Печерській школі“. II. „Листи Куліша до М. В. Стороженка“ (80-ті р.р. XIX в.). — „Записки Історично-Філологічного Відділу“ Всеукраїнська Академія Наук, К., стор. 198—215.

239. *Лобода Андрій* акад. — До літературної історії Кулішевих „Записокъ о Южной Руси“. — „Записки Історично-Філологічного Відділу“, кн. II—III, Всеукраїнська Академія Наук, Київ, стор. 111—115.

240. *Багрий А. В.* Шевченковская студия, введение в изучение Шевченка. Темы для литературных работ. Библиография г. Гор. Владикавказ 12^о. [Про Куліша стор. 17, 18, 19 30—31].

1924.

241. *Глушко С.* — Куліш про свої зносини з поляками. — „Україна“, науковий трьохмісячник українознавства, орган історичної секції Академії, під загальною редакцією голови секції акад. Михайла Грушевського, К. книга 3, стор. 103—109.

242. *Дорошкевич Ол.*—Підручник історії української літератури, „Книгоспілка, Харків—Київ, стор. 82, 89, 99—103, 114, 129, 130, 136, 174—177, 178, 216, 289.

243. *Дорошкевич Ол.*—З Кулішевого архіву [листи Куліша до Марка Вовчка та Омеляна Огоновського.—„Україна“, кн. 4, стор. 83—88].

244. *Єфремов С.*—Без синтезу (до життєвої драми Куліша).—„Записки Історично-Філологічного Відділу“, Всеукраїнська Академія Наук, кн. IV, у Києві, стор. 58—79.

245. *К-й Ів.*—До життєпису П. Куліша. [Листи Куліша до П. Глібової, Л. Глібова та листи без адреси.]—„Червоний Шлях“, Х. № VIII—IX, стор. 268—285].

246. *Лященко А.*—Перлюстрований лист П. Куліша до С. Т. Аксакова.—„Україна“, книга 4, стор. 83.

1925.

247. *Білецький Леонід*—Основи української літературно-наукової критики (спроба літературно-наукової методології, том I, Впровід, Прага, Український Громадський Видавничий фонд стор. 54—61, 297—305 [загальний огляд і розгляд праць В. Щурата „Філософічна основа творчости Куліша“].

248. *Гермайзе О.*—Чорна Рада [передмова до вид. П. Куліш. „Чорна Рада“ „Книгоспілка“] стор. VII—XXXII.

249. *Гермайзе Осип.*—П. Куліш і М. Костомаров, як члени Кирило-Методіївського Братства.—„Шевченко та його доба“, збірник перший, Всеукраїнська Академія Наук, Комісія для видавання пам'яток новітнього письменства, ДВУ, стор. 38—56.

250. *Дорошенко В.*—Зв'язки і зносини наддніпрянських українців із наддністрянськими та участь їх у культурному і громадському життю Галичини.—„На вигнанні“, літературно-громадський альманах, Львів, накладом українського товариства допомоги емігрантам Великої України, стор. 8—11.

251. *Грушевська Ольга.*—З діяльності Куліша в 1850-х р.—„Науковий збірник за 1924 рік“ (Записки Українського Наукового товариства в Києві, тепер Історична секція Всеукраїнської Академії Наук), під редакцією голови секції, академіка Михайла Грушевського, том XIX, Державне Видавництво України, стор. 161—177.

252. *Лебідь Ан.*—Нові придбання рукописного відділу музею В. В. Тарновського.—„Бібліологічні Вісті“, часопис, присвячений питанням бібліотекознавства, бібліофілії, видавництва та друкарства, Державне Видавництво України, № 1—2 (8—9), стор. 125—127.

253. *Могилянський М.*—П. О. Куліш у 90-х роках (листи й документи).—„Червоний Шлях“, № 8, стор. 180—189.

254. *Петров Віктор.*—Шевченко, Куліш, В. Білозерський—їх перші стрічі.—„Україна“, книга 1—2, стор. 42—50. [Там-же листи Куліша до В. Білозерського].

255. *Петров В.*—Куліш і Шевченко (до історії їх взаємовідносин в 1843—1849 роках).—„Шевченко та його доба“, збірник перший, Всеукраїнська Академія Наук, Комісія для видавання пам'яток новітнього письменства“. ДВУ, стор. 57—79.

1926.

256. *Бужинський М.*—Звільнення Куліша з-під цензури III отделения.—„Україна“, кн. I, стор. 71.

257. *Ковалівський А.*—Критика „Основи“, П. Куліш.—„З історії української критики“, ДВУ, стор. 9—30.

258. *Рулін Петро.*—М. П. Старицький та П. О. Куліш.—„Життя й Революція“, № 12, стор. 64—74 (листування). [1883—1898 р.р.—три листа Куліша].

259. *Рулін Петро.*—Лист М. І. Гоголевої до П. О. Куліша.—„Записки Історично-Філологічного Відділу“, кн. VII—VIII, за головним редагуванням голови Відділу акад. Агатангела Кримського. Українська Академія Наук, у Києві, стор. 367—368.

260. *Глушко С.*—Листування П. О. Куліша з Л. М. Жемчужниковим (1854—1877).—„Україна“, № 2—3, стор. 163—180 [15 листів Куліша].

261. *Данилов В.*—П. А. Куліш і М. О. Максимович.—„Україна“, № 5, стор. 13—22.

262. *Дорошкевич Ол.*—Підручник історії української літератури, видання друге, „Книгоспілка“, стор. 95—99; 162—165 [року не зазначено, передмова до другого видання датована „25—VIII—1926 р.“].

263. *Петров Віктор.*—Куліш-хutorянин (теорія хutorянства і Баївщанський епізод 1853—1854).—„Записки Історично-Філологічного Відділу“, кн. IX, за головним редагуванням голови Відділу акад. Агатангела Кримського, у Києві, з друкарні Української Академії Наук, стор. 156—184.

264. *Дорошкевич Ол.*—Невідоме Кулішеве видання.—„Бібліологічні Вісті“, Український Інститут Книгознавства, К. № 2 (11), стор. 75—80.

265. *Петров Віктор.*—Хutorянство і Європа (листи Куліша з-за кордону р. 1858-го).—„Життя й Революція“, № 7, липень, стор. 71—79.

266. *Петров Віктор.*—Матеріяли до історії приятелювання Куліша й Шевченка р. 1856—1857-го.—„Шевченко та його доба“, Збірник другий, під редакцією акад. С. Єфремова, М. Новицького і П. Филиповича, Українська Академія Наук. Комісія для видавання пам'яток новітнього письменства. „Книгоспілка“ стор. 83—100.

267. *Дорошкевич Олександр.*—Шевченко в приватному листуванні. II. П. Куліш до Петра Плетньова, IV. Пант. Куліш

до Шевченка.— „Записки Історично-Філологічного Відділу“, за головним редагуванням Голови Відділу акад. Агатангела Кримського, Українська Академія Наук, у Києві, кн. VII—VIII, стор. 370—375; 376—377.

1927.

268. *Коряк В.*— Нарис історії української літератури, література передбуржуазна, видання друге змінене, ДВУ, стор. 268, 368, 385, 386, 409.

269. *Грушевський Михайло* акад.— „Соціально-традиційні підоснови Кулішевої творчості“.— „Україна“, науковий двохмісячник українознавства, орган історичної секції Академії, під загальною редакцією Голови секції акад. Михайла Грушевського, Київ, кн. 1—2, стор. 9—38.

270. *Грушевський Олександр*.— Повісті Куліша з середини 1850-х років.— „Україна“, книга 1—3, стор. 66—75.

271. *С. Є[фремов]*. Куліш Пантелеймон Олександрович (Панько Олелькович).— „Повне зібрання творів Тараса Шевченка“, під загальною редакцією Акад. Сергія Єфремова, том четвертий. Щоденні записки (журнал) текст, первістні варіанти, коментарій. Українська Академія Наук, Комісія для видавання пам'яток новітнього українського письменства, Державне Видавництво України, стор. 275—285. [На стор. 777 див. „показчик імен“. Слід виправити в показчикові такі помилки: стр. не „305“, а „306“, не „456“, а „554“, не „565“, а „556“, на 721 сторінці про К. не згадується, ця цифра належить Кухаренкові, про нього на сторінці йде мова, а в показчикові 721 сторінки нема].

272. *Житецький Ігнат*.— Куліш і Костомаров (недруковане листування 1860—70 рр.).— „Україна“, книга 1—2, стор. 39—65.

273. *Левченко М.*— До листування П. О. Куліша з П. Х. Глібовою.— „Записки Історично-Філологічного Відділу УАН“, кн. X, у Києві, стор. 293—298.

274. *Петров Віктор*.— Матеріяли до історії співробітництва Кулішав „Современникъ“ Некрасова р. 1852—3.— „Записки Історично-Філологічного Відділу“, кн. XII, за головним редагуванням голови Відділу акад. Агатангела Кримського, у Києві, з друкарні Української Академії Наук, стор. 277—297.

275. *Рулін П.*— Лист Я. Щоголева до П. Куліша.— „Україна“, кн. 3, стор. 114—115.

276. *Ф. С.*— Вшанування пам'яті П. Куліша... в Історичній секції УАН.— „Україна“ кн. 3, стор. 197.

277. *Студинський Кирило* акад.— До історії зв'язків Куліша з галичанами в р. 1869—70.— „Україна“, книга 1—2, стор. 76—93.

278. *Ткаченко Ів.*— П. О. Куліш, критико-біографічний нарис. „Книгоспілка“, 72 стор. 8°.

Рец. 1) *Василенко В.* — „Комуніст“, Х. 13 вересня, № 208 (2293), стор. 6.

279. *Гермайзе О.* — Чорна Рада [передмова до кн. П. Куліш „Чорна Рада“, вид. друге, „Книгоспілка“, року не зазначено].

280. *Шамрай А.* — Українська література, стислий огляд. Кооперативне видавництво „Рух“, Харків, Укрлікнеп при УПО Н. К. О. УСРР, бібліотека Українознавства, стор. 68, 69, 70 і 72.

281. *Зеров М.* — Поетична діяльність Куліша [передмова до кн. П. Куліш „Поезії“, „Книгоспілка“], стор. V—LXIV.

282. *Петров Віктор.* — Теорія „культурництва“ в Кулішевому листуванні р. 1856—7. (За неопублікованими матеріялами) — „Записки Історично-Філологічного Відділу“ Укр. Акад. Наук у Києві, кн. XV, стор. 146—165.

283. *Єфремов Сергій* акад. — Провіяний Куліш. Характер і завдання дослідів про Куліша. — „Пантелеймон Куліш“, збірник праць Комісії для видавання пам'яток новітнього письменства, за редакцією акад. С. Єфремова та Ол. Дорошкевича, Українська Акад. Наук, збірник Історично-Філологічного Відділу, № 53, у Києві, стор. 5—11.

284. *Дорошкевич Олександр.* — Куліш на засланні. — [Там само], стор. 12—72.

285. *Петров Віктор.* — Перебування Куліша на Україні влітку року 1856-го (матеріяли до Кулішевої біографії). — [Там само], стор. 73—101.

286. *Чубський Петро.* — Куліш і Шевченко. — [Там само], стор. 102—126.

287. *Нейман Борис.* — Куліш і Вальтер-Скотт. — [Там само], стор. 127—156.

288. *Дорошкевич Олександр.* — Куліш — герой роману. — [Там само], стор. 157—170.

289. *Филипович П.* — Пушкін в українській літературі. — А. Пушкін „Вибрані твори“ редакція і вступна стаття П. Филиповича. „Книгоспілка“, стор. XII—XX.

290. *Ткаченко Ів.* — До тексту Кулішевої збірки поезій „Дзвін“. — „Записки Історично-Філологічного Відділу“ кн. XIII—XIV, за головним редагуванням Голови Відділу акад. Агатангела Кримського (Юбілейний Збірник на пошану академіка Дмитра Йвановича Багалія, частина II). Українська Академія Наук у Києві, стор. 167—173.

291. *Чубський П. П.* — Вихід П. О. Куліша з російського підданства та поворот до російського підданства 1882—1891 (за архівними матеріялами). — [Там само] стор. 152—166.

292. *Павлушков М. П.* — Куліш у Тулі на засланні. — [Там само], стор. 111—193.

293. *Дорошкевич Ол.* — Українська література, підручна книга для старших груп семирічної школи, видання друге, змінене і доповнене, „Книгоспілка“, стор. 151—162.

294. *Дорошкевич Ол.* — Підручник історії української літератури, видання третє, Держметодком Наркомосвіти УСРР вживати на робітничих факультетах, технікумах, в профшколах та по вищих школах дозволив. „Книгоспілка“, стор. 95—99; 162—165 [Див. докладніший показчик на стор. 336].

295. *Білецький Л.* — Марьяна Черниця Т. Шевченка. — „Записки Наукового Товариства імени Шевченка“ том СХLXI Праць фільольогічної секції під редакцією Кирила Студинського Л. [про К. стор. 181—185, 187].

III. Систематичний показчик творів П. О. Куліша (нумери бібліографічного показчика).

А. Проза.

1—5, 8—10, 14, 16—18, 23, 24, 27, 29—32, 47, 49, 52—54, 56, 66, 71—85, 87, 95, 101, 104, 105, 113, 125, 130, 133—136, 147, 169—171, 173, 174, 176, 178—180, 183—185, 187, 188, 190—192, 203, 206, 210, 211, 214, 220, 228, 231, 233, 234, 250, 253, 263, 264, 266, 267, 270, 271, 282, 284, 286, 291, 292, 316, 332, 334—336, 338, 341—344, 351, 365, 367—369, 372, 386, 388—390, 408, 409, 417, 420, 421, 426, 440, 441, 443, 456, 457, 459, 471, 472, 475, 483, 484, 497, 498, 500, 508, 509, 517, 521, 525, 527, 528—531, 534, 535, 539—542, 544, 545, 547, 550, 552—554, 556,—559, 561, 562, 564—567, 569, 575, 577, 578.

Б. Поезія, драматичні твори.

7, 86, 108—111, 116, 118—121, 123, 124, 127, 128, 138, 139, 145, 151, 153, 154, 163, 164, 166—167, 172, 181, 186, 197—199, 201, 202, 205, 207, 230, 232, 236—239, 242, 244, 245, 248, 249, 251, 252, 259, 261, 262, 268, 269, 275, 276, 289, 290, 296, 297, 299—305, 314, 315, 317, 319, 321, 322, 328, 329, 331, 339, 340, 345, 347, 348, 352—364, 366, 367, 371, 381—385, 387, 391—394, 399, 400, 402, 404, 405, 407, 410—412, 415, 416, 419, 427, 436—439, 442, 453—455, 458, 460—463, 466—470, 476, 479, 480, 484, 486—488, 491, 493, 495, 496, 502, 504, 505, 507, 509—514, 518—520, 523, 526, 527, 530, 536, 538, 541, 544, 546, 548, 559, 560, 563, 564, 568, 570—572, 574, 577, 579, 580, 582; 94 (про), 171 (про), 181 (про).

В. Історія.

6, 11—13, 45, 46, 48, 49, 56, 59, 100, 102, 112, 126, 129, 141, 152, 162, 168, 182, 196, 200, 204, 208, 209, 213, 215, 217, 229, 235, 272, 277, 280, 281, 283, 287, 294, 295, 298, 306, 309—312, 324, 345а, 375—380, 414, 418, 424, 425, 452, 473, 474, 484, 532.

Г. Критика, публіцистика, етнографія.

19—21 (?), 21а, 22, 25, 26, 28 (?), 33—37, 39—44, 46, 49, 55, 57, 58, 60—65, 67—70, 76, 77, 88—94, 96, 98, 103, 114, 115, 117, 122, 131—132, 143, 144, 146, 148—150, 155, 156, 159, 160, 165, 175, 177, 189, 193, 216—216б, 219, 222, 241, 243, 254, 255, 256—258, 265, 266, 273, 274.

278, 279, 285, 292, 308, 319, 323, 325—327, 330, 333, 346, 349, 350, 374, 403, 417, 428, 481, 508, 521, 527, 530, 533, 543, 555, 564.

Д. Листування.

99, 107, 221, 223—227, 240, 337, 373, 395—398, 401, 413, 422, 423, 429—435, 444—451, 464, 465, 477, 478, 482, 485, 492, 494, 499, 501, 503, 506, 515, 522, 537, 549, 551, 573, 576, 581, 583; 119 126, 175, 214, 238, 241, 243, 245, 246, 253, 254, 258, 259, 260, 265, 267, 272, 273, 282.
[Всі підкреслені №№ в матеріалах про Куліша].

Є. Переклади.

19, 20, 21а, 38, 109, 116, 123, 195, 231, 232, 236—239, 248, 249, 259, 260, 261, 275, 288, 293, 313, 314 320, 321, 322, 329, 370, 400, 407, 439, 461—463, 467—470, 476а, 479, 480, 484, 487—489, 495, 496, 504, 505, 508б, 516, 519, 536а, 538, 554а, 554б, 577.

Е. Різні.

15, 50, 51, 97, 99, 106, 107. 137, 140, 142, 157, 158, 161, 194, 218, 246, 247, 307.

IV. Показчик псевдонімів і криптонімів Куліша (нумери показчика).

Вешнякъ Т.—151, 153, 198, 322.

Гладкій—15.

Горза Иванъ.—128.

Забоцень Петро.—125, 180, 188.

Иродчукъ, Иродчук.—78, 79, 250, 263, 291, 316, 342, 367, 372, 409, 421.
К.—21.

Казюка П., Панько—100, 104, 134, 142, 147, 168, 190, 264, 334, 343, 389.

Козакъ Белебень.—93.

Ломусъ.—109, 116.

М.—30.

М. Николай; Микола.—24, 27, 29, 31, 32, 40, 41, 43, 44, 253, 282.

Необачний П.—97.

Прач Опанас.—243, 247.

П. К.—5, 20, 296—303, 321.

Ратай Павло; Павелъ; П.—244, 245, 248, 251, 252, 259, 262, 290,
315, 340, 407.

Хоречко Д. П.—105.

Хуторянинъ.—93, 175.

Федоренко Денисъ.—230.

Юсъ Данило.—216а.

V. Список джерел, що на їх є покликання в покажчику.

1. А. Л.—А. Лебедевъ. Поэтъ-христіанинъ Н. В. Гоголь въ русской литературѣ и искусствѣ (1829—1908), библиографическая монографія А. Лебедева, выпускъ I. Саратовъ, 1909.

Б.—Балика А. Библиографичный покажчикъ писаннивъ П. Кулиша — „Дубове лyste“, альманахъ на згадку про П. О. Кулиша, стор. 247—276.

В. М.—Межовъ В. Исторія русской и всеобщей словесности, библиографическіе матеріялы, расположенные въ систематическомъ порядкѣ.—Издание „Русской книжной торговли“. Спб., 1872.

Д. Дорошенко Д. Покажчик літератури українською мовою в Росії за 1798—1897 роки—Науковий ювілейний збірник Українського Університету в Празі, присвячений... Т. Г. Масарикові. Прага, 1925.

К.—Комаровъ М. Библиографичный покажчикъ нової української літератури (1798—1883 р.). Кієвъ, 1883.

Л.—Левицький Н.—„Галицко-русская библиографія XIX столѣтія“, Л. т. I, 1888, т. III, 1895.

Ог.—Огоновський Омелянъ—Исторія литературы русской, Л. 1891.

Р.—Романчук Ю.—редактор видання „Творів“ Кулиша від Львівської „Просвіти“, 1910.

Р.И.Б.—Русская Историческая Библиографія (річники).

Т.—Ткаченко Ів.—П. Куліш. „Книгоспілка“ 1927.

Д О Д А Т К И.

Підчас друкування цієї праці закидувано мені відсутність покажчика змісту збірок поезії Куліша: „Досвіток“, „Хуторної поезії“, „Дзвону“, Позиченої Кобзи“, то-що. Вважаючи на те, що деякі бібліографічні покажчики такі відомості подають (прим. Д. Дорошенко), розуміючи певні труднощі при розшукуванні тієї чи іншої поезії Куліша, я подаю зміст збірок у цих додатках:

1. Досвітки (до №№ 186, 304, 436, 511, 513).

Заспів. Народная слава. Солониця (1596): Кумейки (1637). Дунайська дума (1648—1654), перва половина. Зза Дунаю. Что есть мнѣ и тебѣ, жено. Сам собі. Старець (дума). Давне горе (дума). Святиня. С того світу. Люлі-лєлі. Lago maggiore. До Данта, прочитавши его поему Пекло. Родина єдина. До Марусі Т. Гульвіса. Гоголь и ворона. Русалка, мицкевичова баллада. Химери, мицкевичова баллада: Romantyczność. Чумацькі діти, мицкевичова баллада: Powrót taty. Настуся, поэма (1648). Великі проводи, поэма (1648).

2. Хуторна поезія (до №№ 328, 511, 514).

Историчне оповідання. До Кобзи. Рідне слово. На двацяті роковини великого похорону. Слово правди, присвячене Ганні Барвінок. Пророк. Псалтирня псальма. До старої баби. Компромис ляхам. До Шекспіра, заходившись коло українського перекладу його творів. До рідного народу, подаючи йому український переклад шекспірових творів. Ода с Тарасової гори. Варіяція першої Давидової псальми. Нові жиди. На сповіді. Ключ розуміння. Гимн єдиному цареві. Гимн єдиній цариці. До Шевченка, на незабудь року 1847. До пекельного наплоду. Покута козацького батька. Божий суд. Молитва, присвячена Докторові Пулюєві на спомин зорявої ночі на Вкраїні в хуторі. Епілог. Зазивний лист до Української Інтелікгенції. Рестрик.

3. Дзвін (до №№ 399, 511, 523).

Засьпів. Подвижники Свободи Петро та Катерина. Він і вона. Двое предків. Національний ідеал. Німецька наука — розлука. До Тараса на небеса. С того світу. До Тараса за річку Ахерон. Останньому Кобзареві козацькому. Письмакам гайдамакам. На перелозі. Забули ми. Українським историографам. Козацьким панегирикам. До старої баби (з „Хуторної поезії“). До Мазепи, прочитавши його біографію. Великому книжникові про дешеву премію його імені. Яке нам діло до того. „Менший брат“. Сьліпченкові. Свиня та цуцик (байка).

Шиглик. Руїноманам. Книгогризові на той сьвіт. „Презнїй“. Гавкунам. Перед Гоголевим честенем. Титани. До рідного народу, подаючи ёму переклад шекспірових творів (з „Хуторної поезії“). Гомер и Шекспір. Зараза. До Богдана. Побратими. Козацький жаль. Яка пані такі й сані. Земляцтво. Слово правди (з „Хуторної поезії“). Міра за міру. Патриощці. Молитва боянові. „Солов'єві старого Времени“. Пабоянщина. До Тарасовців. Вельможній покаянщині. Присвят усіх моїх творів землякам козакоманам. Стою один. Пионер. С Підгір'я. „Народный домъ“. Прокид від сну. С хутора. До підкарпатніх земляків, на поклик римського Папи до целібату и Григориянського Каліндаря. Гайдамакам—академикам. Панам добродіям. Компромис ляхам (з „Хуторної поезії“). Козацька хата. Чарований ключ. Сестри Немезиди. На спомин про наданьне Езуїтам руських маєтностей 1882 року. Дума про курку с курчатами, на спомин про Дорнбах під Віднем та про генерала Дубельта й Графа Орлова. Дума—казка про діда й бабу про курочку рябеньку й надібку золотеньку. Дума про Татарина й Орапа. Дума пересторога, вельми на потомні часи потрібна. Дума про найвищий дар. На чужій чужині. Одьвідини. До кобзи та до музи. Вітаю глуш твою, куточку мій затишний. Козарлюзі Лободі, посилаючи ёму „Байду“. Покобзарщина. Каверзникам. Татарам про поему „Маруся Богуславка“. Писакам-брехакам. Метаморфоза—Абадонна. Праведне пануваньне. Поэтові. Царська грамота. Сум и розвага. Муза. До сьпідлених. Тьрі поэти. Серце мое тихе... Квітки з слёзами. Лілія. Трое схотінок. Заворожена криниця. Шуканьне—викликаньне. До Марусі В.*** Чудо. Видіньне. Соловейко. Анахорет, взором Арабщини. Невидимий сьпівець. Благословляю час той і годину. Премудрість. Воїнський романс. Хмарі. Нянчина пісьня. Реестрик думам и сьпівам.

4. Позичена Кобза (до №№ 419, 519, 523).

Присвят од староруса новорусові. Словце до староруських народивиків, на Появ Позиченои Кобзи. Слово до німців на появ Позиченои Кобзи. Сьпівець Кграф Габсбургк, балада (1273) [Шілер]. Прощаньне з рідною Вкрайиною [Байрон]. Старий гай мрій, пахущий гай [Гайне]. Міньона [Гете]. Баллада про князя—старьця [Гете]. До радости [Шілер]. Молитва природи [Байрон]. Предивний сон и звеселив и налякав мене нежданно... [Гайне]. Вільшаний царь [Гете]. Рибалка [Гете]. Байронова надпись на монументі ньюфаунленського пса. Заплачеш по мені, кохана [Байрон]. Чого кипить химерна кров? [Гайне]. Ти сидиш під білим древом [Гайне]. Розвиваецьця и зеленіє... [Гайне]. Чудовні очі весьняної ночі... [Гайне]. Колись про любощі гарячі я мечтав... [Гайне]. Скарб. [Гете]. Пряха [Гете]. Перед судом [Гете]. Необорима гармада, взором древнього поэта [Шілер]. Віддалеки [Байрон]. Сьлёзи [Байрон]. Люблю я квітку, да котру не знаю [Гайне]. Прийшов май до нас у гості [Гайне]. Стиха серце подмиває... [Гайне]. Любить метелик пишну троянду [Гайне]. Стоить

ніч темна весняна [Гайне]. Мертвецький танок [Гете]. Боротьба [Шілер]. Покора [Шілер]. Коли-б я був хлоп'я байдужне бес турботи [Байрон]. Письня [Байрон]. Під хуртовину [Байрон]. И в день журюсь и серед ночі [Гайне]. Ох! бажаю сьліз любови... [Гайне]. Весняні блакитні очі [Гайне]. Коли добрі очі маеш [Гайне]. Що тебе носить кругом серед сонної літньої ночі? [Гайне]. Коринховська молода княгиня [Гете]. Кгрецькі боги [Шілер]. Реестрик до Позиченои Кобзи.

5. Хуторні недогарки (до №№ 476, 514, 518). [Передмова] Недогарок первый (1873—1890), Уляна Ключныця, поема. Недогарок п'ятий, Нагай, підспивъ підъ Вольфгангга Крете. Недогарок другий, Сторчакъ и Сторчачыха, поема. Недогарок трейтій, Адамъ и Ева, поема (1862—1890).

Додатки зроблені підчас друкування покажчика.

1843.

1. *Kulesz Pantaleon*. — Opowiadania małorossjanina P. Pantaleona Kuleszy. I. O tѐm, dla czego w miasteczku Woronѐżu wysychł staw pieszowiecki. II. O tѐm, co się zdarzyło z kozakiem Burdiugiem podczas Zielonych Swiątek. — „Athenaeum“, pismo zbiorowe, poświęcone historij, filozofij, literaturze, sztukom i t. d., wydawca. J. I. Kraszewski, tom piѐrwszy. Wilno, Nakład i druk Teofila Clücksberga, стор. 132—149. (przełożył Romuald Podbereski).

1856.

2. О думѣ—сказаніи про морской походъ „Старшаго князя“—язычника въ христіанскую землю. — „Черниговскія Губернскія Вѣдомости“, № 47, часть неофіціальная [відзив Куліша про статтю Шишацького-Ілліча „О памятникахъ мѣстной народности“]. [В. М.; РИБ.]

1861.

3. Слово до Шевченка про червону китайку [промова] Петербургъ, стор. (2). 8°. [Д.]

4. Орывки изъ повѣсти о Южной Руси.— „Полтавскія Губернскія Вѣдомости“, № 9, 10, 13 і 14. [Передрук з „Народнаго Чтенія“ 1859 р., наш № 69]. [РИБ.]

1862.

5. *Иродичукъ*. — Сіра Кобила, типомъ другимъ, Петербургъ 1862. Въ типографіи Департамента Удѣловъ, стор. 8. 16°.

1867.

6. Письмо къ редактору „С.-Петербургскихъ Вѣдомостей“ о г. г. Катковѣ и Аксаковѣ. — Въ типографіи Императорской Академіи Наукъ (Вас. Остр. 9 лин. № 12) стр. 21. 12^о [року не позначено, дата „4-го сентября 1867, Варшава“; цензурна дата „11 сентября 1867 года“].

7. Письмо г. Кулиша къ редактору газеты „Слово“ — „Кіевлянинъ“, 1-го іюля 1867 года, № 78 стр. 3 [за газетою „Слово“].

8. Кулишъ П. А. — Письма П. А. Кулиша къ О. М. Бодянскому (1846—1877 гг.), оттискъ изъ журнала „Кіевская Страница“, Кіевъ, типографія Императорскаго Университета Св. Владимира, (2) + 124 стр. 8^о.

Титовъ А. — Предисловіе, стр. 5. [Про Кулиша].

1920.

9. Спомини про Миколу Костомарова. — „Нове Слово“, Берлін [переклад Б. Лепкого з „Нови“ наш № 349].

1922.

10. Оповідання, вид. „Ратай“, Ляйпціг [з коротеньким життєписом].

1923.

11. Лист П. О. Кулиша про похорон Шевченка. — „Червоний Шлях“, кн. 8, стор. 229—230 [у статті І. Айзенштока „Замітки й матеріали про Шевченка“].

1925.

12. Возняк М. — З оточення Тараса Шевченка. — „Культура“, Львів 1925, кн. 3. [Лист Кулиша до О. Кониського 1895 р.].

13. Голоси критики про писання Марка Вовчка. — „Твори“ Марка Вовчка, том І, життєпис і життєписні матеріали, Київ—Ляйпціг, стор. 274 [передруковано рецензію в „Современнику“ 1859 р. на „Украинскіе народныя разказы Марка Вовчка“ в перекладі І. Тургенева, в якій наведено рец. Кулиша в „Русскомъ Вѣстникѣ“ 1859 р.].

14. Голоси критики про писання Марка Вовчка. — „Твори“ Марка Вовчка, том І, Київ—Ляйпціг, стор. 269—271 [передрук „Взглядъ на малороссійскую словесность по случаю выхода въ свѣтъ книги „Народні оповідання Марка Вовчка“].

15. Лист П. Кулиша до Марії Марковички. — „Твори“ Марка Вовчка, том І, Київ—Ляйпціг, стор. 114—116. [Два листи 1860 р. з Петербургу].

16. Куліш про Марка Вовчка.—„Твори“ Марка Вовчка, т. I, Київ-Ляйпціг, стор. 256—260 [передруковано „Передне слово до громади, погляд на українську словесність“ з „Хати“ 1860 р.].

1927.

17. Чумацькі діти (переспів з польського) вид. „Світа Дитини“, Львів.

18. Орися, оповідання, видавництво „Сяйво“, дешева бібліотека красного письменства, стор. 16, 12^о.

[Вступна стаття Ф. Якубовського: Хто такий Панько Куліш].

Додатки до писань про Куліша.

1861.

1. А. А. А.—Вѣсти съ Юга Россіи (судьбы украинской литературы. — Южно-русская журналистика. — Дѣятельность гг. Кулиша и Костомарова въ журналѣ „Основа“). — „Сѣверная Пчела“, № 194. [В. М.]

1867.

2. Запросъ г. Кулишу. — „Москва“ № 86 [з приводу матеріалів про Куліша в „Бояні“]. [В. М.]

3. [Аксаков]. По поводу письма г. Кулиша къ Головацкому. — „Москва“ 26 августа № 117 [передова стаття про лист Куліша до Головацького].

4. X. — [Кореспонденція з Петербургу]. — „Московскія Вѣдомости“ № 170 [про матеріали „Бояна“].

5. Что это такое. — „Кіевлянинъ“ № 90, стр. 2—3. [Про полеміку між Кулішем і галицькими газетами, наведено лист П. Куліша до Партицького з 13/V 1867 р.].

1874.

6. *Українець* [Драгоманов М.] — Література російська, великоруска, українська и галицька, передрук з „Правди“, у Львові, з друкарні Товариства імени Шевченка, стор. 10, 12, 14—16, 18—21, 23, 26, 32, 34; [відбитка нашого № 19].

1875.

7. Хитроумному Одиссею „Кіевскаго Телеграфа“ — „Кіевлянинъ“ № 35, стор. 1—2 [відповідь на статтю „Кіевлянинъ“ за Шевченка“].

1882.

8. [Рецензія на „Крашанку“]. — „Кієвлянинъ“ № 195 [переказано зміст рец. Костомарова в „Вѣстникъ Европы“].

1883.

9. А. — Миссія г. Куліша в Галичинѣ. — „Варшавскій Дневникъ“ № 267 [про перебування Куліша в Галичині].

1884.

10. Г. Кулишъ и „украинофильство“. — „Русь“, Спб., № 3, стр. 47—50 [про статтю в „Варш. Днев.“ і львівському „Новому Проломі“].

1897.

11. *Д-скій Н. П.* — Памяти Пантелеймона Александровича Кулиша. — „С.-Петербургскія Вѣдомости“, № 55.

12. *Мордовцевъ Д.* — Къ некрологу П. А. Кулиша. — „Новости“ Спб., № 38.

13. *Мордовцевъ Д.* — Братскія поминки. — „Новости“, № 55.

14. П. А. Кулишъ (некрологъ). — „Кіевское Слово“ № 3257.

15. П. А. Кулишъ (некрологъ). — „Русскія Вѣдомости“ М. № 39.

16. *Pantalemon Kulisz.* — „Lwowska Gazeta“, № 42 [некролог].

17. П. А. Кулишъ. — „Одесскія Новости“, № 3881, 6 февраля [некролог].

18. П. А. Кулишъ. — „Южный Край“ Х. № 5528.

19. [Некролог]. — „Новое Время“ М. № 7523.

20. [Некролог]. — „Кієвлянинъ“ № 38.

21. [Некролог]. — „Сынъ Отечества“ Спб., № 35.

1898.

22. *П. Ив.* — Изъ замѣтокъ о сельскихъ чтеніяхъ. — „Волянь“, №№ 24 і 25 [як сприймали селяни Кулішеві твори].

23. *Чалый М.* — Юные годы П. А. Куліша, оттискъ изъ журнала „Кіевская Старина“ Кієвъ, типографія Императорскаго Университета Св. Владиміра, стр. (2) + 10. [На обкладинці 1899; відбитка № 93].

1899.

24. *Ш[угур]овъ Н.* — У могилъ П. А. Кулиша и В. М. Бѣлозерскаго, оттискъ изъ журнала „Кіевская Старина“, Кієвъ, Типографія Императорскаго Университета Св. Владиміра. (2) + 23 стр. 8°. [Приложеніе: свѣдѣнія о П. А. Кулишѣ, извлеченныя изъ аттестата о службѣ его, выданнаго изъ департамента общихъ дѣлъ министерства путей сообщенія 20 августа 1875 г., стр. 21—23].

1903.

25. *Franko Iwan*, Dr. — Shakespeare bei den Ruthenen. — „Die Zeit“, Wien, № 446 [про Кулішеві переклади з Шекспіра].

1906.

26. *Студинський Кирило*. — До історії взаємин Галичини з Україною. — Львів [відбитка нашого № 145].

1908.

27. *Стешенко Ів.* — Українські шестидесятники. — „Записки Українського Наукового Товариства в Києві“, книга II, стор. 40—49, 56—61, 66—69, 71.

28. *Доманицький Василь*. — Авторство Марка Вовчка. — „Записки Наукового Товариства імени Шевченка“ Львів, т. LXXXIV, кн. IV, стор. 111—171. [і окрема відбитка].

1914.

29. *Коломийченко Хв.* — Музей імени П. Куліша загинув. — „Діло і Нове Слово“, Львів № 11, 13 січня.

30. *П. К.* — Продаж музею П. Куліша. — „Рада“, № 5, 8-го январа (21 січня), стор. 3.

1917.

31. *Гординський Яр.* — До історії культурного й політичного життя в Галичині у 60-их р. р. XIX в. — „Збірник фільольогічної секції Науков. Т-ва ім. Шевченка“, т. XVI, Львів, стор. 24—28, 151—152.

1918.

32. *Охримович Юліан*. — Короткий нарис розвитку української національно-політичної думки в XIX столітті, частина I (від початку XIX століття до Михайла Драгоманова), Київ, видавництво „Серп і Молот“, стор. 88—93, 96, 97.

33. *Присутній.* — З Кулішевої могили. „Нова Рада“, № 155 [допис про свято П. О. Куліша].

34. *Лукіянович Д.* — В двацяті роковини смерти письменника артиста. — Календар „Просвіти“ на 1918р., стор. 126—139.

35. *Дорошенко В.* — „Вістник політики, літератури й життя“ Відень, № 35—36, стор. 509—510 [рец. на книгу Д. Дорошенка „П. О. Куліш“].

36. *Дорошенко Д.* — На громадській роботі (про П. Куліша, видання друге), виправлене, Київ, печатня вид. Т-ва „Дру-

карь“, „Благодійне товариство видання загально-корисних та дешевих книжок“ № 40, 32 стор. 12°.

Рец. 1) *Страшкевич В.* — „Книгарь“ 1919, № 17, стор. 1065.

1919.

37. *Щепотьєв В.* — Розмови про українських письменників, вид. друге, Полтава, стор. 98—110.

1920.

38. *Рудик Дм.* — Короткий огляд українського письменства. — Умань, стор. 108.

1921.

39. *Возняк Михайло.* — Кирило-методіївське братство, Львів, накладом фонду „Учітеся, брати мої“; ч. 3, стор. 3, 56—70, 76, 77—81, 158—163, 165, 166.

1922.

40. *Охримович Ю.* — Розвиток української національно-політичної думки, „Новітня бібліотека“ Львів, стор. 72—76.

41. *Щурат В.* — Фільософічна основа творчости Куліша. — „Громадський Вістник“, Львів, червень — липень.

42. *Радзикевич В.* — Короткий курс історії українського письменства, Львів, накладом Української книгарні й антикварні, стор. 115—118.

1923.

43. *Сулима М.* — Історія українського письменства, конспект, Державне видавництво України, Харків 1923, стор. 17—19.

1924.

44. *Єфремов С.* — Коротка історія українського письменства, вид. друге. „Дніпрові пороги“, Берлін, стор. 150—152.

45. *Міяковський В.* — Малюнок Куліша до народньої пісні. — „Україна“, кн. 1—2, стор. 133—134.

1925.

46. *Рулін П.* — Лист О. Бодяньського до П. Куліша. — „Україна“ кн. 6, стор. 111—113 [дата 17/XII 1848 р.].

1927.

47. *Айзеншток І.* — „Українськія преданія“ П. Куліша. — „Бібліологічні Вісті“ К. № 4 (17), стор. 98.

48. *Чубинський Валеріян*. — Ганна Барвінок (біографічно-критичний етюд). — Ганна Барвінок „Вибрані Твори“, видавниче т-во „Час“ Київ, стор. 5—18.

49. *Дорошенко В.* — „Літературно-Науковий Вістник“ кн. 4, стор. 377—379 [рец. на „Поезії“ П. Куліша із вступною статтею М. Зерова].

50. *Ткаченко Ів.* — П. О. Куліш педагогом (з нагоди 30-річчя з дня смерті). — „Радянська Освіта“, громадсько-педагогічний місячник, орган Наркомосвіти УСРР. Харків, № 4, стор. 54—57.

ПОПРАВКИ.

До передмови: стор. 4, останній рядок надруковано № 235 слід № 236.

„ 6 14-ий	„ „	№ 189	„ № 1891.
„ 11 2-ий	„ „	№ 517	„ № 522.
„ 11 12	„ „	№ 49	„ № 50 ₁).
„ 11 18	„ „	№ 220	„ № 222.
„ 11 34	„ „	№ 492	„ № 497.
„ 11 35	„ „	№ 493	„ № 498.
„ 12 8	„ „	№ 27	„ № 28.
„ 12 24	„ „	№ 573	„ № 583.
„ 13 16	„ „	№ 232	„ № 233.
„ 16 зноски надруковано „Брембеуса“	слід „Брамбеуса“.		

№ 66 у „Бібліографії творів П. О. Куліша“ належить до 1859-го, а не 1858-го року, книжка вторая, стр. 153—166. Цей нарис мав окрему відбитку. — „Кієвскіє богомольці“ (изъ Народнаго Чтенія) стор. 16, 8^о.

до № 68. Назву статті слід читати так: Что такое поэзія и что народная пѣсня, книжка вторая.

до №№ 89 і 90. Обидві статті мали відбитку: Обзоръ украинской словесности, І. Климентій, ІІ. Котляревскій (изъ журнала „Основа“) стор. 104, 8^о.

до № 149. Цей № слід викреслити, бо він тотожний з № 160.

до № 216. Запис слід розшифрувати так: Якъ Запорожцѣ испытывали кандидата. Хлѣбосольство на Запорожьѣ, число 5 стр. 44; Легенда о Золотыхъ воротахъ. О Базиліянахъ. Легенда о Богданѣ Хмѣльницкомъ. О Уніи и благочестью, число 6, стр. 50—52. Очковская бѣда, число 8, стр. 65—67.

до № 216б. — стр. 79—80.

до № 226. Назву Кулішевого листа я подав за Баликою. Тепер, коли мені пощастило розшукати відбитку листа (додаток № 6) назву листа треба змінити так: „Письмо къ редактору „С.-Петербургскихъ Вѣдомостей“ о гг. Катковѣ и Аксаковѣ“.

до № 260. Як виявилось, переклад цей вийшов не одною, як позначив А. Балака, а чотирма книжечками:

1. Євангелія по св. Іоанові, переклад український, Відень, коштом громадським, з друкарні Соммера у Відні, 12^о, стор. 76+1.

2. Євангелія по св. Луці, переклад український, Відень, коштом громадським, з друкарні Соммера Відень, 12^о, стор. 102.

3. Євангелія по св. Маркові, переклад український, Відень, коштом громадським, з друкарні Соммера у Відні, 12^о, стор. 61.

4. Євангелія по св. Маттєєві, переклад український, Відень, коштом громадським, з друкарні Соммера у Відні, 12^о, стор. 96.

до № 304. Написане в дужках слід читати так: „Заздалегідне словце до другого типу“.

до № 334 і 335. Обидва оповідання вийшли в одній книжці під спільною назвою „Дві казки: Тип. Г. Т. Корчакъ-Новицкого“.

На стор. 54-й виправити другий № 371 на 372.

до № 451. Під зазначеною назвою власне об'єднано дві книжки: „Письма Кулиша къ И. Ф. Хильчевскому“ (1858—1875) Київ, типографія Імператорскаго Университета св. Володимира 1898 стр. 66, „Письма П. А. Кулиша къ Шевченку“ (1857—1860, стр. 67 77, і „Изъ писемъ П. А. Кулиша къ С. Д. Носу! (1860—1892 г.г.) стр. 24.

На стор. 62-й виправити № 489 на 459.

до № 476. Перша рецензія має підпис: *С. Е-мовъ*.

до № 581. Листи Куліша до Милорадовичівни, а не Милорадовичевої, як помилково надруковано в тексті.

до № 173. Стаття мала окрему відбитку: *Слабченко М.* — До історії відношень між П. О. Кулішем та Т. Г. Шевченком (з XVIII т. Збірника Харківського Історично-Філологічного Товариства, виданого в пошану проф. М. Сумцова) Харків. 1909, стор. (2)+3.

До покажчика не ввійшли всякі переробки Кулішевих творів, прим. С. Черкасенко — Чорна Рада (картини козацького життя XVII в.) п'єса в 6-ти картинах на 7 одмін, по П. Кулішу, Київ, 1918, стор. 96.

Кулішеві твори часами мали відбитки, що їх я в своєму покажчикові не нотував, прим.: *Иродчукъ* — Сіра кобила — 3 „Хати“, нумерації не змінено (65—70); *Кулішъ П.* — Великі проводи. — 3 „Основи“ стр. 17—70, бо друкованої обкладинки вони не мають і за окремі бібліографічні одиниці їх уважати нема підстав.

Kyryljuck E. — P. Kuliš. — Bibliographie.

Panteleymon Kuliš (1819—1897) hinterliess in der ukrainischen Literaturgeschichte und im gesellschaftlichen Leben eine tiefe Spur. Er war Dichter, Prosaiker, Kritiker, Ethnograph, Historiker, Publizist, Uebersetzer, Sprachforscher, Verleger und nahm am gesellschaftlichen Leben teil. Während seines langen Lebens schrieb er viel. Eine volle Sammlung seiner Werke ist bisjetzt nicht vorhanden, und ist auch nicht bald zu erwarten. Da Kuliš noch wenig studiert ist, wäre eine erschöpfende Bibliographie seiner Dichtungen und Werke erforderlich. Im Vorworte zu unserem bibliographischen Verzeichnis ist eine kurze historische Uebersicht der Kuliš betreffenden bibliographischen Forschungen vorhanden. Eine kurz zusammengefasste Bibliographie seiner Werke gab als erster M. Komarov in seinem „Bibliographischen Verzeichnis der neuen ukrainischen Literatur“ (Kyjiv, 1883). Das erste ausführlichere Verzeichnis gab A. Balyka im Almanach „Eichen-Blätter“ (Černigiw, 1903) heraus. Das bis zum Jahre 1901 geführte Verzeichnis hat viele Fehler, Ungenauigkeiten, Lücken u. s. w., so dass man es jetzt garnicht anwenden kann. Die vielen russischen Verzeichnisse umgehen Kuliš entweder gänzlich oder berühren seine Tätigkeit nur wenig.

Während der Zeitdauer von 25 Jahren, die nach Herausgabe des ersten Verzeichnisses verflossen sind, hat niemand diese Arbeit ausgeführt, dagegen gab M. Komarov über Šewčenko ein ziemlich vollkommenes Verzeichnis heraus, und M. Iašek fügte im J. 1921 noch viele Angaben hinzu.

Unser Verzeichnis umfasst alle Werke von Kuliš, die bis zum J. 1927 inkl. herausgegeben worden sind. Die Titel der Werke sind laut Orthographie der Originale angegeben. Zum ersten Mal erscheinen Rezensionen über einzelne Werke. Wir besitzen keine absolute Sicherheit, dass unser Verzeichnis erschöpfend ist, da eine grosse Anzahl von Werken, die im Ausland erschienen sind, für uns unzugänglich sind. Beide Verzeichnisse sind chronologisch geordnet. Schliesslich wird ein kurzes Verzeichnis von Werken, die Kuliš betreffen angeführt; es sind darin die hauptsächlichsten Aufsätze und Erinnerungen Für eine bequemere Benutzung gibt es ein systematisches Register mit folgenden Abschnitten: 1) Prosa, 2) Poesie und Drama, 3) Geschichte, 4) Ethnographie, 5) Briefwechsel, 6) Uebersetzungen, 7) Verschiedenes. Es gibt auch einen Pseudonymen-Index, welcher nach den letzten Quellen genau nachgeprüft ist.

Das Vorwort zu diesem Werke wurde in der Sitzung der Bibliographischen Kommission des Ukrainischen Bibliologischen Instituts (in Kyjiv) vorgetragen.

З М І С Т:

	Стор.
Передмова	1—20
I. Бібліографія творів П. О. Куліша	21—79
II. Бібліографія писань про Куліша (матеріяли)	80—105
III. Систематичний покажчик творів П. О. Куліша (нумери бібліографічного покажчика)	106—107
IV. Покажчик псевдонімів і криптонімів Куліша (нумери покажчика)	108
V. Список джерел, що на їх є покликання в покажчику	109
Додатки	110—112
Додатки, зроблені підчас друкування покажчика	112—118
Поправки	118—119
Резюме німецькою мовою	120

215 17 49

Ціна 1 крб. 25 коп.

129

1950

140
ДНБ им. В. С. Степанко
РЕНО-1987

151749

IV
876 469/2-2np.
БГ Я 196
К-903

БГ Я 196
К-903
P

KT